

1281

~~4027~~

~~481 1 4027~~

Г. П. О. И. А. Р. Х. И. В.
Фонд № 481, 1, Д. П. № 1281

1912 წ.

1281. (№ 4027). 33. საზოგადოების წევრთა წლიური კრების
შობსენებები, ანგარიშები და ოქმები. 1912 წ. მაისის 30—სექტემბ-
რის 26. ფურ. 119.

~~481 1 1281~~

1212,
მა 123 სურათ.

Центральный государственный исторический архив Грузинской ССР в г. Тбилиси

Лист использования документов

Фонд № 481 год _____ опись № 1 ед. хр. № 1221

Дата ис- пользования	№№ использо- ванных листов	Для какой цели использован документ	Характер использования документа (снята копия, сделана выписка)	Подпись лица, сделав- шего запись
1	2	3	4	5
95. XI. 77 19. III. 90	4-71	п. ф. 481-л. 20/2	сделана копия	[Handwritten signature]
26/7-1980 20/8/80		[Handwritten signature]	[Handwritten signature]	[Handwritten signature]

172

90481

№ 27 33

33 4027

საქმე

ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოებისა

1912 წლის სექტემბერი

შესახებ

დაიწყო

1912 წ.

გადასული

1912 წ.

183

ფურცელს შეიცავს საქმე.

0191 6811 მოხსენება გამგეობისა 1911 წლის საზოგადო კრების და-
 ვალებათა შესახებ. 1878

შარშან საზოგადო კრებამ სამი დავალება დააკისრა გამგეო-
 ბას: შირველი საკითხი შეეხებოდა წევრთა რიცხვის შემცირებას,
 მეორე სამ ენულ /ქართულ-რუსულ-ფრანგულ/ ლექსიკონის გამოცე-
 მას, და მ. ილიასეულ ფილისის მამულს.

შარშანდელ საზოგადო კრებაზე რამდენიმე შირი დაეკისრა გამგე-
 ობას: რა მიზეზია, რომ წევრთა რიცხვი შემცირდეთ. ამან გამოიწ-
 ვია ხანგაძის კამათი. ბოლოს კრებამ დაავალა გამგეობას საკით-
 ხის შესწავლა და განსაკუთრებულ მოხსენების წარმოდგენა. განახ
 ლებულმა გამგეობამ ჯეროვანი ყურადღება მიაქცია აღნიშნულ სა-
 კითხს და შემდეგი გამოაქვეყნა:

1907 წლამდე წევრთა შესახებ ასეთი წესი არსებობდა: ერთელ
 თუ ჩაწერებოდა ვინმე წევრად და ფულს შეიფანდა, ის შემდეგ
 ირიცხებოდა წევრად და წლითი წლობით ერთი წლის სიიდან მეორე-
 ში ვადაჰქონდა იმისდა მიუხედავად, შეჰქონდა ყოველ წლივ სა-
 წევრო ფული თუ არა. 1906 წელს საზოგადოების წევრად ირიცხებო-
 და 1878 შირი. ამ წლის საზოგადო კრებამ დაადგინა: " ვინც წლის
 განმავლობაში საწევრო ფულს არ შეიფანს, ის წევრთა სიიდან ამო-
 იშალოსო." თანახმად ამ დადგენილებისა, გამგეობამ წევრთა სია
 გაცხრილა და 1907 წლის წევრთა რიცხვმა, შედარებით 1906 წლისა,
 მესამედამდის დაიწია. 1907 წელს წევრად ირიცხებოდა მხოლოდ
 420. 1907 წელს წესდება შეიცვალა; საზოგადოებას ნება მიეცა
 განყოფილებების დაარსებისა სხვა და სხვა ადგილას. უთუოდ ამ
 გარემოებამაც გავლენა იქონია წევრთა რიცხვის შემცირებაზე:
 1908 წელს წევრთა რიცხვი 328-მდის დავიდა. 1908 წელს რამდენ-
 იმე ადგილას გამოაცხადეს სურვილი განყოფილების დაარსებისა.
 გაიხსნა 10 განყოფილება. ადგილობრივ წევრთა სიას აღდგენდენ
 და მთავარ გამგეობას წარმოდგენდენ ხოლმე დასამტკიცებლად.
 ამის გამო 1909 წელს წევრთა რიცხვმა უეცრად იმატა და 842მდის
 ავიდა. ხოლო 1910 წელს კი უფრო თვალსაჩინოდ იმატა; ამ წელს

"საზოგადოებას" ჰყავდა II68 წევრი; სასწავლო წლის განმავლობაში
 უმაჟავა 1511 წევრი.

წელიწადი	მკველი წ.	გაცხრილვა	რყევა	ღონებე	ღამღვარი.	
	1906	1907	1908	1909	1910	1911
წევრთა რიცხვი	1373	420	328	342	1168	1511

როგორც ამ ცხრილიდან ხჩანს, წევრთა რიცხვი წესდების შეცვლის შემდეგ თან და თან მადულობს და არა კლებულობს, როგორც ეს ზოგიერთს ეგონა შარშანდელ საზოგადო კრებაზე.

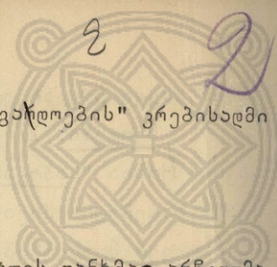
4. საკითხი სამ-ენულ /ქართულ-რუსულ-ფრანგულ/ ლექსიკონის შესახებ ისევ იმ მდგომარეობაშია, როგორშიაც შარშან იყო. შარშანდელ მოხსენებას შევევიძლია დავუმაფოთ მხოლოდ ის, რომ ლექსიკონის გამოსაცემად საჭიროა დიდი თანხა, გამგეობას კი ხელთ აქვს მხოლოდ 3000 მანეთი, რომელიც ამ საგნისათვის შემოსჩირეს შადვიცემულმა მმებმა ლევან, იაკობ და შეფრე ზუბალაშვილებმა. ამისთანა მცირე თანხით გამგეობა ვერ ბედავს საქმის დაწყებას.

3. ილიასეულ ფილისის მამულის შესახებ საზოგადო კრებამ სურვილი გამოსთქვა, რომ იგი გამგეობამ არ გაუშვას ხელიდან და ამისათვის მიემართოს საადგილ-მამული ბანკს, თავად-აზნაურობას და სხვათა. გამგეობამ შირველ ყოვლისა მიმართა საადგილ-მამული ბანკს, რომელიც სიამოვნებით მიეგება წ.ვ. საზოგადოების სურვილს, მაგრამ საკრედიტო კანცელარიამ აღუკრძალა ბანკს ილიასეული მამული მუქთად გადასცემოდა წ.ვ. საზოგადოებას. ამის შემდეგ, რადგან სხვა სახსარი არ იყო, გამგეობამ გადასწყვიტა ხელ მოღაღ ხელი აუღო ილიასეულ მამულზე ფილისში.

თავმჯდომარის აზხანუი

გაჟუღბის წევრნი: }
 ს. კახიძე

306
1992/11/14

"ქ.პ.წ-ვ გამავრცელებელ საზოგადოების" კრებისადმი სარევიზიო კომისიის მოხსენება.

"საზოგადოების" წესდების მე-15 მუხლის თანხმად არჩეულმა სარევიზიო კომისიამ განიხილა "საზოგადოების" გამგეობის მიერ შედგენილი ანგარიში "ქ.პ.წ-ვ გამავრცელებელ საზოგადოების" I9II წლის მოქმედებისა და ამასთანვე მოახსენებს კრებას, რომ: ა/ ანგარიში სწორედ არჩეულ შედგენილი და იქ გამოცხადებული ბალანსი, აგრეთვე შემოსავალ-გასავალის ნუსხას გამოყვანილია "საზოგადოების" დავთრებისა და საბუთების თანხმად, და ბ/ გამგეობის მიერ ნაანგარიშევი "საზოგადოების" ნაღდი ფული და სარეგულიანი ქალაქები, იმავე დავთრებისა და საბუთების თანხმად, უკლებლივ ბანკებში ინახება. მხოლოდ კომისია საჭიროდ სცნობს "საზოგადოების" წევრთა ყურადღება ანგარიშის ქვემო აღნიშნულ ნაკლებ მიაქციოს იმ იმედით, რომ შემდეგისთვის უთუოდ შესწორდეს:

ბალანსის აქტივში /გვ. 92/ ნაჩვენებია: I/ აგენციები 6634 მან. 773. და დებიტორები I0.0I9-I4. ამ ორი მუხლის შესახებ სარევიზიო კომისიას წინადაც მოუხსენებია კრებისთვის, რომ ამ ანგარიშებიდან ბევრუნდა ამოიშალოს, რადგან ამათი განაღდება უიმედოდ უნდა ვსცნოთ. ასთანვე ისიც უნდა აღვნიშნოთ, რომ ზოგ დებიტორთა და აგენციების შესახებ სწორედ უყურადღებობა გამოუჩენია გამგეობას, რადგან აღვიღალ შემოღობო ამათგან ფულის აღება. მაგრამ ამ I9I2 წლამდე ამაზე არც-კი უფიქრიათ.

2/ გარდამავალი ფული დებეჯით ნაჩვენებია I237-57 და ამაში მოცხადებულია ფას-დადებით გაგზავნილი წიგნები. საბუთების გარჩევანდ აღმოაჩინა, რომ ბალანსში გამოცხადებული ღირებულობა გაგზავნილ წიგნებისა 63-33 ნაკლებია, ვიდრე საბუთებითაა ნაჩვენები.

ბალანსის პასივში /გვ.93/ გამოცხადებულია: კრედიტორები 39.934-93, ნამდვილად-ვი ჭამი კრედიტორებისა გამოვიღა 40.802-I7, 3867-24 მეტი.

წიგნის მალაზია და საწყობი. მალაზიისა და იმის საწყობის შემოწმების დროს აღმოჩინდა, რომ წიგნების ანგარიში არეულია: ზოგი წიგნი მეტია ნაჩვენები, ზოგიც-ნაკლები. ასეთს ახირებულ ცნობასაც წყლით დავთარში ერთის სახელმძღვანელოს შესახებ: გასასყიდად შემოღობო 349 ცალი; გაიყიდა 352 და მალაზიაშიაც გვიჩვენებს ვიდრე 8 ცალი.

ТИФЛИСКОЕ ОБЩЕСТВО
РАСПРОСТРАНЕНИЯ ГРАМОТНОСТИ
СРЕДИ ГРУЗИНСКАГО
НАСЕЛЕНИЯ.

Господину Тифлискому
Полицеймейстеру.

ПРАВЛЕНИЕ ОБЩЕСТВА

№ 211.

8 июня 1912 г.

Гор. Тифлиск.

Въ дополненіе отношенія отъ I сего іюня,
за № 206, имѣю честь увѣдомить Ваше Высокоро-
діе, что общее собраніе Членовъ Общества Ра-
спространенія Грамотности, вмѣсто не состояв-
шагося 3-го сего іюня, ^{назначено на} состоится II сего іюня
въ залѣ Грузинскаго театра, въ 8 часовъ вече-
ра.

Товарищъ Предсѣдателя

Дѣлопроизводитель

Имѣю честь уведомить Ваше Высочество, что
разрешеніе отъ общаго собранія состоитъ членовъ Общества
распространенія Грамотности

№ допущение сообщений от 1го ¹⁸²⁰ сего ноября, за № 4
и 2 за № 206 и 211, и мною решено уведомить Ваше
Высокопрее, что предложение одного из граждан
губернии Одесского Распространения Грамотности
среди грузин, паратаго 11го сего ноября, состоя
в помещении грузинского театра 13го и 15го
сего ноября от Грасова верера. —

Монарху Председателю

Исполнительный

ანგარიში

ქართულთა შორის წერა-კითხვის
გამავრცელებელის სასოგადოების

მთქმელისა.

1911 წელი

წელიწადი XXXIII.

თბილისი

ლექტო-მბეჭდავი სტამბა ა. შ. შერესელიძისა, გრიბოედოვის ქ. № 34

1912

მ ქ მ ი

ქ. შ. წერა-კითხვის გამავრცელებელის საზოგადოების წევრთა

საზოგადო კრებისა 21 აპრილს 1911 წ.

კრება გაიხსნა საღამოს 8¹/₂ საათზე საზოგადოების თავ-
მჯდომარის გ. ნ. ყაზბეგის თავმჯდომარეობით. კრებას დაესწრო
76 წევრი.

კრების გახსნისათანავე თავმჯდომარემ მოახსენა საზოგა-
დოებას, რომ საანგარიშო წელს გარდაიცვალნენ საზოგადოე-
ბის საპატიო წევრი ვახტანგ დიმიტრის ძე თულაშვილი და კო-
ნსტანტინა ტურიაშვილისა. უკანასკნელმა თავისი ქონება შესწი-
რა ქ. შ. წერა-კითხვის გამავრცელებელს საზოგადოებას და
ტფილისის ქართულ გიმნაზიას. საზოგადოებამ ღირსეულად
დაასაფლავა განსვენებული ტურიაშვილისა, გადაიხადა ნახევარი
წლის წირვა და პანაშვიდი, ხოლო წლის თავზე აუგო მას სა-
ფლავზე შესაფერი ძეგლი. თავმჯდომარემ წინადადება მისცა
კრებას ფეხზე წამოდგომით პატივი ეცათ განსვენებულთა ხსო-
ვნისათვის.

გამგეობის მდივანი ლ. ბოცვაძე კითხულობს გამგეობის
მოხსენებას იმის შესახებ, თუ რა მიზეზით არ მოხდა საზოგა-
დოების კრება 1910 წელს. შემდეგ სარევიზიო კომისიის თავ-
მჯდომარე ანდრია ლულაძე კითხულობს სარევიზიო კომისიის
მოხსენებას, სადაც ნათქვამია, რომ ანგარიში სწორედ არის
შედგენილი და იქ აღნიშნული ციფრები სრულად ეთახმებიან
იმ დაეთრებს, რომლებსაც გამგეობა აწარმოებს. ამასთანავე
აღნიშნულია მოხსენებაში შემდეგი შენიშვნები: 1) „სათადა-
რიგო და სახარჯო თანხები“ არც ნაღდ ფულად ჩანან და არც
გარკვეულია, რაზედ არის დახარჯული; 2) „დებიტორებისა

და აგენტების“ ანგარიშები ზედმეტ ბარჯად აწეეს „საზოგადოების“ ჭონებას, რადგან უმეტესი ნაწილი ასაღებად აღნიშნული ფულისა სრულებით უიმედოა; 3) ყველა სკოლების რევიზია გამგეობას ვერ მოუხერხებია და სკოლების ანგარიშიც სასვებით არ არის მოყვანილი; 4) მუხტუმის ნივთები უსისტემოდ და უწესრიგოდ ჩაულაგებიით ყუთებში და ისე აქვთ შენახული; 5) წიგნის მაღაზიის რევიზიის დროს აღმოჩნდა, რომ ზოგი წიგნი ზედმეტი იყო, ზოგიც კლებია, და 6) გამგეობას არ გამოუთქვამს თავისი აზრი და დასკვნა. ილიასეული მაშულის ანგარიშის შესახებო. სარევიზიო კომისიის მოხსენების შესახებ გამგეობის წევრი ლ. ბოკვაძე კითხულობს გამგეობის ვრცელ განმარტებას, სადაც ახსნილია: 1) რომ „სათადარიგო და სახარჯო“ თანხები გადაქცეულა „საზოგადოების“ სხვა გვარ ჭონებად: წიგნებად და ინვენტარად, და 2) მუხტუმის ნივთების სისტემატიურად ყუთებში ჩალოდნა შეუღლებელიც იყო და მიზნის შეუფერებელიც. ამასთანავე გამგეობამ მოახსენა კრებას, თუ რა მდგომარეობაშია ამ ყმადა საკითხი ქართულის მუხტუმის აგების შესახებ.

შია დედაბრიშვილი: როცა ჩვენ მოხსენებას ვადგენდით, ვკითხვით მდივანს ლ. ბოკვაძეს და სხვებსაც, რაში იყო დახარჯული თანხები, და განმარტება კი ვერაივსიდან მივიღეთ; ამის გამო აღნიშნეთ ჩვენს მოხსენებაში, მაგრამ გამგეობას მაინც უნდა გამოერკვეია და აღედგინა სრული სურათი ამ თანხებისა. **დ. კარიჭაშვილი:** სახარჯო თანხა ნაღდად გამოიღოა 15 წლის წინად. მის შემდეგ საზოგადოება ხარჯავდა წიგნების გამოცემაზე და ივენტარის შექმნაზე სათადარიგო თანხას, რომელიც გამოიღოა ამ რვა წლის წინად. იმის გამოსარკვევად, თუ რაზედ რაედენია დახარჯული ამ თანხებიდან, უნდა ვაისინჯოს ძველი ანგარიშები, საიდგანაც დავინახავთ, რომ ხსენებული თანხები დაზანდებულია აქტივის ყველა მუხტუმში და უმთავრესად წიგნებში. შესახებ ანგარიშების ვითომ არეულად რევიზია უნდა მოგვასწნოთ, რომ არეული ანგა-

რიში არაფერია. ვინც ბალანსის გარჩევა იცის, მისთვის სუკველადფერი ცხადია. **თავმჯდომარე:** დღევანდელი ნაკლი მომავალში გამოსწორდება. ცალკე მოხსენება გვაქვს და იქიდან დავინახავთ, თუ როგორ უნდა ვაწარმოოთ მომავალში საქმე.

შემდეგ საზოგადო კრება შეუდგა ანგარიშის მუხლობრივ განხილვას. **ნ. ელიავა:** ანგარიშის პირველის მუხლიდან სჩანს, რომ უკანასკნელ წლებში წვერთა რიტხის ძლიერი უკლია. ამის მიზეზად მე მიმანია საწვერო ფულის სიდიდე, რაიცა უნდა შემკირდეს მანეთამდე. ვითხოვ, რომ ეს კითხვა შეტანილ იქნას ამ კრების წესრიგში. **ალ. მდივანი:** არა ვარ იმის წინააღმდეგი, რომ საწვერო გადასახადი შემკირებული იქნას, მაგრამ წარსულ კრებაზედაც იქნა აღძრული ეს საკითხი და მაშინ ხნის უმეტესობით გადაწყდა დარჩენილიყო ჯერ-ჯერობით საწვერო ფული სამი მანეთი. ამას გარდა წესდების ძალით, ვისაც კერძო აზრი აქვს კრებისათვის წასადგენად, მან ეს აზრი უნდა განუცხადოს გამგეობას ერთი კვირის წინ. ამ წესის დაცვა საქმის ინტერესისათვის საჭიროდ მიმანია. **გ. რცხილაძეს, შ. მესხიშვილს** და სხვებს საჭიროდ მიმანიათ, კრებამ დადგენილობა გამოიტანოს, რომ საკითხის გადასაწყვეტად მოიწვეულ იქნას საგანგებო კრება. **ა. კ. ჩხენკელი** ამ კრების მოწვევის ვადად ორს თვეს ასახელებს. საზოგადო მსჯელობა ორ მიმართულებას რღებლობს: კენჭის საყრდელ წარმოადგენილი იქნა ორი რეზოლუცია: I—„ვიღებთ რა მხედველობაში, რომ წერა-კითხვის საზოგადოების წვერთა სიმკირე დამოკიდებულია უმთავრესად საწვერო გადასახადის სიდიდესზე, საზოგადო კრება ავალტებს გამგეობას ახლო მომავალში საგანგებო კრება მოიწვიოს ამ საკითხის გადასაწყვეტად“. II—„ვიღებთ რა მხედველობაში, რომ წერა-კითხვის საზოგადოების წვერების რიტხი შემკირდა, საზოგადო კრება ავალტებს გამგეობას შეისწავლოს ეს საკითხი და ამ საკითხის გამოსარკვეველად და გადასაწყვეტად წარმოუდგინოს საგანგებო კრებას თავისი მოხსენება“. ამ ორ რეზოლუციას უყარეს კენჭი. თითოთმ მიიღო

26 — 26 ხმა. ამის გამო ხელ მეორედ კენჭის ყრა გადაიდო. შემდეგი სხდომისათვის და კრება შეუდგა ანგარიშის განხილვისას. **5. ელიავა:** ანგარიშის შესამე მუხლში მოხსენებულია საგარეჯოს სკოლის დაკეტვა. საზოგადოდ სკოლის დაკეტვა არ არის სასურველი, მომეტებულად კახეთში, სადაც სკოლები ისედაც უკტაა; თუ „საზოგადოებმა“ ხსნის სადმე სკოლებს, სახსარიც უნდა მოუპოვოს არსებობისათვის. **ლ. ბოცვაძე:** საგარეჯოს სკოლას ჩვენი საზოგადოება არ ინახავდა თავის ხარჯით. საგარეჯოელებმა მომართეს გამგეობას გაეხსნა მათთვის სკოლა, ხარჯს სკოლის შესახად აღგილობრივი მკვიდრნი კისრულობდნენ; გამგეობამაც გახსნა საგარეჯოში სკოლა და თავის მხრით შემწევობას აძლევდა სახელმძღვანელო წიგნების მიწოდებით უფასოდ, მაგრამ წლის ბოლოს აღმოჩნდა, რომ ადგილობრივმა მცხოვრებლებმა ვერ შეძლეს სკოლის შენახვა და ის თავის თავად დაიკეტა უსახსრობის გამო. საგარეჯო თითქმის კახეთის შუაგულია, იქ სხვა სკოლებიც არის; გამგეობას რომ მოეწოდებინა თავისი ხარჯით სკოლის შენახვა საგარეჯოში, ეს უაზრობა იქნებოდა, რადგანაც კახეთში არის სხვა სოფლები, სადაც სკოლა არ არსებობს და უფრო საჭიროა სკოლის გახსნა, ვიდრე საგარეჯოში. **6. ელიავა:** სკოლების ანგარიშში მოხსენებულია, რომ კავკავის სკოლა ძლიერ ჩამოჭევითებულია სწავლა-აღზრდის მხრით 1909 წ. გამგეობას მიუღია ზომები, მაგრამ უმოაგრესი კი დავიწყებია. 1910 წელში იქ სარევიზიოდ არაფინ გაუგზავნია, რომ შეემოწმებინა სკოლის საქმეები. ამის გარდა დაუთვალთვრებელი დარჩენილა სხვა სკოლებიც. მავალითად, ქუთაისის სათავადო აზნაურო სკოლაში მოწაფეებს, როგორც ანგარიშში მოყვანილის ცხრილიდან ხიანს, აუარებელი ვაკეთილები გამოუშვიათ, არ ვიცი თ კი რა ყოფილა ამის მიზეზი. **აღ. მღივანი** ამტკიცებს, რომ მოწაფეთა რიცხვთან შედარებით ვაცდენილის ვაკეთილების რიცხვი ბევრი არ არის.

თავჯღამარე: სკოლები რომ ვერ დავთავალთვრებთ,

ამას ჩვენც აღვიარებთ ჩვენს ანგარიშში. ხოლო თუ როგორ მოვაწყოთ საქმე მომავალში, ამას დაეინახავთ შემდეგის მოხსენებებიდან. **ექვთიმე თაყაიშვილი** შენიშნავს, სამუხუფეურო ნიეთები, რომელნიც გიმნაზიაში გადატანილი და უთუთში არის ჩალაგებული, თუ ასე დარჩა დღიდან, გაუფუტდება და შემდეგ გამოუსადეგარი გახდება; ამიტომ საჭიროა მათი გამოწვეურება. **შალვა მიქელაძე** აღნიშნავს, რომ წ. კითხვის საზოგადოება დღემდის არ ცდილობს გამოსცეს ჩვენებური კლასიკური ნაწარმოები, არ მოგვეპოვება ილიას სრული თხზულება და არც სხვა მწერლისათა, საჭიროა გამგეობამ მოაქციოს ყურადღება ამ გვარ გამოცემასაც. **შალვა აღექი-მესხიშვილი** აღნიშნავს, რომ გამგეობა არ აქცევს ყურადღებას ხალხში გასავრცელებლად სამეცნიერო წიგნების გამოცემასაც. **ლ. ბოცვაძე:** ჩემის აზრით, არც შალვა მიქელაძის აზრია მართალი და არც შალვა აღექი-მესხიშვილისა. წერა-კითხვის საზოგადოებას გამოუცია ჩვენი კლასიკებიც: „ვეფხისტყაოსანი“, „ნ. ბარათაშვილის ნაწერები“ და სხვ. რაც შეეხება ილიას ნაწერების სრულს გამოცემას, ეს მომავლის საქმეა, გამგეობამ ილიას ნაწერები თავდაპირველად სახალხოდ გამოცა იაფ-უასინან წიგნაკებათ. ეს საუკეთესო გზა იყო, რომ ილიას ნაწერები ხალხში გავრცელებულიყო. არც სამეცნიერო წიგნების გამოცემა დაუტოვებია გამგეობას უყურადღებოდ; გამოცემულ წიგნთა რიცხვში სამეცნიერო წიგნებიც ურევია; მართალია ბევრი არა, მაგრამ ეტყება, რომ გამგეობა ცდილა მინც სხვა და სხვა გვარი სულიერი საზრდო მიწოდებინა ხალხისათვის და იგი, ჩემის აზრით, საყვედურის ღირსი არ არის. **ნ. ელიავა** ეტება საკითხს საკვირაო სკოლების შესახებ. გამგეობას უნდა მიეღო ღონისძიება, რომ საკვირაო სკოლები მოეწყოს, რადგანაც დღეს მათი მნიშვნელობა ყველასათვის ცხადია. **აღ. მღივანი:** გამგეობას უნდოდო საკვირაო სკოლების გახსნა, მაგრამ სამოსწავლო ადმინისტრაცია მოითხოვდა საკვირაო სკოლებში სწავლებას რუსულ ენაზე, რაც

მიუწოდებელია უსწავლელი ხალხისათვის და ამიტომ გამგობა ვერ გახსნიდა ვერსად ისეთს სკოლებს, სადაც სწავლება გავლებარს ენაზედ უნდა ყოფილიყო. **ხარტიშვილი:** თუ გამგობას სწავლის გავრცელება სურდა ხალხში, უნდა ვაგხსნა საკვირთა სკოლები, თუნდაც სწავლება რუსულ ენაზედ ყოფილიყო; უნდა გაემართა მასწავლებელთა კურსებიც. როდესაც ნებას არ ვაძლევდევ სწავლა მშვილთთ სამშობლო ენაზე, მაშინ სწავლა უნდა შევიძინოთ იმ ენით, რომლითაც საშუალება გვაქვს. ასეთი ენაა დღეს ჩვენთვის რუსული ენა. **გრიგოლ რცხილაძე** მოითხოვს ხარტიშვილის აზრის შეტანას ოქმში. ხარტიშვილი თანახმაა ამ მოთხოვნებისა და თხოულობს, რომ მისი აზრი ხაზგასმით იქნას შეტანილი ოქმში. **ალ. მდიანი:** ელანდელი წევრები წერა-კითხვის საზოგადოებისა არას დროს არ შეურიგდებიან ხარტიშვილის წარმოთქმულ აზრს; საზოგადოების მიზანია ხალხში სწავლა-განათლების გავრცელება სამშობლო ენაზედ და ამ აზრს არც უღალატებს. კამათი წყდება. თავმჯდომარე ციხება საზოგადოებას ანგარიშის დამტკიცების შესახებ. კრება ამტკიცებს ანგარიშს და შემდეგი კრება გადაიდგა 23 აპრილისათვის.

ო ქ მ ი

საზოგადო კრებას 23 აპრილს 1911 წ.

კრება გაიხსნა საღამოს 8 საათზედ გ. ნ. ყაზბეგის თავმჯდომარეობით. კრებას დაესწრა 82 წევრი საზოგადოებისა და გამგეობის წევრნი: დ. კარიკაშვილი, ალ. ყიფშიძე, ალ. მდიანი და ლ. ბოცვაძე.

წაკითხულ იქნა ოქმი 1911 წლის 21 აპრილის საზოგადო კრებისა. **ხარტიშვილი:** ჩემი სიტყვები ოქმში ისე არ არის შეტანილი, როგორც მე გამოვთქვი და როგორც „სახა-

ლხო ვაზეთმაც“ აღნიშნა სისწორით; ვვლავ ვიმეორებ ჩემს სიტყვებს და მინდა ჩემი განცხადება ხაზგასმით იქნეს შეტანილი ოქმში. ჩვენი მასწავლებლები უგუნურები არიან თავისი უკოდინარობით, ამიტომ მათ რუსულ ენაზე მინც მიიღონ ცოდნა, თუ ქართულ ენაზედ ნებას არ აძლევენ. ოქმს კრება ამტკიცებს. **ნ. ელიავა:** თხოულობს კამათში მონაწილეობის ნება მიეცეს იმ პირთაც, ვინც ცელა აპირებენ წვერებად ჩაწერას. **თავმჯდომარე:** კამათში მონაწილეობის უფლება ექნებათ ყველას, მაგრამ ვადაწყვეტი ხმა კი არა-წევრთ არ ექნება. გამგეობის წევრი **ალ. ყიფშიძე** კითხულობს გამგეობის მოხსენებას იმის შესახებ, თუ რა გეგმით უნდა იხელმძღვანელოს მომავალში ქ. შ. წერა-კითხვის გამავრცელებელმა საზოგადოებამ. კამათი იწყებს მოხსენების პირველი მუხლი: „საზოგადოება ვალდებულია დაუბრუნდეს თავის პირველდელს გეგმას და სასტიკად დასრულოს პირველი მუხლი წესდებისა, რომელიც გამოასახულია ასეთის ფორმულით: პირველ-დაწყებითი სკოლა სამშობლო ენაზე სწავლებით“. **ნიკო ელიავა** და **მიხეილ გედევანიშვილი** ამტკიცებენ, რომ ეს მუხლი უფრო ეიწორა ფარგალშია ჩაყენებული, ვიდრე თვით წესდების პირველი მუხლი და მოითხოვენ პირველი მუხლი წესდებისა ძალაში დარჩეს. **გ. მუსხელიშვილი** მოითხოვს მოხსენების პირველი მუხლის მეორე ნაწილის წაშლას. **გრ. რცხილაძე** განმარტავს: „წერა-კითხვის საზოგადოების“ გამგეობას აუარებელი საქმე აქვს. იგი თავისი ენერჯის 80% ხარჯავს ისეთს სასწებზე, რომლებიც მის პირდაპირ დანიშნულებას არ შეადგენს. სიამოვნებით ვეგებები გამგეობის მოხსენების პირველს მუხლს; მხოლოდ პირველ-დაწყებითი სწავლა უნდა შეიცავდეს „სახალხო განათლებად“. საზოგადო კრებამ პირველ მუხლში შეიტანა შემდეგი ცვლილება: „საზოგადოება“ ვალდებულია მიჰყვეს თავის პირვანდელ გეგმას და დასრულოს პირველი მუხლი წესდებისა, რომლის აზრი სახალხო განათლების გავრცელება ქართველთა შორის სამშობლო ენის საშუალებ-

ბით“. მეორე და მესამე მუხლი მოხსენებისა კრებამ სრულიად უარყო. მესამე მუხლში დასტოვა შემდეგი ადგილი: „უსასყიდლო შრომა უნდა განდევნოს საზოგადოებაში მომავალში და პასუხ-საგები შრომა სპეციალისტებისა ჯეროვანად დააჯილდოვოს“. კრებამ უარყო, აგრევე მოხსენება გამგეობისა, რომ არსებული ფონდები სამ დიდ ფონდად შეერთდეს.

ამის შემდეგ კრებამ ექვი უყარა წინა კრებაზე წარმოდგენილ რეზოლუციებს. ხმის უმეტესობით კრება ღებულობს შემდეგს რეზოლუციას საწვევრო გადასახადის შესახებ: „ვიღებთ სა მხედველობაში, რომ წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოების წევრების რიცხვი უმცირდა, საზოგადო კრება ავალებს გამგეობას შეისწავლოს ეს საკითხი და ამ საკითხის გამოსარკვევად და გადასაწყვეტად საგანგებო კრებას წარმოუდგინოს თავისი მოხსენება“.

შემდეგ წაკითხულ იქნა გამგეობის მოხსენება ქართულ-რუსულ-ფრანგულის ლექსიკონის გამოცემის შესახებ: რადგან ქართულ-რუსული ლექსიკონი ჩუბინაშვილისა აღარ იშოვება გასასყიდად, ხოლო მოთხოვნილება კი დიდია, ამის გამო გამგეობამ ვანინზაბა ახალის ლექსიკონის გამოცემა. ამ საკითხის გამოსარკვევად საგანგებოდ მოწვეულთ პირთა კრებამ საჭიროდ დანიხა, რომ ლექსიკონი იყოს სამ-ენული ქართულ-რუსულ-ფრანგული. იმავე კრებამ საუმჯობესოდ სცნო, რომ რედაქტორობა დაჰქირებოდა ერთს ეკს, რომელიც თანამშრომლებად მოიწვევს, ეისაც საჭიროდ დანიხავეს. ლექსიკონი უნდა დაიბეჭდოს 2000 ცალი, ჩუბინაშვილის ლექსიკონის ფორმატისა, 1500 გვერდი; მთელი გამოცემა დაჯდება 11 ათას მანეთადღის. თუ საზოგადო კრება მოიწონებს ამ აზრს, მაშინ ნება უნდა დართოს გამგეობას, რომ საჭირო ხარჯის გასაწყვეად ისესხოს ფული საგანგებო თანხებიდან იმ პირობით, რომ გამოცემის შემოსავალი უბრუნდებოდეს თანხებს, ვიდრე მთლად არ გადაიხდება ვალი.

სიტყვას თხოულობს აკ. ჩხენკელი. იმის აზრით, საჭიროა არა მარტო ქართულ-რუსულ-ფრანგული, არამედ მისთან ერ-

9

თად რუსულ-ქართული და ფრანგულ-ქართულიც. ლექსიკონების შედგენის დროს აუცილებელი უცხო ენების ლექსიკონებით სარგებლობა. საზოგადოება ახლო მომავალში ვერ იკისრებს ამგვარს ლექსიკონის გამოცემას და, რომ იკისროს, ამ საქმის ცალკე მოვარება გაცილებით მეტს შრომის და ხარჯს მოითხოვს. სასურველია, რაც შეიძლება მეტი ქართული სიტყვა შევიდეს ახალს ლექსიკონში. მაგრამ მიზნის ასეუბით მიღწევა ამ ცოტა ხანში მიუზღებრებელი ძალების სიტყვის გამო. ამ მიზანს უკეთ მივაღწევთ, თუ უცხო ენების სრულ ლექსიკონებიდან ითარგმნება სიტყვები ქართულად და შემდეგ დაიწყება ანბანის წესზე; საჭიროა ლექსიკონის შესადგენად დავიხმაროთ ერთს ყველა ძალეები და ანბანად მივეცეთ მას ჩანდელი ხალხური ხასიათი. საჭიროა შეგროვება და ქართულადვე განმარტება ხალხში თუ მწერლობაში ვაბეულის ძვირად ხმარებულის და ამიტომ ბევრისათვის ვაუვებარის ქართულის სიტყვებისა. —საქმის ორგანიზაცია, ჩხენკლის აზრით, უნდა მოეწყოს ასე: 1) ეიწრო წრე სამის პირისაგან — ქართულიდან, რუსულიდან და ფრანგულიდან მთარგმნელორედაქტორნი; 2) ფართე წრე ათის პირისაგან, იგივე თანამშრომელნი; 3) პრესა. ლექსიკონის შედგენა უნდა გამოყოფილ იქნას მის გამოცემისაგან, შედგენის ვადის განსაზღვრა არ უნდა აღმუბტებოდეს სამს წელიწადს. კრებას თავის ხარჯთ-აღრიცხვაში შეიტანს. მხოლოდ ერთის წლის ხარჯს 4800 მან.; აქედან გამგეს 1400 მან., დანარჩენ ორ წევრს 1200 მ. თითოს. ამ რაოდენობას „საზოგადოება“ დაესესება საგანგებო თანხები და საქმის ვანაღდებისამებრ დაუბრუნებს მათ. რაც შეეგება სხვა წყაროს, ეს არის ხელის მოწერით შეგროვება.

გრ. რცხილაძე თხოულობს საკითხი ლექსიკონის შესახებ ვადილიდ შემდეგის სხდომისათვის. ამ რთულის საკითხის განხილვის, ჩემის აზრით, ვერც ხვალ მოვაჭრებთ და საჭირო იქნება ამისათვის საგანგებო კრების მოწვევა“. ამის შემდეგ კრება შესწყდა და განგრძობა კრებისა დანიშნა 24 აპრილისათვის.

ო ქ მ ი

სსზოჯალო კრების 24 ახადს 1911 წ.

24 აპრილს სსზოჯალო კრება ვიხსნა გამგეობის წვერის დ. კარიკაშვილის თამყდლიმარეობით, რომელიც წინადღე-ბას აძლევს კრებას განაგრძონ კამათი ლექსიკონის შესახებ. გრ. რციხილაძე აღძრავს საკითხს: აქვს თუ არა ნება განყოფილების წვერებს მონაწილეობა მიიღონ საკითხის გადაწყვეტაში. ალექსანდრე დიასმიძე, კიტა აბაშიძე და შალვა მიქელაძე ამტკიცებენ, რომ განყოფილების წვერებსაც უფლებმა აქვსთ მონაწილეობა მიიღონ საკითხის გადაწყვეტაში. მიხეილ გედევანიშვილი წინამდღევა განყოფილებათა წვერებს მიეცეს ხმის უფლება. სსზოჯალო კრება აძლევს ხმის უფლებას განყოფილებათა ყველა წვერებს. მცირე ხნის კამათის შემდეგ ლექსიკონის გამოცემის შესახებ კრება ერთხმად ღებულობს წინადღებას: საკითხი ლექსიკონის გამოცემის შესახებ ვადაღებულ იქმნას და დაწერილებით ვანხილული მომავალ სსზოჯალო კრებაზე. აკაკი: ქართული ენა ინახება მდაბიო ხალხში იქ არის ტენის საღარო. ბევრი სიტყვა დარჩენილი ხალხში, რომელიც ჩვენ არ ვიცით; კაბინეტში მოგონილს სიტყვებს ყოველთვის სჯობია ის ბუნებრივი ქართული სიტყვები, რაც ხალხში მოიძებნება. ამიტომ საჭიროა ხალხური ზებირ-სიტყვაობის შეკრება, რომელიც ავაცილებს თავიდან კაბინეტში მოგონილს უხერხულ სიტყვებს. ზებირ-სიტყვაობის შედგენა იქნება პირველი ნაბიჯი ლექსიკონის შედგენისაკენ დ. კარიკაშვილი: საკითხი ლექსიკონის შედგენის შესახებ უკვე ვადაღებულია: რაც შეეხება ბ-ნის აკაკის აზრს: ის ოქმში იქნება შეტანილი და ლექსიკონის საკითხის დაწერილებით განხილვის დროს მის მოსაზრებასაც ყურადღებას მიაქცევს ვამგეობა.

გამგეობის წვერი ალ. ყიფშიძე კითხულობს მოხსენებას ილიასტულის უძრავი ქონების შესახებ: ამ მოხსენებაში, სხვათაშორის, ნათქვამია, რომ გამგეობამ, სამწუხაროდ უარი სთქვა ილიასტულის ტფილისის სახლის სყიდვაზე, რადგან ისედაც ძრიელ დავალიანებული სახლი 1910 წლის ზაფხულის ნიაღვრებმა საშინლად დააზარალო. უკეთუ სსზოჯალო კრება ისურვეს ამ სახლის შექმნას, მაშინ საჭიროა გამოძებნოს წყარო, თუ საიდან მოიპოვოს ვალი და ვასწიოს ხარჯი შენობის შესაკეთებლად.

ხანგრძლივს კამათს იწვევს აზრი ილიასტულის სახლის ყიდვის შესახებ ტფილისში. კიტა აბაშიძე: ისეთი ღიღებულის აღმოჩენების სახლებს საზოგადოებრივი კი არ უშვებენ ხელიდან, პირიქით იძენენ: ამიტომ ილიასტულის სახლი ტფილისში უთუოდ შექმნილ უნდა იქმნას. ვალის ვასასტუმრებლად ყოველგვარი ზომები უნდა ვიხმართ, ბანკსაც მივმართოთ თხოვნით, განყოფილებანიც დაიხმართ, ხელის მოწოვაც ვავართოთ და სხვა. მიხეილ გედევანიშვილი და ალ. დიასმიძე ემხრობიან კიტა აბაშიძის და დაძენენ: მისის ბანკის კრებაზე შევიტანოთ შესაფერი თხოვნა. კრება ადგენს: ილიასტულის სახლი ტფილისში არ გაუშვას ხელიდან საზოგადოებამ და ამისთვის გამგეობამ მიჰმართოს დასახლებულს ზომებს. შემდეგ კრება ვადაღის 1911 წლის ხარჯთ-აღრიცხვის განხილვაზე. ხარჯთ-აღრიცხვის შემოსავლს, რომელიც უდრის 11660 მ. 13 კაპ. კრება უკუვლად ამტკიცებს. სავარაუდო ვასავლის რამდენიმე მუხლი იწვევს კამათს. 5. ელიავა თხოულობს ვადაღებულ იქმნას წიგნის მალაზია უფრო მოხერხებულს ადგილას. ხარჯთა აღრიცხვაში შეტანილი ფული 200 მანეთი თურხანის გამოსაკვად, რომელშიაც ოქმების ვარდა არა იმეკლება-რა, და 300 მანეთი ხაზინადრისათვის, რომლისთვისაც ვამაგირის დანიშვნა განუძრავს გამგეობას, უნდა გამოირჩეს იქმნას, რადგანაც 300 მანეთად ხაზინადრის ადგილზე ვამგეობა ვერავის იშოვნის; ეს თანამდებობა

უნდა დაეცისროს ერთ-ერთ გამგეობის წევრს ან მდივანს, რომლის ჯამაგირსაც უნდა მიემართოს ეს 300 მანეთი. ინსპექტორის დანიშნვის შესახებ ემხრობა გამგეობას, მხოლოდ საკუროდ ხელდას, რომ ხარჯთ-აღრიცხვები აღნიშნული საგზაოდ 600 მანეთი გამგეობის ხელთ იყოს და იქაღვან ეძლეოდეს გზის ხარჯად ინსპექტორის ბილ მიხედვით, თუ რამდენს დახარჯავს.

ექვთიმე თაყაიშვილი: განსაკუთრებული შეთვალუტრე რომ ჰყოფდეს საზოგადოებას, რასაკვირველია, კარგია, მაგრამ ძნელია ამ ხარჯის გაღება. თავი და თავი მდივანია, მისი ჯამაგირი 1200 მანეთი მეტად მცირეა, ამ ჯამაგირით მდივანი ვერ დაქმნაოფილდება და უსათუოდ გამოედევნება სხვა საქმეს. მდივნის ენერჯიაზე და უნარზეა დამოკიდებული საზოგადოების მოქმედება. უსათუოდ უნდა მოეძებნოთ მდივნის თანამდებობაზედ მომზადებული და ენერჯიული კაცი და დაეუნაშნოთ ჯამაგირი 2500 მანეთი. რაც შეეხება სკოლებისა და ბიბლიოთეკების ინსპექტორის თანამდებობას, ეს საკითხი მომავლისათვის გადაიდოს. **კიტა აბაშიძე** ეთანხმება ექვთიმე თაყაიშვილსა. **შოა დედაბრიშვილი** თხოულობს, რომ ინსპექტორობის როლი დაეცისროთ მდივანს და ამით ავიცილოთ 1200 მანეთის ხარჯი. **გრიგოლ ყრფშიძე:** საკუროა მდივანიც და გარეშე კაციც, რომელიც ივლის სოფლებში და გარეშე იზრუნებს, ქოლაქში კი დაეხმარება მდივანს. **შალვა მიქელაძე:** ინსპექტორის მოვალეობაა სკოლების გახსნის ინიციატივა, ბიბლიოთეკების დაარსება და სხვა საქმეები; საკუროა მდივანიც და ინსპექტორიც. ამ ორი თანამდებობის შეერთება ყოფილად შეუძლებელია. საკუროა მდივნის ჯამაგირს მიემართოს ხაზინადრისთვის განზრახული ჯამაგირიც. თავმჯდომარე იძლევა კითხვას, დაარსდეს თუ არა ინსპექტორის თანამდებობა? ამ წინადადებას კენჭს უყრიან. 26 მომხრეა ინსპექტორის თანამდებობის დაარსებისა, 17 წინააღმდეგი. **გ. იმნაიშვილი:** საკუროა მასწავლებლებს რიგიანი ჯამაგირი მიეცეთ, რომ ისინი ჩვენგან სხვაგან არ გარბოდნენ. **თავმჯდომარე:** როგორც

გამგეობის მოხსენებიდან სჩანს, მიქცეულია ამ საგანზე ყურადღება გამგეობისა, რომელიც მასწავლებლებს პირველ წელს უნიშნავს ჯამაგირს 35 მან. თვეში; ხუთი წლის სამსახურის შემდეგ მასწავლებლებს თან და თან ემატებათ ჯამაგირი. **ფილ. მგელაძე**—საკუროა მასწავლებელთა უზრუნველყოფა სინტირისა და მოღლილობის დროს. **ი. ვართაგავა** თხოულობს ინსპექტორს დაენაშნოს წლიურ ჯამაგირად 2000 მან და 500 მანეთი საგზაოდ. ხმის უმეტესობით ყრება ამტკიცებს გასაღამოს შემდეგის ცვლილებით: ა) ინსპექტორს მიეცეს წლიურ ჯამაგირად 1200 მან; საგზაო ფული 600 მანეთი იყოს გამგეობის განკარგულებაში; ბ) ჟურნალის გამოსაცემი ფული 200 მანეთი და ხაზინადრისთვის 300 მანეთი ხარჯთ აღრიცხვიდან ამოიშალოს; გ) 300 მანეთი ხაზინადრის მიემართოს მდივნის ჯამაგირს, რაც შეადგენს 1500 მანეთს. დასასრულდ მოხდა არჩევნები.

საზოგადოების თავმჯდომარედ ერთხმად არჩეულ იქნა ისევ გენერალი გ. ნ. ყაზბეგი. გამგეობის წევრებად კენჭის ყრით არჩეულ იქნენ:

1. ლ. ბოცვაძე	58	თფრი.	1	მაგი.
2. დ. კარიჭაშვილი	57	„	2	„
3. ა. ყოფშიძე	56	„	3	„
4. ფ. გოგიჩაიშვილი	54	„	4	„
5. გ. რცხილაძე	52	„	7	„
6. შ. მიქელაძე	50	„	9	„
7. ს. გორგაძე	49	„	10	„
8. ა. მდივანი	48	„	11	„
9. არ. ჯაჯანაშვილი	39	„	20	„
10. ნ. ფლიავე	39	„	20	„
11. ს. აფთარიძე	35	„	24	„
12. შ. დედაბრიშვილი	32	„	17	„

მათ კანდიდატებად არჩეულ იქნენ ფ. მგელაძე, ივ. ქაჯვაძე და ი. ვართაგავა. სარევიზო კომისიის წევრებად: ან. ლულაძე, კ. კანდელაკი და დ. დუმბაძე.

არჩევნების შედეგის გამოცხადების შემდეგ მიღებულ იქ-
 26ა „საზოგადოების“ წევრად: 1) აფხაზი ივანე დიმიტრის ძე, 2) აფხაზი კონსტანტინე ნიკოლოზის ძე, 3) ანტონ არქიმან-
 დრიტი, 4) ამილახვარი გიორგი დავითის ძე, 5) ამილახვარი
 ვკატერინე ზაღის ასული, 6) აღექსი მესხიშვილისა აღექსან-
 დრა გიორგის ასული, 7) ახაბაძე ვასილ, 8) ავალიშვილი
 არჩილ ნიკოლოზის ძე, 9) ბეროზაშვილი გიორგი პაღდასარის
 ძე, 10) ბებიაშვილი რომანოზ დიმიტრის ძე; 11) ბურჯაძემ
 ყრუელე პავლეს ძე, 12) ბარათაშვილი დავით ნიკოლოზის ძე,
 13) გოგლიჩიძე სვიმონ პავლეს ძე, 14) გოპაძე ილია მერაბის
 ძე, 15) გრუზინსკი პეტრე აღექსანდრეს ძე, 16) გურგენიძე
 კონსტანტინე ივანეს ძე, 17) გრიშავეი ელისაბედ, 18) გობე-
 ჯიშვილი იოსებ, 19) ვახუკიძე ექვთიმე, 20) გოკიფლივი
 ფრანჩესკო, 21) გოგავა ვარლამ, 22) გელაშვილი მინა, 23)
 გვერდწითელი პლატონ, 24) გიორგაძე მიხეილ გიორგის ძე,
 25) ბაქრაძე ნინა იოსების ასული, 26) დგებუაძე კალისტრა-
 ტე არტვის ძე, 27) დარიალაშვილი აღექსანდრე ძეანეს ძე,
 28) დავითაშვილი მარიამ, 29) დიასამიძე დიმიტრი გიორგის
 ძე, 30) დიასამიძე თინათინ, 31) დლაბაძე მლ. კონსტანტინე,
 32) დევაძე არჩილ, 33) დამუქიაშვილი გიორგი დიმიტრის ძე,
 34) დურგლიშვილი ვანო, 35) დევანოზიშვილი ივანე მათეს
 ძე, 36) ელიოზიშვილი მარიამ კონსტანტინეს ასული, 37
 გრისთავი მიხეილ ლევანის ძე, 38) ვახვაშიშვილი ზაღ დი-
 მიტრის ძე, 39) ვახვაშიშვილი ნიკოლოზ ათანასეს ძე, 40)
 ზალიშვილი მიხეილ რომანოზის ძე, 41) ზოდელავა ივანე
 ანტონის ძე, 42) თითობაძე პარმენ სოლომონის ძე, 43)
 თუმანიშვილი ნიკოლოზ აღექსანდრეს ძე, 44) თოფურბიძე
 მიხეილ, 45) იოსელიანი მარიამ კონსტანტინეს ასული, 46
 იაშვილი ნიკოლოზ პეტრეს ძე, 47) კაცსაძე ვერა, 48) კვლი-
 შვილი ერმოლოზ გიორგის ძე, 49) კირაკოზოვი სარქის მიხე-
 ილის ძე, 50) კახანაძე მლ. იოანე, 51) კაკესიძე მლ. დავით,
 52) კვალიაშვილი ივანე დიმიტრის ძე, 53) კვალიაშვილი

ილია აღექსანდრეს ძე, 54) კასრაძე, ანტონ ანტონის ძე,
 55) კვჭერელი-კობაძე, ივანე ნიკოლოზის ძე, 56) კარბელა-
 შვილი, თამარა ვასილის ასული, 57) კურდღლაშვილი, ნიკო-
 ლოზ, 58) კალანდარიშვილი, დიმიტრი, 59) ლოლაძე, გი-
 ვოლ დავითის ძე, 60) ლომაურისა, ნინო ანტონის ასული
 61) ლორთქიფანიძე, აღექსანდრე სვიმონის ძე, 62) ლომაური,
 გიორგი ივანეს ძე, 63) ლორთქიფანიძე, იაკობ, 64) ლუკა
 შვილი, ზაქარია, 65) ლორთქიფანიძე, იოსებ, 66) ლომაური,
 თამარა 67) ლორთქიფანიძე, ნიკოლოზ, 68) მესხიძე, ივანე
 საჩინოს ძე, 70) მაღალაშვილი, კონსტანტინე დავითის ძე,
 71) მაღალაშვილი, ლევან, 72) მელიქიძე, ანნა ივანეს ასული,
 73) მაჩაბელი, ელენე გიორგის ასული, 74) მაჩაბელი, ქს.
 აღექსანდრა ილიას ასული, 75) მოღებაძე, კ; 76) მელია, პე-
 ტრე გრიგოლის ძე, 77) მენთეშვილი, ზაქარია ხარტონის
 ძე, 78) ნატროშვილი, ილია ივანეს ძე, 79) ნადირაძე, ნიკო-
 ლოზ, 80) ნადირაშვილი, ივანე, 81) ნემსაძე, მიხეილ, 82)
 ნემიანი აღექსანდრე, 83) ონიაშვილი, გიორგი ფერმის ძე,
 84) პაატაშვილი, დიმიტრი ივანეს ძე, 85) რაზიკაშვილი, თევ-
 დორე პავლეს ძე, 86) რაზიკაშვილი, მიხეილ სვიმონის ძე,
 87) რატიანი, გიორგი ვარსევანის ძე, 88) რაზმაზი
 შვილი, ზაქარია, 89) სენიაშვილი, სოფია მიხეილის
 ასული, 90) სააკაშვილი, სვიმონ ნიკოლოზის ძე, 91) სიღ-
 მონ-ფრისთავი, იოსებ ვასილის ძე, 92) სოლოლაშვილი, დავით
 გრიგოლის ძე, 93) სამადალაშვილი, ივანე იასონის ძე, 94)
 უზნაძე, ივანე ნიკოლოზის ძე, 95) ფხაბაძე, მლ. აღექსანდრე,
 96) ფურცელაძე, ირაკლი ესტატეს ძე, 97) ქუთათელაძე, ლიუ-
 ცია, 98) ქავთარაძე, ვასილ ივანეს ძე, 99) დამბარაშვილი,
 გამრიელ გრიგოლის ძე, 100) ლამაზაძე, დავით, 101) ყარან-
 გოზიშვილი, ელენე, 102) ყიზილაშვილი, თედო გიორგის ძე,
 103) ყაფრიშვილი, დავით იაკობის ძე, 104) ყიფიანი, რუმენ;
 105) შილაკაძე, თომა, 106) ჩხენკელი, ივანე აღექსის ძე, 107)
 ჩეკურიშვილი, მლ. ისაკ, 108) ჩხენკელი, აკაკი ივანეს ძე, 109)

ცისკარაშვილი, იოსებ ფარესის ძე, 110) ცხვედაძე, მლ. ლეონ-
ტი, 111) ცერცვაძე, ალექსანდრე ივანეს ძე; 112) ცერცვაძე,
ონისიმე ზაქარიას ძე, 113) ციბილაშვილი, მლ. გიორგი, 114)
ჭავჭავაძე, ალექსანდრე ნიკოლოზის ძე, 115) ჭავჭავაძე, მიხე-
ილ დავითის ძე, 116) ჭეიშვილი, სოლომონ ალექსის ძე, 118)
ხასიშვილი, სერგო, 119) ხუბუნი გრიგოლ, 120) ხახანაშვილი,
კონსტანტინე თომას ძე, 122) ხრუხულიძე, გიორგი მიხეილის
ძე, 123) ჯაფარიძე, პარმენ, 124) ჯავახიშვილი, ნიკოლოზ,
125) ჯიბლაძე, ონისიმე მიხეილის ძე, 126) ჯავახიშვილი,
დმიტრი ვასილის ძე, 127) ჯამასხოვი ვლადიმერ, 128)
ჯაჯანაშვილი, არჩილ რაეფენის ძე, 129) ჯილაური, ნიკოლოზ
ზაქარიას ძე.

ნაწილი პირველი.

I

„საზოგადოების“ შემადგენლობა.

„საზოგადოების“ გამგეობა იმყოფება ტფილისში; განყო-
ფილებანი: ბათოშში, ბაქოში, გორში, ახალსენაკში, ბორჯომ-
ში, თელავში, კაკეკეში, სამტრედიოში, სოხუმში, ფოთში,
ქუთაისში, ყვირილში, ქიათურაში და ხონში.

„საზოგადოების“ წევრნი:

1911 წლის 1 იანვარს „საზოგადოებას“ ჰყავდა 1298
წევრი: 10-საპატო, 53-დამფუძნებელი და 982-ნამდვილი-
საინგარიშო წელს მიღებულ იქმნა საზოგადო კრებებზე 408
წევრი. წლის განმავლობაში დააკლა: 1 საპატო წევრი
(ნ. ზ. ცხვედაძე), 44 დამფუძნებელი, 150 ნამდვილი წევრი.
1912 წლის 1 იანვარს „საზოგადოებაში“ იყო 1511 წევრი:
9 საპატო, 9 დამფუძნებელი და 1493 ნამდვილი წევრი.

საზოგადოების საპატო წევრნი:

1. იაკობ სვიმონის ძე გოგებაშვილი, არჩეულია	1890 წელს
2. ოლღა თადეოზის ასული ჭავჭავაძე	„ 1894 „
3. აკაკი როსტომის ძე წერეთელი	„ 1896 „
4. იაკობ კონსტანტინეს ძე ზუბალაშვილი	„ 1906 „
5. ლევან კონსტანტინეს ძე ზუბალაშვილი	„ „ „
6. პეტრე კონსტანტინეს ძე ზუბალაშვილი	„ „ „

„საზოგადოების“ დამფუძნებელი წევრნი:

1. არღუთაშვილი-მხარგრძელი, თ-დი ნიკოლოზ ვასილის ძე.
2. ბაგრატიონ მუხრანბატონი, თ-დი ერეკლე კონსტანტინეს ძე-

3. ბგრატიონ-მუხრანბატონი, თავადის მეუღლე ბარბარე ირაკლის ასული.
4. შაჩაბელი, თ-დი ვასილ გიორგის ძე.
5. მუსხელიშვილი, დიმიტრი ივანეს ძე.
6. საგინაშვილი, ელისაბედ გრიგოლის ასული.
7. ყაზბეგი, გიორგი ნიკოლოზის ძე.
8. ხახანაშვილი, ალექსანდრე სოლომონის ძე.
9. ჯანდიერი, თ-დი ლევან გიორგის ძე.

ნამდვილი წევრნი რომელთაც ერთიანად ჰქვთ გადახდილი იქნის საწევრო ფულადი.

1. ბგრატიონ-დავითაშვილი, თ. გიორგი ალექსანდრეს ძე.
2. ბერელაშვილი, ადამ ზურაბის ძე.
3. ბერელაშვილი, ვასილი გერასიმეს ძე.
4. დაღანი, თ-დი იოსებ იულონის ძე.
5. დეკანოზიშვილი, ირაკლი გრიგოლის ძე.
6. ზდანოვიჩი, გიორგი ფელიქსის ძე.
7. ზუბალაშვილი, იოსებ გრიგოლის ძე.
8. თაყაიშვილი, ექვთიმე სვიმონის ძე.
9. ისარლიშვილი, მიხეილ პეტრეს ძე.
10. კენაძე, სარდიონ ბესარიონის ძე.
11. კუნდუროვი, გიორგი თევდორეს ძე.
12. მარაძე, დეკანოზი ლუკა.
13. მანსეტოვი, იაკობ ალექსანდრეს ძე.
14. მელიქიშვილი, პეტრე გრიგოლის ძე.
15. ნიკოლაძე, ნიკოლოზ იაკობის ძე (ფოთისა)
16. ორბელიანი, თავადის მეუღლე მარიამ ვახტანგის ასული
17. ორბელიანი, თ-დი ალექსანდრე ივანეს ძე.
18. რეხვაძე, ვასილ ილიას ძე.
19. სააკაშვილი, სვიმონ ნიკოლოზის ძე.
20. ხილამონ-ერისთავი, თავადის მეუღლე ელისაბედ გრიგოლის ასული.

21. სუხიაშვილი, დეკანოზი მათე.
22. ქიქოძე, მიხეილ ათანასეს ძე.
23. ჩიქოვანი, ალექსანდრა ლაზარეს ასული
24. ჯანაშვილი, მოსე გიორგის ძე.
25. კერცვაძე, გრიგოლ იაკობის ძე.
26. კინცაძე, მატრონე დანიელის ასული (ფოთისა)
27. კინცაძე, ნესტორ დიმიტრის ძე.
28. კინცაძე, ნადეჟდა დიმიტრის ასული.

II.

„საზოგადოების“ თავმჯდომარე გიორგი ნიკოლოზის ძე ყაზბეგი, 9 მარტიდან 1908 წლისა.
მისი ამხანაგი—ალექსანდრე ბესარიონის ძე მდივანი, 3 ივნისიდან 1910 წლისა.

- გამგეობის წევრნი: დ. გ. კარიჭაშვილი, წევრი 1892 წლიდან.
ფ. გ. გოგრიანიშვილი,	1902 წლიდან
ა. თ. ყიფშიძე,	1908 „
გ. ს. რეხვაძე,	წევრი 1908 წლიდან
ლ. გ. ბოცვაძე,	„
მ. ზ. დედაბრიშვილი,	1911 „
ნ. ზ. ელიოვა	„
მ. ა. მიქელაძე	„
ს. რ. გორგაძე	„
მ. რ. ჯაჯანაშვილი,	„
ს. დ. ჯაფარიძე	„
- მთლი კანდიდატები: იპოლიტ. ვართაგავა, ფ. ბ. მგელაძე და ივ. ქუკუაძე.
სარევიზო კომისიის წევრნი: ა. ს. ლულაძე, რევიზორია 1895 წლიდან.
დ. მ. დუმაძე, 1911 „
კ. ე. კანდელაკი „ „

1911 წელს, ზუგდიდში, გამგეობის წევრობას თავი დაანება ნ. ელიაშვილი. შემოდგომიდან გამგეობის წევრებად მოწვეულ იქმნენ კანდიდატები: იპოლიტე ვართაგვიანი და ფილონე გელაძე.

1911 წლის განმავლობაში გამგეობას ჰქონდა 48 სხდომა. გამგეობის წევრთაგანი დაესწრა:

თავმჯდომარე გ. ნ. ყაზბეგი	23	ჯერ;
მისი ამხანაგი ა. ბ. მღვიანი	22	"
წევრნი: დ. გ. კარიკაშვილი	41	"
ლ. გ. ბოცაძე	44	"
ა. თ. ყიფშიძე	38	"
შ. ზ. დედაბრიშვილი	24	აბრ-დან 30
გ. ს. რტვილაძე	24	"
შ. ა. მიქელაძე	24	"
ა. რ. ჯაფარიანი	34	"
ს. რ. გორგაძე	22	"
ს. დ. ჯაფარიძე	6	"
5	1	"
ი. შ. ბ. გოგინიშვილი	14	ჯერ.
ფ. ბ. მგელაძე	4	"

გამგეობის სხდომებს თავმჯდომარეობდა: გ. ნ. ყაზბეგი 23 ჯერ, ა. ბ. მღვიანი—13 ჯერ, დ. გ. კარიკაშვილი 10 ჯერ, ა. თ. ყიფშიძე—2 ჯერ.

1911 წლის 27 მარტამდის საქმის მწარმოებლად იყო ს. კაკაბაძე, 28 მარტიდან 1 ივლისამდე საქმის-მწარმოებლის თანამდებობას ასრულებდა გამგეობის წევრი ლ. გ. ბოცაძე. 29 ივნისის მოწვეულ იქმნა ამ თანამდებობაზე გ. ბურჭულაძე. სანგარიშო წლის 1 ივლისამდე ხაზინადარ იყო ლ. ბოცაძე, 1 ივლისიდან არჩეულ იქმნა ა. თ. ყიფშიძე. გამგეობის სხდომაზე სანგარიშო წლის განმავლობაში გაირჩია 315 საქმე.

III.

„სსოკვალაქის“ განყოფილება:

1. ახალ-სენაკისა (დაარსდა 1909 წ.). თავმჯდომარე—ოლო გიორგის ასული ხოფერია, გამგეობის წევრნი: ანასტასია ივანეს ასული ქვალა, პ. ე. ლორთქიფანიძე, მღვდელი გ. ვ. გამხარდია, ნ. ა. ჯიჯინია, გ. ი. მდინარაძე და მ. პ. თათარიშვილი. გამგეობამ 1911 წლის განმავლობაში გაარჩია 41 საქმე, ჰქონდა 14 სხდომა. სარევიზო კომისია: ლ. ქავთარაძე, ა. პ. პნატურია და პეტრე დგებუაძე. განყოფილებას აქვს 4 ბიბლიოთეკა, 1912 წლის 1 იანვარს ჰყავდა 49 წევრი; შემოსავალი იყო 340 მ. 57 კ. ხარჯი 167 მ. 20 კ.

2. ბათუმისა (1909 წ.). 1 იანვარს 1912 წელს ჰყავდა 163 წევრი. თავმჯდომარე: ე. მ. კრინიკი, გამგეობის წევრნი: ა. ნ. შატლოვი, კ. ი. ჩხილაძე, ე. ს. ბერძენიშვილი, პ. გ. გიგინიშვილი; გ. ლ. ელიაშვილი, ი. ა. მელია, გ. პ. ნიკიტინი, ნ. ა. საბავი, ვ. დ. რუხაძე, ი. ი. ფურაძე. გამგეობას ჰქონდა 23 სხდომა, გაარჩია 91 საქმე. სარევიზო კომისია: პ. დ. გამყრელიძე, კ. ა. გოგოლაძე და კ. ს. ქელიძე. განყოფილება ინახავს ერთ სკოლას, ბათუმში; განყოფილების შემოსავალი იყო 5635 მ. 73 კ., გასავალი 5535 მ. 98 კ.

3. ბაქოსი (1909 წ.). 1 იანვარს 1912 წ. ჰყავდა 147 წევრი, ანათში ხუთი მუდმივი. თავმჯდომარე: თდი ი. ი. დადიანი; გამგეობის წევრნი: ს. მ. კვიციანი, ვ. შ. ახვლედიანი, ვ. ბ. ხუჭუა, რ. ს. ნაკლიშვილი, დ. ი. თედეშვილი, თდი პ. დ. გელაშვილი, მ. ა. ნასიძე, დ. ი. ჯორჯიკია, კ. ტ. ლორთქიფანიძე, მ. ი. კალანდარიშვილი, ვ. ა. აბომაძე, ლ. ლ. გოციანი, პ. ი. ქარუმიძე. სარევიზო კომისია: ა. ს. ქაღვიძი, ა. ბ. ნემსაძე, თდი ლ. გრიგორაშვილი.

გამგეობასთან არსებობს ოთხი კომისია: სასკოლო, სამეურნეო, საამწებლო, სათევტრო. 1911 წლის განმავლობაში გამგეობას ჰქონდა 44 სხდომა, გაარჩია— 117 საქმე.

განყოფილება ინახავს 1 სკოლას და მასთან ბიბლიოთეკას; შემოსავალი იყო 6500 მან. 92 კაბ., ხარჯი— 5961 მან. 56 კ.

4. ბორჯომისა (1910 წ.), 1 იანვარს 1912 წ. ჰყავდა 49 წევრი: 1 საპატია (ელ. სვიმ. ყიფიანი) და 48 ნამდვილი. თავმჯდომარე— ნ. ხ. ჯომარჯიძე; გამგეობის წევრნი: მ. ი. მურვანიშვილი, ზ. ა. ნებიერიძე, მ. ი. ქიქოძე, დ. ი. მოსიციხე, ზ. თ. დანელია, ა. ნ. ხმალაძე.—სარევიზო კომისია: ზ. პ. კიქნაძე, ალ. ციხისტარიშვილი, სოლ. ხუციშვილი. გამგეობასთან არსებობს დამხმარებელი კომისია, 5 კაცისაგან შემდგარი. 1911 წლის განმავლობაში გამგეობას ჰქონდა 6 სხდომა, გაარჩია 22 საქმე. განყოფილება ინახავს ერთს ბიბლიოთეკას. შემოსავალი— 447 მან. 24 კაბ., ხარჯი— 425 მან. 30 კაბ.

5. გორისა (ვაიხსნა 1911 წლის შემოდგომაზე), 1 იანვარს 1912 წ. ჰყავდა 30 წევრი. თავმჯდომარე: თ-დი ნ. ა. თუმანიშვილი; გამგეობის წევრნი: ნ. ი. ლომაური, თ. პ. რაზიკაშვილი, კ. მ. ელიოზიშვილი, პ. ქ. ჯაფარიძე, ი. დ. კვალაშვილი და ან. ან. კასრაძე.

6. თელავისა (1909 წ.), 1 იანვარს 1912 წ. ჰყავდა 92 წევრი: 2 საპატია (ეპისკოპოზი დავით ალავერდელი და ივანე დიმიტრის ძე კალატოზიშვილი) და 90 ნამდვილი. თავმჯდომარე: თ-დი მ. ზ. ქავჭავაძე; გამგეობის წევრნი: ვ. ბ. კახიძე, ზ. თ. მარკოზაშვილი, ი. რ. პაატაშვილი, თავადის მეუღლე ა. ნ. ქავჭავაძე, ა. რ. კახიძის, თავადის ასული ქ. ი. რუსიფი-ყორჩიშვილი, თავადის მეუღლე თ. ა. აბაშიძე, ნ. ი. მამიანიშვილი, გ. ი. ხიზანიშვილი, გ. დ. იორდანიშვილი და ა. რ. ვახუშტიშვილი.

სარევიზო კომისია: ა. ზ. ბარნოვი, ნ. პ. ლუღუშვილი და მ. დ. ცისკარაშვილი. 1911 წლის განმავლობაში გამგეობას ჰქონდა 17 სხდომა გაარჩია 23 საქმე. განყოფილება ინახავს თელავში ერთს პირველ დაწყებით სკოლას, რომელიც ვაიხსნა 1911 წ. 1 ენციისთვის; აწარმოებს წიგნსა და საკანცელარიო ნივთების მალაზიას, და განაგებს ილია ქავჭავაძისეული ყვარლის მამულს, რომელიც შეიძინა ბანკისაგან ტელიონის თავდაზნაურობამ და გადასცა ქ. შ. წ. კ. გამაერკლემელ საზოგადოებას. განყოფილებს 1911 წლის შემოსავალი— 949 მ. 66 კაბ., ხარჯი— 444 მან. 12 კაბ.

7. კავკავისა (1909 წ.), 1 იანვარს 1912 წელს ჰყავდა 319 წევრი. თავმჯდომარე ი. გ. შვილევე; გამგეობის წევრნი: მღვდელი გიორგი ნათაძე.

განყოფილება ინახავს კავკავში ქართულს პირველ დაწყებით სკოლას და მასთან ბიბლიოთეკას. 1911 წელს განყოფილებს შემოსავალი ყოფილა 6485 მან. 52 კ.— გასავალი 6144 მ. 44 კ.

8. სამტრედიისა (1909 წ.), 1 იანვარს 1912 წ. ჰყავდა 32 წევრი. თავმჯდომარე: სოლ. ნიკ. წერეთელი; გამგეობის წევრნი: ბ. გ. სურგულაძე, გ. ქ. ურუშაძე, გ. მ. სიხარულიძე, რ. ი. ნანიშვილი, დ. მ. კვანტალიანი და გიორგი ღუნდუა. სარევიზო კომისია: მ. ბ. მიქაძე, ს. გ. სიხარულიძე და ი. მ. სიხარულიძე.

საანგარიშო წოდს განმავლობაში გამგეობას ჰქონდა 25 სხდომა, გაარჩია 78 საქმე. გამგეობასთან არსებობს წარმოდგენების გამმართველი სექცია, რომელშიაც შედის ორი წევრი გამგეობისა. განყოფილებას აქვს 3 ბიბლიოთეკა-სამკითხველო და აწარმოებს წიგნისა და საკანცელარიო ნივთების მალაზიას, რისთვისაც აშენებული აქვს საკუთარი კოსკი. განყოფილებს შემოსავალი— 620 მან. 44 კ. ხარჯი— 636 მან. 22 კ.

6. სოხუმისა (1909 წ.), 1 იანვარს 1912 წ. ჰყავდა 174 წევრი. თავმჯდომარე: თავადის მეუღლე მ. ნ. ანჩაბაძე; გამგეობის წევრნი: თავადის მეუღლე დ. გ. გელოვანი, ნ. ს. ჯანაშია, ოღლა დმიტრის ასული გოგლიძიძე, გრაფინია ე. ს. სოლოგუბი, თავადის მეუღლე ა. ნ. ავალიშვილი, სალომე ლოლუა, თეკლე თურქია, ელვონარია შიხ. — ასული მახვილიძე, ნინო ალ — ასული თურქია, ნინო პეკ. — ასული მიქავარიანი, ელენე ნიკ. — ასული ნადარეიშვილი, თ — დი ნ. ყ. თავდგირიძე, გ. პ. თურქია და კ. ი. ჯაფარიძე. სარევიზოო კომისია: ვ. ლ. გოგლიძიძე, ა. პ. გიორგობიანი და ი. გ. ბურჭულაძე.

გამგეობასთან არსებობს საამშენებლო კომისია, 6 კაცისაგან შემდგარი.

საანგარიშო წლის განმავლობაში გამგეობას ჰქონდა 10 სხდომა, ვაარჩია 26 საქმე.

განყოფილება ინახავს ქართულს სკოლას, რომლისთვისაც აშენებს საკუთარ სახლს.

განყოფილების შემოსავლი 2204 მან. და 03 კაბ., ხარჯი 2304 მან. და 68 კაბ.

10. ფოთისა (1910 წ.) 1 იანვარს 1912 წ. ჰყავდა 27 წევრი: 4 მუღმივი, 23 ნამდვილი. თავმჯდომარე: ი. მ. შეუნარგია; გამგეობის წევრნი: ანნა ვალ. — ასული მიქაბერიძე, კ. ი. გამყრელიძე, ა. პ. უჯანია, ი. ი. კობრეიძე, ვ. ი. გაგუა, მღვდელი ლ. წულაძე, ი. ე. ალექსიშვილი, ა. ი. იაგულოვი. (სარევიზოო კომისია არ არის არჩეული)

გამგეობასთან არსებობს წიგნების საფარკო კოსკის ამშენებელი კომისია, საანგარიშო წელს გამგეობას ჰქონდა 8 სხდომა, ვაარჩია 9 საქმე. განყოფილებას ჯერ ჯერობით არა აქვს არც სკოლა და არც ბიბლიოთეკა; წელს მხოლოდ ოთხის სკოლისთვის გამოუწერია ჟურნალი „ნადალელი“ განყოფილების შემოსავლი 644 მან. 28 კაბ., ხარჯი 102 მან. 16 კაბ.

11. ქუთაისის (1909 წ.), 1 იანვარს 1912 წ. ჰყავდა 31 წევრი, თავმჯდომარე: გ. ფ. ზდანაიჭიჩი; გამგეობის წევრნი: იოსებ ოცხელი, იაკობ ფანცხაია, სამსონ ყიფიანი, სილოვან ხუნდაძე, ბართლომე მოსენველი, იახონ ბაქრაძე და ისიდორე კვიციანიძე.

საანგარიშო წელს გამგეობას ჰქონდა 7 სხდომა, განიხილა 36 საკითხი. განყოფილების მხარუნველობის ქვეშ იმყოფება 8 სამკითხველო. დახმარების ბიბლიოთეკებს და სკოლებს 270 მან. და 94 კაპეკითა. შემოსავალი 1309 მან. 61 კაბ., ხარჯი 541 მან. 92 კაბ.

12. ყვირილის (1909 წ.), 1 იანვარს 1912 წ. ჰყავდა 22 წევრი. თავმჯდომარე: თავადის მეუღლე ბ. ს. წერეთელი; გამგეობის წევრნი: მღვდელი კ. დ. ანთაძე, მ. ვ. გარდავაძე, პ. თ. კიკნაველიძე, ბ. ა. კელენჯერიძე, მ. მ. გაჩეჩილაძე, ნ. ს. მესხი სარევიზოო კომისია: ს. გ. ორჯონიძე, ბ. ა. გაჩეჩილაძე და ვ. გ. კანდელაკი.

საანგარიშო წლის განმავლობაში გამგეობას ჰქონდა 14 სხდომა, ვაარჩია 16 საქმე. განყოფილებას აქვს 5 ბიბლიოთეკა. შემოსავალი 470 მან. 88 კაბ., ხარჯი 303 მ. 78კ.

13. ქიათურისა (1909 წ.), 1 იანვარს 1912 წ. ჰყავდა 36 წევრი. თავმჯდომარე: თ. დი ივანე (კიტა) გიორგის ძე აბაშიძე; გამგეობის წევრნი: ი. მ. გომელაური, ა. მ. მითაიშვილი, ე. გ. დეკანოზიშვილი, ს. გ. ტარაუშვილი სარევიზოო კომისია: ნ. მ. წულუწანავა და ვ. ს. გუგუჯიანი- საანგარიშო წელს გამგეობას ჰქონდა 6 სხდომა, განიხილა 26 საკითხი, განყოფილებას არა აქვს ჯერ-ჯერობით არც ბიბლიოთეკა და არც სკოლა. საანგარიშო წელს გამოსცა თავის ხარჯზე ვიკა-ფშაველას თხზულებიდან პატარა წიგნაკი. შემოსავალი 598 მან. 75 კაბ., ხარჯი 335 მან. 15 კაბ

14. ხონისა (1909 წ.), 1 იანვარს 1912 წ. ჰყავდა 68 წევრი. თავმჯდომარე: ა. ბ. კიკნაძე; გამგეობის წევრნი:

მ. ვ. ბახტაძე, ი. ს. შარაშიძე, ლ. ა. ჩიბაძე, ს. დ. მამალაძე, პ. ი. ჩხიკვიშვილი, პ. ლ. კიკელიძე, გ. ი. ბურჭულაძე, ს. ს. ჩიჭოვანი.

სარევიზიო კომისია: ა. ს. ნიგრაძე, ე. ი. ცაგარეი-
შვილი და მ. ი. ქუთათელაძე. საანგარიშო წლის განმე-
ლობაში გამგეობას ჰქონდა 8 სხდომა, გაარჩია 34 საქ-
მე. გამგეობასთან არსებობს სათავტრო სექცია.

განყოფილებას ექვს ოთხი ბიბლიოთეკა და აწარმოებს
წიგნისა და საკანცელარიო ნივთების მალაზიას.

განყოფილების შემოსავალი საანგარიშო წელს 1363
მან., ხარჯი 414 მან.

ნაწილი მეორე

„საზოგადოების“ მაქმედება:

I.

სკოლები.

საანგარიშო წელს „საზოგადოებას“ ჰქონდა 14 სკოლა.

1. სკოლები, რომელთაც თავის ხარჯით ინახავს: გერგეთისა, გომარეთისა, საგურამოსი, ილია ქაჯუყაძის სახელობაზე, ყალამშიისა, ბათომისა, ბაქოსი, თელავისა, კაცკვისა, სოხუმისა.
2. სკოლები, რომლებსაც „საზოგადოება“ ინახავს: სოფლის ან ქალაქის დახმარებით: წინარებისა, გიორგი-წმინდისა და ნათელულისა.
3. სკოლები, რომელთაც თავის ხარჯით ინახავს ქუთაისის სათავადაზნაურო, საადგილ-მამულთა ბანკი: ა) ქუთაისის სათავადაზნაურო გიმნაზიისთვის მოსამზადებელი სკოლა და ბ) მისი განყოფილება ძველ-სენაკში. ჩვენს სკოლებში სწავლა წარმოებს გამგეობის მიერ 1910 წელს შემუშავებულ პროგრამის მიხედვით. მასწავლებელთა მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად გამგეობამ შემდეგი პრინციპი მიიღო: უმცირესი ჯამაგი-რი მასწავლებლისა არის 360 მანეთი წელიწადში, სამი წლის ნაშახურობის შემდეგ ემატება 60 მანეთი, შემდეგ კიდევ სამი წლის სამსახურისა 60 მანეთი, -და ასე, ვიდრე წელიწადში 600 მანეთი. გაუმჯობესდეს ამ პრინციპის მიხედვით 1912 წლის 1 იანვრიდან ჯამაგიერი მიემართა გომარეთის სკოლის მასწავლებელს 60 მან. წელიწადში და წინარე-ხის სკოლის მასწავლებელს 180 მან.; წლიურად პირველს დაენიშნა 420 მან.; ხოლო მეორეს 600 მანეთი.

საანგარიშო წელს დაათვლიერეს შემდეგი სკოლები. ლ. გ. ბოცვაძემ აპრილის განმავლობაში: გიორგიწმინდისა, ყალამშიისა და გომარეთისა, მაისის განმავლობაში: ბაქოსი, კავკავისა და გერგეთის. არჩილ ჯაჯანაშვილმა მაისის განმავლობაში შემდეგი სკოლები: ბათუმისა, ძველ-სენაკისა, სოხუმისა და წინარეხისა.

რევიზორებმა წარმოუდგინეს გათვებამას ვრცელი მოხსენებანი ამა თუ იმ სკოლის რევიზორის შესახებ. გამგეობამ მოხსენებანი განიხილა და სათანადო ზომები მიიღო სკოლებში შენიშნულ ნაკლებეფინანსებათა გასასწორებლად.

1. **გერგეთის სკოლა** დაარსდა 1910 წელს 2^ე ენკენითვის. პირველ დღესვე მსურველი აღმოჩნდა 43, მაგრამ ოთახის სიეწროვის გამო მიღებულ იქნა მხოლოდ 38 ბავშვი; წლის ბოლოს სკოლაში იყო 33 (18 ქალი, 15 ვაჟი), აქ მასწავლებლად არის მებობელი სოფლის მცხოვრები ისიდორე ტატიშვილი, რომელსაც სამოქალაქო სასწავლებელი დაუსრულებია და შემდეგ მასწავლებლის მოწმობა შეუქენია. მასწავლებელს ტატიშვილის საკმარისი მხნეობა და უნარი ეტყობა და ბავშვებიც რიგიანად მოუშაზადებია საგნებში. მოწაფეებს ნასწავლი შეგნებულად შეუთვინებიათ და პროგრამაც გაუვლიათ. სოფელელებმა სკოლისათვის შენობა დაამთავრეს. ამ საქმეში წ. კ. საზოგადოება 200 მანეთით დაეხმარა სოფელელებს.

2. **გომარეთის სკოლა.** ორი წელიწადია ამ სკოლაში მასწავლებლობს კონსტანტინე სენიაშვილი, რომელსაც ამ ხნის განმავლობაში იმდენად ბეჯითად და გულდადებით უშრომნია, რომ მოწაფეებიც მოეშაზადებია და სკოლის სახელიც ხალხის თვალში აღმაღლებია. მშობლები ახლა პატარა მოწაფეებს აღარ აცდენენ შინაურ საქმეებზე, ამიტომ ბავშვებსაც წესითავე სკოლაში, ვაკეთობენ არ მომცდარან და სწავლაში წარმატება თვალსაჩინოდ ეტყობათ. მასწავლებელმა სენიაშვილმა თავისი

19

გონიერისა და პატიოსანის შრომით იმოდენი პატივისცემა მოუპოვა სკოლის ხალხის თვალში, რომ, თუ დღემდის გომარეთლები სკოლაზე გულაკრებულნი იყვნენ, დღეს თამამთ გაიძახიან: „დღემდის ჩვენ სკოლა არ გვეკნია; სკოლის მნიშვნელობა მხოლოდ ახლა გავიგეთო“. მასწავლებელს სოფელელები სამოგებებით აძლევენ მოსამსახურეს და შეშას, აგრეთვე სხვა დახმარებასაც არ აკლებენ. სკოლაში სამი განყოფილებაა, სწავლობს 42 მოწაფე.

3. **საგურამოს სკოლა.** საანგარიშო წლის პირველ ნახევარ წელიწადს აქ მასწავლებლობდა ილია რუხაძე, მეორე ნახევარს კი არისტოკლე რამინიშვილი. სკოლა მოთავსებულია ილიას სახლში, რომელიც სოფელზე ვერსახვერითაა დაშორებული. ზოგი სიშორისა და ზოგი ზაფხულში სკოლაში მომხდარ უსიამოვნების გამო სოფელელები დაფრთხენ და ბავშვებს ხალხისთ აღარ აძლევენ სკოლაში: სკოლაში 14 მოწაფეა (ორ განყოფილებაში)

4. **ყალამშიის სკოლა,** ამ სკოლა საშოსწავლო წელს ცუდი ბედი ეწია: პირველ ორ თვეს ასწავლიდა წინანდელი მასწავლებელი ძამაძიძე, რომელიც 1 ნოემბრიდან ღირეკიის სკოლაში გადაიდა. 1 ნოემბრიდან 8 იანვრამდე სკოლა უმასწავლებლად იყო. 8 იანვარს დაინიშნა მასწავლებლად ივანე წიკლაური, რომელიც ყალამშიაში მივიდა მხოლოდ 24 იანვარს, მაგრამ სიცივისა და უშეშობის გამო სწავლის დაწყება 24 თებერვამდე ვერ მოახერხა. საზოგადოება ყალამშიის სკოლა სწავლების მხრით ვერ ახდენს სასურველ შთაბეჭდილებას, ბავშვები შესაფერისად არ არიან მომზადებულნი. ეს ერთის მხრით იმიოთაც აიხსნება, რომ სამი თვის განმავლობაში სკოლა უმასწავლებლად იყო; მეორე მხრით, არც მასწავლებელს წიკლაურს ეტყობა საქირაო უნარი სწავლებაში. მას წინანდელ მასწავლებლებთან შედარებით ვერ მოუპოვებია ხალხში პატივისცემა და ამიტომ ხალხი სკოლა-

საც განზე უყურებს. რადგან ყალბაშია სკოლისათვის ყოვლად უარგისი ბინა იყო და სხვა ბინა ვერ იშოვეს და არც სოფელმა იკისრა სკოლისათვის სახლის აგება, ამის გამო იქ ენკენისთვიდან სკოლა დახურულია, დროებით.

5. **ბათუმის სკოლა.** ამ სკოლას ინახავს ბათუმის განყოფილება ბათუმის თვითმმართველობის დახმარებით. სკოლას აქვს საკუთარი სახლი, განსაკუთრებით სასკოლოდ აშენებული. იქ ოთხი განყოფილებაა, თითოში ცალკე მასწავლებელი: ივლიანე გოგოლაშვილი, რ. რამიშვილი, ა. მგელაძე და ელისაბედ ჩხეიძე. საანგარიშო წელს სკოლაში სწავლობდა 132 ბავშვი, ამათში 17 მაჰმადიანია. სკოლა დაათვალიერა გამგეობის წევრმა არ. რ. ჯგაჯანაშვილმა. სკოლას საზოგადოთ კარგი შთაბეჭდილება მოუხდენია რევიზორზე, მოწაფეებს შესაფერი პასუხი მიუციათ ყველა საგნებში. აგერ 14 წელიწადია ამ სკოლის გამგედ არს. გამოკდილი და დამსახურებული მასწავლებელი ივლიანე გოგოლაშვილი.

6. **ბაქოს სკოლას** ინახავს ბაქოს განყოფილება. ამ სკოლაში სამი განყოფილებაა და ყველა განყოფილებაში სწავლობს 62 ბავშვი. სკოლაში ოთხი მასწავლებელია: მელ. რამიშვილი, მღ. ვასილ ხიდაშელი, ეკატერინე დიღია და მარია ამიხიძე; ამათში პირველს აბარია სკოლის ზედამხედველობა. მასწავლებლებს ბინა სკოლის გარეთ აქვთ. უფროსი მასწავლებელი თეთურად იღებს ჯამაგირს 75 მან., დანარჩენები ხუთ-ხუთ თუმანს. საანგარიშო წელს სკოლა დაათვალიერა გამგეობის წევრმა ლ. გ. ბოცვაძემ, გამოსცადა ბავშვები ყველა საგნებში და ყველა განყოფილებაში. მოწაფეებმა თავის მკვირცხლის პასუხით და შეგნებულის ცოდნით კარგი შთაბეჭდილება მოახდინეს რევიზორზე. ეტყობა მასწავლებლებს მუყაითად უმუშაენით და პირნათლად აუსრულებით თავიანთი მოვ-

ლეობა. ბაქოს სკოლის საქმეს განაგებს ადგილობრივი განყოფილების გამგეობის სასკოლო კომისია. ამ კომისიაში არიან: ს. მ. კვიციანი, რ. ს. ნაცვლიშვილი, დ. ი. ჯორჯიკი, მ. ა. ნასიძე და მ. ი. კალანდარიშვილი. ესენი დროგამოშვებით ათვალიერებენ სკოლას და თავის დაკვირვება-შთაბეჭდილებას უზიარებენ გამგეობას. როგორც საქმეებიდან ჩანს, ამ კომისიის მოქმედება ფრიალ ნაყოფიერია.

გარდა რევიზორისა, ბაქოს სკოლა დაათვალიერეს ქ. შ. წ. კ. გამაერცხლებელი საზოგადოების თიფჯდომარემ გ. ნ. ყაზბეგმა და ბაქოს გუბერნიის სახალხო სკოლების ინსპექტორმა; სკოლისა ორივე მკაყოფილი დარჩნენ.

ბაქოს სკოლას უკვე საკუთარი სახლი აქვს, სასკოლოთ აშენებული იაკობ ალექსანდრეს ძე მანსვეტაშვილის ხარჯით.

7. **თელავის სკოლას** ინახავს თელავის განყოფილება საკუთარის ხარჯით, გაიხსნა საანგარიშო წელს, ენკენისთვეში. ამ სკოლის გამგედ გამწესებულია მასწავლებელი ნინო მიხეილის ასული გოგნიაშვილი.

8. **კაკაეის სკოლას** ინახავს კაკაეის განყოფილება. ეს სკოლა დაათვალიერა გამგეობის წევრმა ლ. გ. ბოცვაძემ. აქ ოთხი განყოფილებაა. რევიზორმა გამოსცადა ბავშვები ყველა საგნებში და ყველა განყოფილებაში; მოწაფეებმა ვერცერთ საგანში ვერ გამოიჩინეს მკვიდრი ცოდნა. ეს აიხსნება იმით, რომ სხვა და სხვა მიზეზთა გამო საანგარიშო წელს სკოლა არ იყო ნორმალურ მდგომარეობაში. თავი და თავი მიზეზი კი მდგომარეობის იმაში, რომ მასწავლებელითა შორის არ სუფევდა ისეთი კეთილი განწყობილება, შერთებული მოქმედება, ერთის მიზნისკენ მისწრაფება შერთებულის ძალ-ღონით, რაც აუცილებლად საჭიროა სკოლის ნაყოფიერი მოქმედებისათვის, თითოე-

ული მასწავლებელი მუშაობდა განკერძოებულად, ზოგი სკამარისად, ზოგი ცუდად, და მათს მოქმედებაში არ არსებობდა შემაერთებელი ძაფი. ეს ვარემოება აიხსნება კოტათი იმითაც, რომ კავკაისის ქართველებს ამ ეპოქაში მეტად ბევრი საზოგადო რთული საქმეები აქვთ: სკოლა, ეკლესია, თეატრი, ჭრა-კერვის სკოლა, სამკითხველო და ბანკი. ყველა ამის მოვლა-პატრონობა ადგილობრივ განყოფილებას უძწელობდა. სკოლის მართვლ-ვაგვედ ითვლებოდა ძველი კომიტეტი და არა ერთი მასწავლებელთაგანი სკოლისა და სკოლის პედაგოგურის საბჭო. ნაკლის თავიდან ასაცილებლად საზოგადოების გამგეობამ ზოგიერთი განკარგულება მოახდინა. ენკენისთვიდან სკოლის გამგეთ მოწვეულ იქნა გამოცდილი მასწავლებელი ვარლამ ბურჯანაძე. გამგეობას სრული იმედი აქვს, რომ ამის შემდეგ კავკაისის სკოლაში სწავლა-აღზრდის საქმე თვალსაჩინოდ გაუმჯობესდება. კავკაისის სკოლაში 4 განყოფილებაა, სწავლობს 192 ბავშვი.—ამ სკოლისთან არსებობს ქალთა ჭრა-კერვის სკოლა, რომელსაც ინახავს ადგილობრივი ქალთა წრე. ჭრა-კერვის სკოლაში სწავლა 3 წელს გრძელდება, საზოგადო განათლების საგნებს არ ასწავლიან.

9. სოხუმის სკოლას ინახავს სოხუმის განყოფილება. ამ სკოლას ახლა საკუთარი სასკოლოთა აშენებული ბინა აქვს, განაგებს გამოცდილი და ერთგული მასწავლებელი ნიკ. ჯანაშია; მეორე მასწავლებლად არის ნოე ქერიძე, გალობას ასწავლის ნოე ურუშაძე. სკოლაში 80 მოწაფეა, შესდგება ორი განყოფილებისაგან. საანგარიშო წელს სკოლა დაათვლიერა გამგეობის წევრმა არჩილ ჯაჯანაშვილმა. მოწაფეებმა შეგნებულად უპასუხეს ყველა საგნებში; სკოლამ კარგი შთაბეჭდილება მოახდინა რევიზორზე.

10. გიორგი-წმინდის სკოლას ინახავს „საზოგადოება“ სოფლის დახმარებით, 1910—1911 სამოსწავლო წელს ეს

21

სკოლა ძრიელ უხერხულ მდგომარეობას განიცდიდა: ვერ იყო და პირველ ორ თვეს სკოლას მასწავლებელი არ ყავდა, რადგან წინანდელი კავკაში იქნა გადაყვანილი. შემდეგ მასწავლებელი გამწესებულ იქნა ქართულ გიმნაზიაში კურს-დასრულებული სამადაშვილი, რომელიც დათხოვნილ იქნა დეკემბერში. იანვარში მასწავლებლად გამოწესდა ს. ნიკოლაიშვილი, რომელიც თავის თანამდებობის ასრულებას შეუდგა 26 იანვრიდან. სკოლა დაათვლიერა გ. ბოცაძემ, რომელიც თავის სარევიზო მოხსენებას ასე ათავსებს: „რაც შეეხება სკოლაში სწავლა-აღზრდის საქმეს, ნათლად ჩანს, რომ ახლად დანიშნულს მასწავლებელს ს. ნიკოლაიშვილს ძრიელ ბეჯითად უმუშავნია. რასაკვირველია, მას ვერ მოესთხოვთ მთელი წლის ნამუშევარს, მაგრამ რაც ორ თვეში უსწავლებია, ცხადად მოწმობს, რომ ამ მასწავლებელს კარგად შეუძლია სწავლის საქმის დაყენება. ხალხის ნდობა და მოწაფეთა სიყვარული უკვე დაუმასხურებია თავის ერთგულის შრომით და მოწაფეებსაც ღიბი ხალისი ეტყობათ სწავლაში.“

11. ნავთლის სკოლას ინახავს „საზოგადოება“ ტფილისის ქალაქის გამგეობის დახმარებით. ამ სკოლის საქმე 1910-11 სამოსწავლო წელს ვერ იყო სასურველ დონეზე დაყენებული: ზოგი მასწავლებლის ნივთიერის ხელმოკლეობის მიზეზით; ზოგიც შესაფერი ბინისა და ხელსაწყო ნივთების უქონელობის გამო. შარშან ენკენისთვიდან კი ნორმალურ კლაპოტში ჩადგა; ტფილისის თვითმართველობამ 500 მანეთი დაუნერწა წლიურ შემწეობად; გამგეობა დაეხმარა უსაქიროცის ხელსაწყო ნივთებით, მასწავლებლები ჯამიგარს თავის დროზე ღებულობენ. აქ ორი მასწავლებელია: მარიამ ჯარიაშვილი,—ასწავლის საგნებს, და ბარბარე დავითაშვილი—ასწავლის ხელსაქმეს. ხელსაქმე კარგად არის დაყენებული, საგნების მასწავლებელი მარიამ ჯარიაშვილი ძრიელ მხნე აღმაინია, ბეჯითად

ეპყრობა თავის მოვალეობას და პირნათლად ასრულებს მას.

12. **წინარების სკოლას** ინახავს „საზოგადოება“ სოფლის დამმარებთი. ამ სკოლაში ოთხი განყოფილებაა, სწავლობს 60 ბავშვი; აქ მასწავლებლად არის ივანე გიუნაშვილი. აქ სწავლა-აღზრდის საქმე კარგად მიდის, მოწოდებები რიგინათ არიან მომზადებულნი, განსაკუთრებით ქართულ ენაში: ტყუბია მასწავლებელს ბევრი შრომა გაუწევია ოთხ განყოფილებასთან მეკადნიერობის დროს. წესიერება სკოლაში შევნიშორია. ამ მასწავლებლის ჯამაგირი წლევეანდამდე ვერ აყო მოწესრიგებული: ის ღებულობდა წ. კ. საზოგადოებისაგან 15 მანეთს თვეში, დანარჩენს სოფლები აძლევდნენ. სკოლით სარგებლობს მარტო წინარები, სასკოლო ფულს კი, გარდა წინარებისა, სხვა სოფლებიც იხდიდნენ. ამის გამო ხშირად ხდებოდა უსიამოვნება. გამგეობამ საჭიროდ და სამართლიანად დაინახა მასწავლებლისთვის ჯამაგირის მომატება და სოფლების, წინარების გარდა, განთავისუფლება სასკოლო გადასახადისაგან. 1912 წლის პირველ იანვრიდან წინარების სკოლის მასწავლებელს ენიშნება ჯამაგირად წელიწადში 600 მან. აქედან 80 მანეთს იხდის სოფ. წინარები, ხოლო დანარჩენს წერა-კითხვის საზოგადოება.

- 13 **სენაკის სკოლა** არის განყოფილება ქუთაისის ქართულ გიმნაზიასთან მუჟღის მოსამზადებელის კლასებისა.

საანგარიშო წელს ამ სკოლის დიდი უბედურება ეწვია: ზაფხულში დაიწვა სკოლის ბინა. თუმცა შენობა დაზღვეული იყო და სკოლის კომიტეტმა ზვედრი ფულიც მიიღო დამზღვევ საზოგადოებისაგან, მაგრამ ზარალი მაინც დიდად უნდა ჩაითვალოს, რადგან სახლთან ერთად ცეცხლმა ჩაიბრუნა ავეჯეულობა, სასწავლო ნივთები და წიგნები. ამ უბედურებას ზედ ისიც დაერთო, რომ საკრედიტო კანკლარიის განკარგულებით ქუთაისის

ბანკმა მოუსპო ამ სკოლას ჩვეულებრივი შესანახი სახარჯო ფული, რის გამოც იგი ჩავარდა გამოურკვეველ მდგომარეობაში. შემთხვევით ისარგებლეს ზოგიერთმა პირებმა; აღძრეს საკითხი ძველი სენაკიდან ახალსენაკში სკოლის გადმოტანის შესახებ. ამ შესამდგომლობას მხარი დაუჭირა ახალსენაკის განყოფილებამაც, მაგრამ საზოგადოების გამგეობამ უარპყო იგი; სკოლა ისევ ძველ სენაკში დარჩა; საჭირო ვახდა სკოლისათვის ბინის დაჭირავება, მასწავლებლებსაც ორი-სამი თვის ჯამაგირი არ ჰქონდათ მიღებული. ამის გამო გამგეობამ განკარგულება მოახდინა, — დამზღვევის საზოგადოებისაგან მიღებულს ფულიდან ერთი ნაწილი დაეხარჯათ ბინის ქირადა და მასწავლებლების ჯამაგირის გასასტუმრებლად; დანარჩენი კი შეენახათ რომელსაშემ საკრედიტო დაწესებულებაში, ვიდრე სკოლისათვის ახალ შენობას დაიწყებდეს სკოლის კომიტეტი.

14. **ქუთაისის ქართული გიმნაზიისთვის მოსამზადებელს** სკოლას ინახავდა ქუთაისის სათავადაზნაურო ბანკი. მაგრამ საკრედიტო კანკლარიის განკარგულებით ზარან ბანკმა ამასაც მოუსპო შესანახი სახარჯო ფული, და სკოლა დარჩა სწავლის ფულის ანაბარა.

როგორც სენაკისა, ისე ამ სკოლის სამეურნეო ნაწილს განაგებს ადგილობრივი სასკოლო კომიტეტი დავით ბაქრაძის თავმჯდომარეობით.

შეღარებული ცხრა წლი

ს კ ო მ ე ბ ა

	1 განყოფილებაში იყო სულ	II განყოფილებაში სულ	III განყოფილებაში სულ	IV განყოფილებაში სულ	I განყოფილებაში დასრულებული	II განყოფილებაში დასრულებული	III განყოფილებაში დასრულებული	IV განყოფილებაში დასრულებული	დაკლდა წლის გან- მავლობაში.	სამოსწავლო წლის დასრულებული იყო სულ.	სკეს.		სარწმუნოების მიხედ- ვით.		დაავადებულნი განყოფილებაში.	სწავლა დაამთავრა.	ფარს იმავე განყოფი- ლებაში.	რაკეტანი დააკლდნენ გაჩეხილებს.	რაკეტნი გაჩეხილეს დააკლდნენ.	
											ქალი.	კაცი.	მართლმადი- ლებელი.	კათოლიკე გრიგორიანი.						
1911 წ.																				
1 ბათუმის სკოლა.	21	29	49	52	21	52	54	56	53	132	38	94	110	5	17	97	5	30	178	11438
2 კავკაისი "	66	68	45	80	80	65	39	31	49	192	—	—	192	—	—	151	16	25	—	11761
3 გომარეთის "	55	—	—	42	—	—	—	—	—	42	—	—	42	—	42	5	7	—	—	—
4 საგურამოს "	17	—	—	14	—	—	—	—	2	12	—	—	12	—	—	—	—	—	4	30
5 ბაქოს "	38	29	11	—	38	29	11	—	17	61	—	—	61	—	—	49	—	12	56	3176
6 წინარების "	32	16	10	6	36	22	12	4	8	60	32	28	60	"	"	42	3	14	50	495
7 ნავთლელის "	26	"	"	"	55	"	"	"	13	42	—	—	31	11	"	"	"	"	28	—

მ ი ჯ ა ფ ე ნ ი

24

სკოლები.		სკოლის შენობის ლიტერატურა.		სახელმძღვანე- ლოები.		გარეშე საკით- ხავი წიგნები.		წიგნები მასწავ- ლებელთათვის.			სხვა სასწავლო ნივთები.			ს უ ლ			სკოლის ქონების ჯამი.			
		მან.	კ.	კალი	მან.	კ.	კალი	მან.	კ.	კალი	მან.	კ.	კალი	მან.	კ.	კალი	მან.	კ.	მან.	კ.
1911 წ.																				
1	ბათუმის სკოლა	—	—	108	—	—	2042	—	00	217	—	—	177	—	—	2544	—	—	—	—
2	კაკაეის "	40700	00	290	115	00	500	117	00	1650	871	00	134	64	00	2574	1167	00	4186	7 00
3	გომარეთის "	700	00	160	100	00	122	60	75	16	13	00	83	36	00	381	209	00	909	00
4	საგურამოს "	—	—	60	20	00	16	3	75	14	13	25	457	16	80	547	53	80	53	80
5	ბაქოს "	18000	00	—	—	—	—	—	"	25	15	00	103	—	—	134	15	00	15	00
6	წინარების "	2000	"	29	33	"	397	172	"	20	9	80	4	32	"	450	246	80	2246	80
7	ნავთლუღის "	"	"	16	"	"	12	4	"	4	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—

სკოლებს შემოსევა

სკოლები	შემოსევა																		
	მ.	კ.	მ.	კ.	მ.	კ.	მ.	კ.	მ.	კ.	მ.	კ.							
1 ბათუმის სკოლა	162	42	388	50	407	60	2200	00	—	—	2035	35	209	50	282	46	5635	73	
2 კვაკვის სკოლა	—	—	956	60	—	—	1615	75	—	—	3580	12	295	00	38	05	6485	52	
3 გომარეთის "	—	—	—	—	—	—	—	—	463	97	—	—	—	—	—	—	463	97	
4 საგურამის "	—	—	—	—	—	—	—	—	469	07	—	—	—	—	—	—	469	07	
5 ბაქოს "	871	87	626	00	—	—	—	—	—	—	29	4	27	1246	43	15	75	5784	33
6 ყალამუის "	—	—	—	—	—	—	235	54	—	—	—	—	—	—	—	—	235	54	
7 გერგეთის "	—	—	—	—	—	—	370	00	—	—	—	—	—	—	—	—	370	00	
8 გიორგიწმ.	—	—	—	—	—	—	15	00	—	—	—	—	—	—	—	—	15	00	
9 ნადელულის .	—	—	—	—	72	50	500	50	50	00	—	—	—	—	—	—	627	50	
10 წინარების .	—	—	—	—	—	—	240	—	222	53	—	—	—	—	—	—	462	53	
11 სოხუმის . . .	—	—	2304	68	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2304	68	
12 თელავის . . .	—	—	—	—	84	—	—	—	—	—	271	46	100	—	—	—	455	46	

განხილვა

სკოლის შემოსის ქირა	განხილვა																	
	მ.	კ.	მ.	კ.	მ.	კ.	მ.	კ.	მ.	კ.	მ.	კ.						
მასწავლებელთა გა- მაგირი.	3244	90	41	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
წიგნები და სხვა საწავლო ნივთები	2136	13	258	64	28	—	—	—	67	73	169	60	322	03	206	00	2956	25
სკოლის მებელი.	360	00	87	47	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	50
რემონტი.	360	00	44	07	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
დაზღვევა.	150	00	59	14	7	40	—	—	—	—	64	44	384	94	—	—	1608	46
გაფორმება და განა- თება.	360	00	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	—	—	—	10	00
მასწავლებელთა და სწავლადების დაჯილდო- ება.	500	—	7	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
სხვა	420	00	42	53	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	00
სულ	261	65	1390	—	160	—	—	—	—	—	150	—	220	—	—	—	128	03
	80	—	133	33	—	—	—	—	—	—	—	—	14	—	—	—	14	32

Handwritten signature or initials in the top right corner.

ს წ ა გ ლ ა ა დ გ რ დ ი ს ს ა ქ ი მ ი

ს კ ა ლ ე ბ ი	ჩ რ დ ი ს დ ა რ ი მ ს წ ა ე ლ ა	ჩ რ დ ი ს რ ე ს წ ე ლ ა	ჩ რ დ ი ს ს წ ა მ ი რ ი ბ ე ლ ა ს წ ა ე ლ ა	მ ი ჯ ი ბ ი ო უ რ ს ო რ ი ს ა ე ლ დ ე ბ ი ა ნ მ ი ს წ ა ე ლ ს ზ ა ე ლ ს ო რ ე ბ ა
1 ბ ა ლ უ მ ი ს	3 ს კ ო .	81 მაის.	189	ს ო ბ - ს ტ ი ლ ე ბ ა .
2 კ ა ქ ა ვ ი ს	6 ს კ ო .	25 მაის.	180	ა უ დ მ ე ლ ო ბ ა . მ უ ლ ა ა მ დ ე ბ ი . ო ა ნ ს ა - ც მ ლ ს ო რ ე ბ ა .
3 გ ო მ ა რ ე თ ი ს	5 ო კ ო რ მ ბ .	23 მაის.	—	ა უ დ მ ე ლ ო ბ ა .
4 ს ა გ დ რ ა მ ი ს	10 ს კ ო .	21 მაის.	110	შ ო რ ბ ლ ე ბ ი ს დ რ უ ლ ე რ ო ბ ა .
5 ბ ა ქ ე ს	1 ს კ ო .	28 მაის 1911 წ .	184	ა უ დ მ ე ლ ო ბ ა .
6 წ ი ა ნ ა რ ე ბ ი ს	13 ო კ ტ ო ბ რ ს ო რ ე ბ ა	31 მაის.	190	ა უ დ მ ე ლ ო ბ ა . ს ო ლ რ ი ბ ე , შ ი ნ ა უ რ ი ს ს ა ქ - რ ე ბ ი .
7 ნ ა ე ლ მ უ დ ლ ს	1 ე ნ ე მ ი ს ო რ ე ბ ა .	31 მაის.	184	ა უ დ მ ე ლ ო ბ ა და ს ო ლ რ ი ბ ე .

ცნობები მასწავლებლების

შესახებ.

სასწავლებლები.	მასწავლებლები	სად დაუთმავრები სწავლა.	რამდენი წელი- წადი მასწავლე- ბლობს ამ სკო- ლაში	სად მასწავლებლობდა უწინ	ოჯახური მდგო- პარობა.	ბინა სასწავ- ლებელში აქვს თუ არა.	ჯამაგირი.	ბინის კირი.
1 ბათუმის სკოლა	1 ივლ. გოგოლაშვილი	ტუ. ს. ინსტიტ.	მეთთხმეტე	ქუთ. ზ. სენ. სათ. - ახ. სკ.	51 წ., ცოლ-ზე. არ ჰყ.	სკოლაში	720	—
	2 რ. გ. რამიშვილი	ქ. სასულ. სემინ.	მეექვსე	აღოსტ. სამრ. სკოლაში.	32 წ. უცოლოა.	სხვაგან	720	—
	3 ა. ბ. მგელაძე	გ. სამას. სემინ.	მეორე	სამინისტრო სკოლებში	47 წ. ცოლ; 4 შვი. ჰყ.	სხვაგან	600	—
	4 ელ. კონ. ას. ჩხეიძე.	ქ. საქალ. გიმნ.	მეორე	მ. რინის სასწ. ზონში.	გასათხოვარია.	სკოლაში	600	—
2 ბაქოს	5 მღვ. ვას. ზიდაშვილი	ტუ. სასუ. სემინ.	მესამე	" "	—	სხვაგან	—	—
	6 მელ. რამიშვილი	სამასწ. სემინარ.	მესამე	" "	34 წ., ცოლ: 3 შვი. ჰყ.	სხვაგან	900	360
	7 ეკატერინე დილია	ქ. წმ. ნ. სასწავ.	ერთი	" "	30 „ ქმრთან., ჰყ. 1 შვი.	სხვაგან	600	—
	8 მარიამ ჩიხლაძე	ქ. საეპ. ქალ. ს.	ერთი	—	23 „ გასათხოვარია	სხვაგან	600	—
3 კავკასის	9 მღვდელი გ. ნათაძე	ტუ. ს. სუ. სემინ.	—	სამრევლო სკოლებში	—	სკოლაში	660	65
	10 კირილე არველაძე	იურ. უნივ. სწავ.	2	„საზოგადოების“ სკ.	უცოლოა	—	480	60
	11 არ. რამინიშვილი	სამოქ. სასწავ.	1	აქ დიწ. მასწავლებ.	—	სხვაგან	480	340
	12 აგრადე. წერეთელი	ტუ. ქ. ეპარ. სას.	3	ალაგირის სამრევ. სკ.	გასათხოვარია	სხვაგან	660	300
4 სოხუმისა	13 გრიგოლ რაზმაძე	ტუ. სასუ. სემინ.	5	სამინისტ. სკოლებში.	ცოლიან; ჰყ. 2 შვილი	სხვაგან	660	—
	14 ნიკოლოზ ჯანაშია	—	2	" "	—	—	640	—
	15 ნოე ქუჩიძე	—	1	" "	—	—	600	—
	16 ნოე ურუშაძე	—	—	" "	—	—	60	—
5 თელავისა	17 ნ. მიხ. ას. გოგენია შვი.	ტუ. წმ. ნინ. სას.	1	სამინისტ. სასწავლებ.	ქვრივია	სხვაგან	400	—
	6 წინარეზისა	გ. სამოს. სასწავ.	12	სამინისტ. სკოლაში.	უცოლოა	სკოლაში	420	—
7 ნავთლუღისა	19 მარიამ ჯარიაშვილი	ტუ. დ. საეპ. სას.	პირველი	არსად.	გასათხოვარია	სასწავლებ.	300	—
	20 ბარ. დავითაშვილი	კერ. სახ. სასწავ.	პირველი	არსად.	გასათხოვარია	სხვაგან	240	—
8 გომარეთის	21 კოსტ. სენიაშვილი	სამოქ. სასწავ.	მესამე	სამინისტრო სკოლებში	უცოლოა	სასწავლებ.	360	—
	9 საგურამოს	ილია რუხაძე	მესამე	სამინისტრო სკოლებში	უცოლოა	სასწავლებ.	360	—
10 გერგეთის	23 ისიდ. ტატიშვილი	სამოქ. სასწავ.	ორი	სამრევლო სკოლაში	ცოლიანია	სასწავლებ.	360	—
	11 გიორგიწმინდის.	სამოქ. სასწავ.	ერთი	არსად.	უცოლოა	—	360	—

22

28

საზოგადოების ბიბლიოთეკები.

1 იანვარს 1911 წელს „საზოგადოებას“ ჰქონდა 34 ბიბლიოთეკა-სამკითხველო. წლის განმავლობაში დაარსდა 14, 1 იანვარს 1912 წელს აქვს 48 ბიბლიოთეკა.

1912 წელს 1 იანვარს „საზოგადოებას“ ჰქონდა ბიბლიოთეკები შემდეგ ადგილებში: ტფილისში: ვერისა, ნაძალადევის, ავლაბრის, ავკალის ქუჩის და დიდუბის; ტფილისის გარეთ: ახალციხის ძველს ნაწილში, ს. უღეში (ახალციხის მახრა, მარტყოფში, ქარელში, ქვემო ქალას, ანაგას, მეჯვრისხევიში, კავთისხევიში, მეტეხში, ზემო გომში, სურამში, ქვემო სურებში, ტობანიერში, ს. ციხეში (გურიანში), ოხატაურში, ქვიანში.

ახალსენაკის განყოფილების ბიბლიოთეკები: სენაკისა, აბაშის, ნოსირის, ონტოფოს; **ბაქოს** განყოფილებისა: ბაქოს ქართულს სკოლასთან; **ბორჯომის** განყოფილების: ბორჯომში; **კავკაზის** განყოფილებისა: კავკაზის ქართულ სკოლასთან; **სამტრედიის** განყოფილებისა: სამტრედიისში, ჯიხაიში და საქილაოში; **ქუთაისის** განყოფილებისა: სიმონეთში, კურსებში, ხრესილში, სვირში, სუფსაში, ქვიტირში და მუხიანში; **ყვირილის** განყოფილებისა: დაბა ყვირილაში, ჩხარში, ხარაგოულში, ღორეშაში და მუხურში; **ხონის** განყოფილებისა: ხონში, მათხოჯში, ნაოლაღევი და გუბში.

რისხვი ხელის

ბიბლიოთეკა-სამკითხველოები	წოდების მიხედვით.								სქეს. მ.-ს.	
	თ. ვაღ-ბან-აუ-ი.	სასულ., წოდება.	ვაჭარი.	გლეხი.	მუშა.	მოწყვე.	სხვა.	სულ.	ქალი.	კაცი.
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1 ტფლისის ვერის ბიბლიოთეკა.	67	8	2	28	12	82	7	103	20	83
2 ნაძალადეგ. ბიბლიოთეკა.	42	12	9	18	181	110	24	396	110	286
3 ახალციხის	—	—	—	—	—	—	—	—	4	11
4 ულის	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5 ტფლისის დიდუბის.	—	—	—	—	—	—	—	330	10	320
6 მარტყოფის	26	97	66	394	—	495	90	1168	360	808
7 სენაკის	—	—	—	—	—	—	—	—	11	68
8 ჯვრილის	20	1	2	50	30	50	17	244	61	173
9 ბორჯომის	10	2	25	8	35	12	60	152	87	70
10 ხონის	2	—	3	7	1	30	7	50	11	39
11 შათხოჯის	—	6	7	31	6	—	—	50	—	—
12 ნაღალაფის	8	9	5	10	3	—	—	35	14	21
13 ავღაზის ბიბლიოთ.	—	—	—	—	90	262	—	452	130	322

მღვწერთა

ეროვნ-ბის მიხედვით.										რაჯდენი რა შინაარსის წიგნები გაუტანიათ.							
ქართველი.	რუსი.	სომეხი.	თათარი.	ებრაელი.	ოსი.	ბერძენი.	სხვა.	რეფორმაც. გუბ-ნით წიგნები.	სასულიერო ში-ნაარსის.	მთხრობა, პეტ.	ისტორ.—ბიოგ.	გეოგრაფ. ცნობ.	ბუნების მეტყვე.	სასოფ. სამეურნ.	საბუნკადობრივი.	ქურანაღეი.	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	
10	1	—	—	—	—	—	—	2	2202	7	1381	124	50	22	40	327	251
321	50	18	—	—	—	—	—	7	4020	18	1600	893	105	580	60	70	1713
14	—	—	—	—	—	—	1	—	630	13	200	76	7	—	—	334	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	626	17	179	13	2	6	117	214	78
—	—	—	—	—	—	—	—	—	120	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1109	—	3	56	—	—	—	—	—	1168	—	341	194	30	125	92	70	316
70	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
221	10	2	1	—	—	—	—	—	1348	8	800	300	50	100	50	40	765
70	60	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
50	—	—	—	—	—	—	—	—	131	—	99	14	1	8	11	11	9
50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
35	—	—	—	—	—	—	—	—	245	—	—	—	—	—	—	—	—
405	9	28	—	—	—	—	—	—	4349	—	2148	98	—	—	2113	—	842

წიგნები და ჟურნალები.

ბიბლიოთეკები და სამკითხველოები.	ჰქონდა საინფორმაციო წლის 1 იანვრის- თვის.		ს უ ლ.				სულ.
			წლის გან- მელობაში. შეძენილი.		წლის ბოლოს.		
	ქართ.	რუს.	ქართ.	რუს.	ქართ.	რუს.	
1911 წ.	1	2	3	4	5	6	7
1 ტფილ. ვერის ბიბლ.	1877	99	104	14	1981	113	2094
2 ტფილ. ნაძალადევის	1469	896	38	—	1507	896	2403
3 ახალციხის . . .	1485	862	—	—	1485	862	2347
4 უდის	696	84	2	—	698	84	782
5 ტფილისის დიდუბის.	449	470	4	548	453	1114	1567
6 მარტყოფის . . .	615	—	—	—	615	—	615
7 სენაკის	454	648	68	294	474	942	1464
8 ყვირილის	206	250	—	—	—	—	734
9 ბორჯომის	280	645	32	68	312	713	1025
10 ბაქოსი	951	224	38	176	989	400	1389
11 ხონის	295	321	11	2	306	323	629
12 მთხოჯის	92	"	"	"	92	"	92
13 ნაოლაღევის . . .	—	—	159	49	—	—	208
14 გუბისა	—	—	460	14	—	—	474
15 ავლაბრის ბიბლიოთ.	832	242	260	—	1092	242	1334

გაზეთები.

ა მ წ ი გ ნ ე ბ შ ი ა ყ თ.								რავდენა ჟურნალები და გაზეთები შეუღალა სამკით.	
საქულ. შინაარს.	სიტყვ. კაზმულ.	ისტორ., გეოგ.	პუბლიკის, სასო- ფლო მეურნეობ.	ბუნების მეტყვ.	სამეცნი.	სხვა.	საინფორმაციო წელს.	ქართული.	რუსული.
8	9	10	11	12	13	14	15	16	
100	650	241	110	139	162	670	8	5	
43	586	379	113	241	98	945	4	2	
25	846	536	—	—	370	500	4	4	
48	157	47	50	12	210	174	4	4	
—	—	—	—	—	—	—	4	4	
63	187	118	23	41	152	31	3	—	
17	779	72	29	25	213	—	5	4	
20	116	34	7	16	—	13	6	4	
—	—	—	—	—	—	—	4	3	
32	970	235	—	61	—	89	—	—	
13	218	122	106	54	—	116	4	1	
2	63	10	16	1	"	"	3	1	
20	103	33	22	13	—	17	4	2	
—	—	—	—	—	—	—	7	"	
—	452	42	460		"	350	6	3	

შ ე მ ო ს ა ვ ა წ ი

ბიბლიოთეკა სამკითხველოები.	შ ე მ ო ს ა ვ ა წ ი							
	ხელის მიმ- წე თვან.	სამკ. თხვ. შეხ- ვლის ფასი.	შემწერ- ლეა.	წ. კ. საზოგ- დოებისათვის.	საწიფრ. ფული.	კონსტრუ- ქციები.	სხვ.	სულ.
	1	2	3	4	5	6	7	8
1 ტფილ. ვერის	31 30	22 82	300 00	395 75	—	—	171 88	921 20
2 ტფილ. ნაძვალდ.	28 21	—	200 00	200 50	—	—	—	423 71
3 ახალციხის	—	—	92 30	—	38 00	122 30	—	252 60
4 ჯღის	—	—	2 00	37 25	—	—	—	39 25
5 ტფილ. დიდუბის	—	—	265 50	—	1 50	11 40	—	278 40
6 მარტყოფის	—	—	—	15 00	—	43 38	77 62	13 00
7 სენაკის	—	—	5 41	100 00	—	355 13	3 80	464 34
8 ყვირილის	—	—	—	120 00	—	—	—	120 00
9 ბორჯომის	—	—	18 00	—	79 00	283 71	66 53	447 24
10 ტფ. ავლაბრის	—	—	—	350 50	—	—	—	350 50
11 ტფ. ავგ. ქუჩის	—	—	—	380 50	—	—	—	380 50
12 ზონის	4 50	—	—	311 67	—	—	—	316 17
13 მათხოჯის	—	—	50 20	—	19 00	—	—	69 20
14 ნაოლაღვის	—	—	16 00	19 37	—	—	42 89	78 26
15 გუბის	—	—	454 73	10 00	26 70	—	—	491 43
16 ავლაბ. ბიბლიოთ.	—	—	120 200 00	—	—	—	180 00	381 20

*) მიემუდლია 180 მ. 1910 წელს.

გ ა ნ ა ვ ა წ ი.

წიგნები ფულუნ. აზნაზნები	სადგომის ქრბ.	განთქება და გაბიობა.	გამგზ. ჯგუ- გარი.	საფოსტო და საკანცელ. ხარ.	მოსწავლეთის ჯამები.	სხვ.	სულ.	დარბ. შეი- ნავენდამ.	დარბ. ჯგუ- სუდმეტი.										
										9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
										მან. კ.	მან. კ.	მან. კ.	მან. კ.	მან. კ.	მან. კ.	მან. კ.	მან. კ.	მან. კ.	მან. კ.
68 85	100 00	8 77	370 00	3 53	18 00	—	569 15	852 05	—										
78 00	120 00	16 00	204 00	2 26	26 00	2 00	458 26	—	34 55										
22 40	36 00	17 17	155 00	5 88	—	8 00	245 45	7 15	—										
37 25	—	—	—	2 00	—	—	—	39 25	—										
21 50	120 00	15 00	38 00	—	—	108 90	308 40	—	26 00										
14 32	—	—	—	30	—	—	14 62	121 38	—										
67 25	180 00	19 03	138 00	13 34	13 50	21 63	452 75	11 59	—										
—	—	—	120 00	—	—	—	120 00	—	—										
39 58	200 —	42 50	120 00	18 25	—	5 00	425 33	21 91	—										
20 50	360 00	—	—	—	—	—	380 50	—	—										
20 50	—	—	360 00	—	—	—	380 50	—	—										
82 55	102 00	11 62	120 00	—	—	—	316 17	—	—										
17 00	—	2 00	—	—	—	67 75	88 75	—	17 55										
58 65	—	—	15 00	—	—	—	73 65	4 61	—										
230 92	—	1 20	—	14 00	9 52	197 73	454 37	37 06	—										
44 71	144 00	9 50	201 00	15 55	—	27 04	441 90	—	60 70										

*) 180 მან. 1910 წლის. **) 180 მან. 1910 წლის.

33

შემწეობა სკოლათა, ბიბლიოთეკათა და სხვათა.

1911 წ. გამგეობამ შემწეობა აღმოუჩინა სკოლებს, ბიბლიოთეკებს და კერძო პირებს ფულად წიგნებად ხალხში დასარიკებლად

III.

წიგნთ-საცავი და მუზეუმი.

	სკოლები, ბიბლიოთეკები და ზარნი, რომელთაც ან რომელთა საშუალებით მიეცათ დახმარება.	ფულად.		წიგნათ.
		მან.	კ.	
სკოლები:				
1	აქარის წყლის სკოლა			3
2	ალიაბათის სკოლა			22
3	გერგეთის სკოლა			10
4	სენაკის სკოლა			28
5	ტფ. სასულიერო სემინარიის შევიკიდება			40
ბიბლიოთეკები:				
1	კახეთისხევის ბიბლიოთეკა	25	00	32
2	კრებალოს ბიბლიოთეკა			18
3	ძვეერის "			10
4	ლორეშის "			10
სხვა და სხვა პირთ და დაწესებულებათ:				
1	გოზალაშვილი მღვდ. გაბრ.	9	80	22
2	კაპანაძე ან.			13
3	უორდრობი ულიამ			33
4	ტოლსტოის გამოფენის კომიტეტი			2
5	ტიმოთის უბნის მონასტერი		70	8
6	ფშველები			4
		35	50	256
სულ ფულად წიგნებზედ და სასწავლო ნივთებზედ დახარჯულია 1291 მან. 71 კა.				

1911 წლის დამდგეს წიგნთ-საცავში იყო კატალოგიით ქართულა ხელთაწერები 1828, დაბეჭდილი წიგნები 3392 ც. და უცხო ენაზე დაწერილი და დაბეჭდილი 2518 ც. წლის განმავლობაში მიემატა ხელთაწერებს 7 ც., დაბეჭდილებს 222 ც. და უცხო ენაზე დაწერილს და დაბეჭდილებს 758 ც., სულ წლის დამდგეს იყო ქართული ხელთაწერები 1835. დაბეჭდილი 3614 ც. და უცხო ენაზე დაწერილი და დაბეჭდილი 3276 ცალი. წიგნებს და ხელთ-ნაწერებს გარდა საზოგადოებას აქვს ბლომად ძველი ფული, სურათი და არქეოლოგიური ნივთი.

1911 წ. საზოგადოების წიგნთ-საცავში და მუზეუმში შემოწირულება მიიღო შემდეგ პირთაგან:

- 1, ელ. ორჯონიკიძისაგან ერთი ხუცური ლოცვანი ყლით.
- 2, ილ. ქაქავაძის ბიბლიოთეკა.
- 3, სხვა და სხვა გამოცემლისაგან: ნ. მარისაგან, ი. ყიფშიძისაგან, საღმურტატი საკრებულოსაგან, ალ. ხახანაშვილისაგან, ს. ავალიანისაგან, კ. დოდაშვილისაგან, მელქისედეკოვისაგან, მ. ცაგარლისაგან, „ჯეჯეილის“ რედაქციისაგან, გ. ხუჩუაშვილისაგან, პ. მირიანაშვილისაგან, გ. შიხიანისაგან, ფილარმონიულის საზოგადოებისაგან, საეკლესიო მუზეუმისაგან, „შრომის“ რედაქციისაგან, „ნაკაულის“ რედაქციისაგან, „სახალხო გაზეთის“ რედაქციისაგან, მ. დანელიასაგან, ტ. რამიშვილისაგან, „სორანის“ ამხანაგობისაგან, ვ. რციხიძისაგან, არ. დარეჯანაშვილისაგან, ა. შანშიაშვილისაგან, ნ. ნაკაშიძისაგან, მ. ნემსაძისაგან, კალანდაძისაგან, მ. გაჩეჩილაძისაგან და სხვათაგან.

1911 წ. დიხარჯა: სახლის ქირა 780 მან.; ს. კაკაბაძის ილ. ქავჭავაძის ბიბლიოთეკის სისი შესადგენად 100 მ.; კატალოგის დაბეჭდვა 121 მან.; ჟურნალ-გაზეთებში და მის ყდებში 33 მან. 70 კ.; რუსულის კატალოგის გადაწერა და კარლონი 41 მან. 39 კ.; სამუზეუმო ოთახის შესაკეთებელი ქართულ გიმნაზიაში 232 მან. 71 კაბ; დასახლვევი 82 მ. 30 კაბ.; წერილობანი 4 მან. 96 კაბ.; სამუზეუმო ადგილის ბედ 550 მან.; სულ 1936 მან. 06 კაბ.

ქართულის მუზეუმისათვის სახლის აშენების შესახებ გამგეობამ დაიწყო ზრუნვა ჯერ კიდევ 1891 წელს. მოპაალის მუზეუმის გეგმა გამგეობამ 1893 წელს შეადგენინა არქიტექტორის და გაუზაფნა ერთს პირს, რამელიც დაპირებული იყო მუზეუმისათვის ადგილის შემოწირვას. სამწუხაროდ ხსენებულმა პირმა ვერ მოახერხა ადგილის დათმობა და ამიტომ შემოიბის აგების საქმე დროებით შეჩერდა.

1897 წელს საზოგადო კრებამ დაადგინა, რომ საგანგებო თანხებს ერთი რამე დანიშნულება მისცემოდა, რისთვისაც გამგეობა გაზეთის საშუალებით უნდა დაჰკითხებოდა შემომწირველთ. როგორც გამოირკვა, უმრავლესობა ფონდების შეერთების მომხრე იყო მუზეუმის ასაშენებლად. ამის მიხედვით 7 ლეონობისთვის 1897 წელს გამგეობამ დაადგინა: „შერთდეს მუზეუმის ასაშენებლად ყველა ფონდები, გარდა რაჟ. ერისთავის სახელზე ქალთავან შემოწირულის სათაფნოსი და სალიტერატურო სათაფნოსი“ ამ გვარად შესდგა სამუზეუმო ფონდი.

1898 წ. საზოგადოებამ ჩიბაბა განსვენებულის რიონივილის ნაანდერძევი არქეოლოგიური და ნუმისმატიკური კოლექციები და ამის გამო წიგნთსაცავი გადაიქცა ნამდილ მუზეუმად. 1900 წელს 4 იენის საზოგადო კრებაზე აღიძრა საკითხი წიგნთსაცავისა და მუზეუმისათვის საკუთარის შენობის აგების შესახებ. გამოირკვა, რომ ამ საქმის შესრულებას წესდების შეუცვლელად არ შეიძლებოდა. ასე იყო საქმე

34

1907 წლამდე. სამუზეუმო თანხას კი თან და თან ევატებოდა. 1907 წელს „საზოგადოების“ წესდებაში ცვლილება შეიტანეს და „საზოგადოებას“ ნება მიეცა უძრავის ქონების შექენისა.

1907 წელს 9 დეკემბერს საზოგადო კრებაზე აღიძრა კითხვა, რომ მუზეუმი და ძველის წიგნების ბიბლიოთეკა გადაეცემა საქართველოს ისტორიო და საეთნოგრაფიო საზოგადოებას. ამ საკითხის გამოსარკვევად კრებამ აირჩია კომისია, რომელსაც გამგეობასთან ერთად უნდა მოესაზრა და მომავალის კრებისათვის წარედგინა თავისი აზრი იმის შესახებ, თუ როგორ მოეწყოს საკვლათ „საზოგადოების“ ბიბლიოთეკისა და მუზეუმის საქმე. კომისიაში არჩეულ იქნა: ე. ს. თაყაიშვილი, ა. ი. სარაჯიშვილი და გ. ს. რციხლაძე. ამ კომისიამ და გამგეობამ მოახდინეს შეერთებული კრება, რომელზედაც ხმის უმეტესობით დადგენილ იქნა: „ბიბლიოთეკა და მუზეუმი ჯერ-ჯერობით დარჩეს ისევ „წერა-კითხვის საზოგადოების“ ხელში და არ გადაეცეს ისტორიო საზოგადოებას, რადგან უკანასკნელს ჯერ-ჯერობით არ შესწევს ძალა უკეთესთ უპატრონოს ბიბლიოთეკასა და მუზეუმსა“.

1908 წელს 12 ოქტომბერს საზოგადო კრება სასვებით ეთანხმება ზემოხსენებულ აზრს და ადგენს, რომ ბიბლიოთეკა-მუზეუმი დარჩეს ისევ ქ. შ. წ. კ. გამაგრცლებელის საზოგადოების ხელში.

20 დეკემბერს 1909 წელს გამგეობამ დიდი მოხსენება წარუდგინა საზოგადო კრებას მუზეუმის შესახებ, სადაც სხვათა შორის ამბობს: „მუზეუმის აშენება შეიქნა საზოგადოების“ გამგეობის ოქნებად და სანატრელად ამ უკანასკნელ 15 წელიწადსო“. ამასთანავე გამგეობამ წინადადება მისცა კრებას, რომ მუზეუმი და ბიბლიოთეკა გადატანილიყო ილიასულ სახლში, რომელიც შესაფერისად უნდა გადაეცეთინათ. მაგრამ შემდეგ გამგეობა მიემზრო სარევიზო კომისიის მოხსენებას, რომ „აშენდეს საგანგებო სამუზეუმო სახლი და

ამის განსახორციელებლად მუზეუმის თანხას უნდა შეუერთდეს ილიას ფონდი⁴. საზოგადო კრებმა საესებთო მიიღო შემდეგი რეზოლუცია: ა) „საზოგადო კრება საქაროდ სკოლის ახლავე შეეუღლება მუზეუმის აშენების საქმეს; ბ) ამისათვის შეეცურათო დროებით სამუხეტმო თანხას შემდეგი თანხები: ილიასი, რ. ერისთავისა, სასტამბო და ძველის წიგნების; გ) ამ აზრის განსახორციელებლად არჩეულ იქნას სამუხეტმო კომისია⁵: სამი წევრი წ. კ. საზოგადოების გამგეობისა, სამი საისტორიო საზოგადოების საბჭოდან და ხუთიც საზოგადო კრების არჩევით.

კრებმა სამუხეტმო კომისიაში აირჩია: ნიკოლოზ ელიავა, სიმონ კლდიაშვილი, დავით ჯორჯაძე, იპოლიტე ვართაგვა და ვახტანგ მუსხელიშვილი; მათ კანდიდატებათ: ვახტანგ ლამაშიძე, მღვდელი ქრისტეფორე ციკქიშვილი, ნიკ. ქიქინაძე და დავით დავითაშვილი. 23 დეკემბერს 1909 წელს წ. კ. საზოგადოების გამგეობამ თავის მხრით ამ კომისიაში მონაწილეობა დაავალა: დ. გ. კარიკაშვილს, ა. თ. ყიფშიძეს და პეტრე სურგულაძეს. საისტორიო და საეთნოგრაფიო საზოგადოების გამგეობამ კომისიაში აირჩია: ე. ს. თაყაიშვილი, ა. ი. სარაჯიშვილი და მღვდელი კალისტრატე ცინცაძე.

კომისიის თავმჯდომარედ არჩეულ იქნა ე. ს. თაყაიშვილი, და კომისია შეუღდა მუშაობას. წევრებათ კიდევ თვით კომისიამ მოიწვია: დ. ზ. სარაჯიშვილი, ა. ჰ. სარაჯიშვილი და ვ. ზ. ბერელაშვილი. შემდეგ კომისიის თავმჯდომარემ აცნობა წ. კ. საზოგადოებას, რომ მუზეუმის აშენება იცისრა სრული თავის ხარჯით პატივმცემლბა დავით ზაქარიას ძე სარაჯიშვილბა, მხოლოდ თხოულბას, რომ ჩვენ ადგილი გუშოვით, სადაც უნდა აშენდეს ქართული მუზეუმი.

ადგილისათვის კომისიამ მიმართა ტფილისის თავდაზნარებობას, მოახსენა მნიშვნელობა და გარემოება მუზეუმის აშენებისა და სთხოვა მუზეუმის ასაშენებლად დავით თავის სუფალი ადგილი ფრთილისის ქუჩაზე და აგრეთვე ის ადგი-

ლი შენობითურთ, სადაც ახლა სათავად-აზნაურო საადგილ-მამულა ბანკია. დებუტატთა საკრებულომ დღის თათბირის შემდეგ დაადგინა: ადგილის დათმობაზე კომისიას უარი ეთქვას, მხოლოდ მის ნაცვლად მუზეუმისათვის ადგილის შესაძენათ მიეცეს კომისიას წვერილ-წვერილად ხუთის წლის განმავლობაში 50 ათასი მანეთი. ამ ფულით ანგარიშში გასულ წელს თავდაზნაურობამ უკვე მოსცა კომისიას 5000 მანეთი.

შემდეგ, ჩვენდა საშუაზობოდ, მუზეუმის ამშენებელი დავით ზაქარიას ძე სარაჯიშვილი გარდაიცვალა; მაგრამ მუზეუმის აშენება თავის ანდრძობით უზრუნველ ჰყო. ამიტომ კომისია შეუღდა ადგილის შეძენის საქმეს და აწერა-კითხვის საზოგადოების გამგეობას წარმოუდგინა თავისი მოსაზრებანი „ფიქრის გოგის“ შეძენის შესახებ მუზეუმის ასაშენებლად. სამუხეტმო კომისიისა და გამგეობის შეერთებულმა კრებამ 19 ენქენისთვის 1911 წელს გადაწყვიტა შეიძინოს მუზეუ მის ასაშენებლად ადგილი ვერაზე, აფიქრის გორად⁶ წოდებული, სიგრცით 465ს,75 ოთხკუთხი საყენი 60000 მანეთად. წ. კ. საზოგადოების გამგეობამ ეს გადაწყვეტილება უკვე სისრულეში მოიყვანა.

„საზოგადოების“ არქეოლოგიური და ენუმიზმატკური ნივთები გადატანილია ქართლის გიმნაზიის შენობაში, სადაც მოათსებულ იქნება წიგნთსაკრეც მუზეუმის შენობის აჯ მბადე.

საკურამოს მამული.

ქ. შ. წ. კ. საზოგადოების საკურამოში აქვს საკუთარი მამული და საიჯაროდ აღებული მამული. ამ მამულების გამგებლობა აზარია გამგეობის წევრს ა. თ. ყიფშიძეს. საანგარიშო წელს საზოგადოების საკუთარი მამული იჯარით ჰქონდა აღებული პროფიზორს ჰ. ვ. სტაფუჯიტისს, რომელმაც იჯარაზე უარი სთქვა და გამგეობის წევრის ა. თ. ყიფშიძის თანხმობით იჯარა გადასცა ა. ი. კობეტეს 11 თხბათვის 1911 წელს. 7 მარამბონისთვის, შუადღის 3-4 საათზე, ყარაღბი

დაეცნენ ილიასეულ სასახლეს, სადაც ცოლშვილით სცხოვრობდა კობტევი და ქანი ე. სტაუგაიტისა. კობტევის ფულად მოსტაცეს ყაჩაღებმა 400 მან. და ძვირფასი სამკაულები. ე. სტაუგაიტისასაც ამოღწევე ფული და ნივთები. ამას გარდა გასტეტეს წვრილის კრედიტის დახლი, რომელიც ემბარა ჩვენის სკოლის მასწავლებელს ი. რუხაძეს, და წაიღეს 1483 მან. 69 კაპ.

იჯარით აღებული მამული საზოგადოებისგან ჰქონდა აღებული 1911 წელს აგრონომს გ. ი. ჯანდიერს ერთის წლით, მაგრამ, რადგან იგი მთავრობამ გადაასახლა რუსეთის ხუთის წლით, იძულებული გახდა თავისი უფლებანი დაეუპო ქან სტაუგაიტისათვის.

ყაჩაღთა თავდასხმისაგან შეშინებულმა კობტევე და ქანმა სტაუგაიტისამ მაშინვე მიატოვეს სოფელი საგურამო და მამული უპატრონოდ დააგდეს. რადგან მამულის გამგე გამგეობის წევრი ა. თ. ყოფშიძე ამ დროს რუსეთში იყო. საზოგადოების გამგეობამ სასწრაფოდ გაგზავნა თვისი წევრი ლ. გ. ბოცვაძე საქმის გამოსაკვლევად. ბანმა ბოცვაძემ 11 აგვისტოს მამულის მოვლა-პატრონობა ჩააბარა მასწავლებელს ილ. რუხაძეს და ნახულისა და გაგრილის შესახებ შესაფერის მოხსენება წარმოუდგინა გამგეობას.

ა. თ. ყოფშიძემ კობტევის კონტრაქტი ნოტარიუსის წესით გააბათილა, ხოლო გ. ჯანდიერის კონტრაქტი სენა თავის თავად გაბათილებულად და პირველ ენკენისთვიდან ორივე მამული გადასცა მოსახელელად და სამოურავოდ წინამძღვარიანთ კარის სკოლის მასწავლებელთ ივ დ. მალალაშვილს და კ. ნაკაშიძეს 1912 წლის პირველ იანვრამდე; მალალაშვილმა და ნაკაშიძემ პირნათლად შეასრულეს ნაკისრი ვალდებულება, და საზოგადოებამ თითქმის უკლებლივ მიიღო ნაგარაუდები შემოსავალი.

1912 წლის იანვრის პირველიდან საზოგადოების საკუთარი მამული იჯარით მიეცა ივ. მალალაშვილს და კ. ნაკა-

შიძეს ცხრა წლით, 1300 მანეთად წელიწადში; უკეთუ ამ ვადის დასრულების შემდეგ ხელ-ახლა მოისურვებენ ამ მამულის იჯარით აღებას, მაშინ იჯარას უნდა მოუმატონ წელიწადში 200 მანეთი. მოიჯარადრენი მოვალენი არიან შეაკეთონ ხოლმე სასახლე და საოჯახო შენობანი, წყალსადენი, აუზები და ყოველ წელიწადს ჩაჰყარონ ახალის წესით ვენახი არა ნაკლებ ორის დღიურისა, ვიდრე ვენახი ცხრა დესტერის ადგილს დაიკერს. ამას გარდა მოიჯარადრენი მოვალენი არიან გააშენონ სამი დესტერა ხეხილის ბაღი. საიჯარო მამულიც მალალაშვილს და ნაკაშიძეს აქვს გადაცემული იჯარით ხუთის წლის ვადით, 1400 მანეთად წელიწადში.

1911 წლის შემოსავალი—გასავალი.

შემოსავალი

- 1. ილიას ფონდიდან
ნახულები — 1006—06
- 2. იჯარა — 2310—50
- 3. ცხენისა და ხის
მასალის გაყიდვით 110— „

გ ა ვ ე ლ ა

- 1) ეკსპლ. ვალის მოწყვეტა 600— „
- 2) ვალის სარგებ. მიეცა 202—20
- 3) ექსპლ. ბლანკებში 14—05
- 4) იჯარა — 800— „
- 5) ტელიისის სათავად-ანს.
სადგომ-მამული ბანქს 1132—30
- 6) საგურამოს სახლ. დასტევა 74—81
- 7) სერობო და სახელმწიფო
ვალსახადი — 70—10
- 8) ა. თ. ფონდიდანგ სახალა-
ვოდ ვალის მოსაწყვეტად 250— „
- 9) 1910 წლის დღიურის
დღიურა — 756—06
- 10) დარაჯს — 16—00
- 11) სამის წევრის ახვალა-ჩა-
მიხვლა საგურამოს — 9—00
- 12) წერილი ხარჯი — 2—04

სულ. 3426—56

სულ. 3426—56

V
წიგნის მკლასია და საწუობი.

წიგნებია საწუობი.

I	1911 წ. 1 იანვრისთვის	
	საწყობში იყო წიგნები	34260—49
	წლის განმავლობაში მიემატა:	
	ახლად დაბეჭდილი	8255—35
	ნაყიდი და საკომისიო	18459—74
	ყდები	183—33

	წლის განმავლობაში გატანილია	
	საწყობში	26581—74
	დააკლდა 5% საზოგ.	
	გამოცემათა ფასს :	515—77 27097—51

1	იანვარს 1912 წ. დარჩა საწყობში	34061—40
---	--------------------------------	----------

II წიგნებია მკლასიაში.

I	იანვარს 1911 წ. იყო მკლასიაში	7614—11
	წლის განმავლობაში გამოტანილია	
	საწყობიდან	26702—49

	მიემატა მოგება საზოგადოების	
	გამოცემათა გაყიდვით	2719—49
	მოგება საკომისიო წიგ. გაყიდვით	1850—77 38886—86

	წლის განმავლობაში გაიყიდა მკლას.	8056—49
	გაიყიდა ქალაქის გარედ	13137—78

	გაეზღვანათ სკოლებს, ბიბლიო-	
	თეკებს და კერძო პირებს	412—29

	გაეზღვანათ აგენტებს	4452—85
	მიყვანა დებიტორებს	1591—73

	მიყვანა უკან წიგნები	1014—77
	დააკლდა 5% საზოგ. გამო-	
	ცემულ წიგნების ფასს	101—86 28767—78

1	იანვარს 1912 წ. დარჩა მკლას. წიგნები	10112—08
---	--------------------------------------	----------

№	გამოცემის სახელი.	რაოდენობა	რა ფასსა.		რაოდენობა	რა ფასსა.		რაოდენობა	რა ფასსა.				
			მან.	კ.		მან.	კ.		მან.	კ.			
საზოგადოების გამოცემანი:													
33	ინდი მიწი	942	44	40	2	2	4	1	14	938	44	19	
34	კონა	385	62	30	2	12	14	5	90	371	60	00	
35	კატალოგი ძველის წიგ.	1852	34	08	6	2	8	4	40	1844	390	40	
36	კრილოვის არაკები	3177	624	81	81	147	228	98	99	2949	576	82	
37	კრებული ჯაჯანაშ.	25	2	94		5	5	1	30	20	2	17	
38	კაკო უჩაილი	2923	76	44	175	150	325	13	74	2598	68	66	
39	კაცია აღმნიანი	3032	325	60	84	115	199	34	14	2833	303	54	
10	ლექსები ნ. ბარათაშ.	2	—	4	1	2	—	80	—	—	—	—	
11	მარიამი	7	—	56	1	4	5	—	43	2	—	16	
12	მტრელი	415	15	88	10	11	21	2	09	394	14	99	
13	მამის ერთგული	220	15	15	9	11	20	2	98	200	13	75	
14	მოკლენება	1110	67	64	1	2	3	1	12	1107	67	42	
15	მოთხრობანი დ. კლიაშ.	283	35	32	1	42	43	10	72	240	31	46	
16	მშავერის წერილები	1227	47	02	30	53	83	5	17	1144	43	81	
17	მოთხრობ. ვაკა-ფშვი.	14	3	36	—	4	4	1	14	10	2	40	
18	ნუ მღერი ტურფაი.	1048	48	53	4	3	7	1	36	1041	48	21	
19	ნაწუ, პოლიტ. გონომ.	524	76	77	—	1	1	—	50	523	76	68	
20	ნოე. ბისკაპაბიშვილი.	831	14	35	90	89	179	4	62	652	11	32	
11	ოქროს მოყვარულები	574	29	47	5	9	14	1	36	560	27	93	
22	ოპიანთს ქერიფი	3629	234	43	102	107	209	3	33	3150	219	82	
23	რაჭული	7981	1890	05	13503	2	1818	41321	1256	34	38260	784	33
24	რუსი ბეჭი	16	1	92	1	13	14	1	87	2	—	24	
25	რუსულ-ქართ. ლექს.	579	33	68	89	130	219	4	65	96	360	234	00
26	რობინზონ კრუსო	885	122	04	12	21	33	9	44	852	115	37	
7	რეული ლექ. ი. კავ.	3242	81	13	56	101	157	9	56	3085	77	22	
8	სალამური	146	3	85	9	18	27	6	02	119	2	24	
9	სეიის ზღირჯინი	259	17	85	6	15	21	2	98	238	15	70	
0	სამეფ. მოთხრობა მკლას.	231	35	66	41	49	90	24	15	141	21	80	
1	საფარულსა განმარტოა	1069	42	70	1	3	4	—	76	1065	32	88	
2	საჩინოებულზე	834	24	95	54	42	96	4	33	738	22	17	
3	საქართ. კალენდარი	16	8	52	2	7	9	5	20	7	3	72	
4	უცნუარი აზბაი	1805	39	91	27	60	87	3	04	1718	37	98	
5	ფიზიკური გეოგრაფია	1089	84	05	8	5	13	2	95	1076	83	04	
6	ქართ. პოეტ. რ. ლექ.	1053	135	78	3	8	11	2	85	1042	134	27	
7	ქართული სიმღერანი	1081	41	66	1	4	5	1	10	1076	41	47	
8	ქართ. სახალ. სიმღერ.	1107	187	00	4	3	7	3	25	1100	185	84	

№ №	გზობის სახელი.	რაოდენი ავტ. და მან.			რაოდენი ვაგონი და მან.			რაოდენი ვაგონი და მან.			რაოდენი ვაგონი და მან.			რაოდენი ვაგონი და მან.			რაოდენი ვაგონი და მან.					
		მან.	ვაგ.	სისა.	მან.	ვაგ.	სისა.	მან.	ვაგ.	სისა.	მან.	ვაგ.	სისა.	მან.	ვაგ.	სისა.	მან.	ვაგ.	სისა.			
საზოგადოების გამოცემანი:																						
1	ახალი ვარიანტი წმ. ნინოს ცხოვრებისა . . .	219	50	99	4	2	6	240	213	45	9	322	211	76	37	122	159	162	67	173	109	41
2	ახალი ტომი . . .	1005	24	23	56	115	171	1027	834	191	15	7	81	67	4	2	6	337	1088	80	10	10
3	ამბივი სოველ, სამეფო . . .	551	119	34	3	7	10	488	541	117	15	1056	81	67	1	11	8	347	153	15	08	15
4	ახლის მითითება . . .	1038	44	51	3	1	1	10	1037	43	4	161	15	86	1	7	8	347	153	15	08	15
5	ამონის ნათდება . . .	429	36	41	45	21	66	943	363	304	48	98	227	33	33	65	98	401	—	—	—	—
6	ალი . . .	466	21	79	139	2.5	354	29	66	112	5	639	177	97	2	8	10	445	629	175	18	18
7	არლილი . . .	1014	30	60	75	85	164	720	850	216	5	247	8	63	32	69	101	885	146	5	02	2
8	ბრლილის ყელი . . .	1050	32	34	—	3	3	56	1047	327	3	225	4	77	1	4	5	25	220	4	68	8
9	ბუნების ცოდნა . . .	579	65	04	6	14	20	470	559	658	3	1068	45	88	1	3	4	76	1054	45	20	20
10	ბარტეშვილი მოხილი . . .	1102	81	17	2	17	14	340	1083	79	3	1161	112	44	2	8	10	247	151	111	47	7
11	ბურჯი ეროვნებისა . . .	428	34	75	6	62	68	1136	860	290	3	88	4	09	5	17	22	395	16	1	60	60
12	გეომეტრია II . . .	1080	41	65	3	1	4	185	1076	41	3	225	5	23	4	6	10	150	215	5	00	00
13	გულივერის მომზადება . . .	1032	144	2	8	26	34	954	998	139	3	1163	94	67	2	7	9	185	1164	93	94	94
14	განდვილი . . .	3271	84	15	59	100	159	689	3112	808	3	2194	123	14	2	9	31	453	2163	121	12	12
15	გლახის ნამბობი . . .	3132	322	36	163	132	295	5120	2837	290	3	15	180	2	3	5	—	71	10	1	20	20
16	გლახის განთავსება . . .	1311	56	26	40	109	149	917	1162	49	3	19	80	1	1	2	—	19	8	—	64	64
17	გიორგი ბოჭორისა . . .	14	2	10	1	—	1	18	15	1	3	2800	700	00	6	50	56	18	00	2744	686	00
18	დღა-ენა I ყელი . . .	23689	2235	13	3117	9432	12649	151138	11140	1076	3	15	18	0	—	—	—	—	—	—	—	—
19	დღა-ენა II ყელი . . .	18948	1159	59	4070	13651	17721	141935	827	39	3	15	18	0	—	—	—	—	—	—	—	—
20	დღა-ენა III . . .	30463	7643	72	3441	12908	16349	52474	4114	3592	3	15	18	0	—	—	—	—	—	—	—	—
21	დღა და შვილი . . .	2811	43	40	61	101	162	415	2649	40	3	15	18	0	—	—	—	—	—	—	—	—
22	დამირთავდადებული . . .	8155	109	75	99	171	270	1613	2865	100	3	15	18	0	—	—	—	—	—	—	—	—
23	ერეკლი მეფე და ინგილი . . .	3690	84	78	34	102	136	577	3554	81	3	15	18	0	—	—	—	—	—	—	—	—
24	ვეფხისტყაოსანი . . .	2269	691	09	71	165	286	129	1820	338	609	3	15	18	0	—	—	—	—	—	—	—
25	ვეფხისტყაოსანი ყრამა . . .	48	4	94	18	26	44	9	97	4	—	3	15	18	0	—	—	—	—	—	—	—
26	ვაი ღრთი, ღრთი . . .	1057	29	85	2	3	5	96	1052	29	3	15	18	0	—	—	—	—	—	—	—	—
27	თხზ. რ. ღრთთავისა II . . .	248	15	10	13	15	28	1062	220	8	3	15	18	0	—	—	—	—	—	—	—	—
28	თხზ. ვაჟა-ფშაველასი . . .	545	302	82	18	19	37	3445	508	282	3	15	18	0	—	—	—	—	—	—	—	—
29	— ჰუჭონისა . . .	59	17	73	3	8	11	490	48	14	3	15	18	0	—	—	—	—	—	—	—	—
30	თავდასრულები ქართვ . . .	241	5	13	47	52	99	605	142	2	3	15	18	0	—	—	—	—	—	—	—	—
31	თორნიევი ერისთავი . . .	628	45	44	34	28	62	2002	566	41	3	15	18	0	—	—	—	—	—	—	—	—
32	ივანეშვილი ჰაჭონი . . .	2499	46	30	92	160	252	816	2247	41	3	15	18	0	—	—	—	—	—	—	—	—

გზობის სახელი.

საზოგადოების გამოცემანი:

9	ქართ. სიტყვიერება. ისტ. კართ. ნუერო. ალბომი . . .	332	211	76	37	122	159	162	67	173	109	41
10	ქართ. ეროვ. სიმღერები . . .	1056	81	67	1	11	8	337	1088	80	10	10
11	ქართული რომანის . . .	161	15	86	1	7	8	347	153	15	08	15
12	ქაჯანა . . .	98	227	33	33	65	98	401	—	—	—	—
13	ლია ბარათები . . .	4039	40	93	117	2	119	329	4190	39	80	80
14	ყვევლითა შორის . . .	639	177	97	2	8	10	445	629	175	18	18
15	ყვევლის მხრიდან . . .	247	8	63	32	69	101	885	146	5	02	2
16	შინაურსა და ღმისი მოვლა . . .	225	4	77	1	4	5	25	220	4	68	8
17	შავი შავი . . .	1068	45	88	1	3	4	76	1054	45	20	20
18	ჩარლზ პარნელი . . .	1161	112	44	2	8	10	247	151	111	47	7
19	ცხა და დღამიწა . . .	88	4	09	5	17	22	395	16	1	60	60
20	ცხარტყლა . . .	225	5	23	4	6	10	150	215	5	00	00
21	წიგნის ისტორია . . .	1163	94	67	2	7	9	185	1164	93	94	94
22	წიგნის სურათები . . .	2194	123	14	2	9	31	453	2163	121	12	12
23	წიგნის ფარანი . . .	15	180	2	3	5	—	71	10	1	20	20
24	ხატური . . .	19	80	1	1	2	—	19	8	—	64	64
25	Русское слово . . .	2800	700	00	6	50	56	18	00	2744	686	00

კამოცემის სხეული	რედაქციის ფ. და მან.		რა სისა,		რა სისა,		რა სისა,		რა სისა,	
	მან.	ფ.	მან.	ფ.	მან.	ფ.	მან.	ფ.	მან.	ფ.
ძველის წიგნების სა- ბეჭდავის თანხის:										
1. Законы Царя Вахтан.	28	79 10	3	1	4	14 00	19	66		
2. სტატისტიკ. ცნობები	430	430 00	1	1	2	4 00	428	428		
3. ქილილა და დამანა	642	648 40	3	132	134	134 80	507	507		
4. ქართლის ცხოვრება მარიაშ დედოფლისა	329	987 00	4	6	10	30 00	319	957		
სასტამბო თანხის:										
1. ვეფხისტყაოს. ყლით	27	277 75	9	7	16	167 10	11	111		
2. — — — უყლით	365	3285 00	—	—	—	—	365	3285		
3. საქართლის ცხოვრება	78	117 00	2	3	5	11 00	73	108		
სანახევ. შემოწირ.										
1. ლექსები ვ. ობზელიან.	445	267 46	11	5	16	9 76	429	257		
2. შექსარიის დრამები	144	27 12	—	—	—	—	95	27		
.ი გოგებაშვილის										
1. ბუნების კარი . . .	8828	4377 54	1212	5248	6460	3631 42	2368	1160		
2. Русское Слово ч. I.	8781	809 92	1967	6814	8781	2843 27	—	—		
3. Русское Слово ч. II.	9981	3592 88	1196	6760	7956	3185 97	2025	708		

VI
საზოგადოების დონისძიებანი.
I სწევრო ფული.

1911 წელს საწევრო ფული შემოვიდა 1162 მან.

2 ყულაბები.

1911 წ. 7 პირთაგან, რომელთაც იკისრეს საზოგადოების სასარგებლოდ ყულაბებით ფულის შეგროვება, საანგარიშო წელს წარმოადინა 7 პირმა 7 ყულაბი, რომელშიაც აღმოჩნდა:

1. ტფილისის სათავად-აზ, ბანკი № 83 1—60
 - 2, ად. ბერელაშვილი 85 —47
 - 3, ვაგზლის კერძო სამკურნალო 91 2—95
 - 4, კახეთის მევენახეთა საზოგადოება 92 2—95
 - 5, წ. კ. საზ. კანცელარია 100 —83
 - 6, ნ. კრელაშვილი 102 3—11
 - 7, სამეურნეო ბანკი 98 —41
- სულ. 12—32

3. სხვა და სხვა შემოწირულება.

1. გენ. ხიმშიაშვილისაგან კ. ტურიაშვილის ვალი 1000—00
- 2, კიათურის შავი ქვის მწარ-მოებელთა კრებისგან 1000—00
- 3, ერევანში გამართულ საღამოს შემოსავალი 926—75
- 4, კნ. ელის. მუზრანსკისაგან 334—87
- 1 ბილეთი 3 მომგებიანის სესხისა კუპონებით 334—87
5. ტირაქში გამოსული ბილეთების შედგენი ფასი 267—62
- 6, მ. ნახიძისაგან 200—
- 7, თ. ღიბ. ივან. შაყაშვილისაგან 100—
- 8, ტფილისის საკრებულოსაგან 100—

9, შემოწირული წიგნების გაყიდვით	101—51
10, ლიზ. მუსტაროვისაგან	60—
11, დ. ზ. სარაჯიშვილის გვირგვინების ფასი	72—
12, აღ. ძიავშიასაგან	30—
13, მღ. გ. აღნიაშვილისაგან შეგროვილი.	13—
14, ერ. თარხან —მოურავოვისაგან	10—
15, საშ. ფალავანდიშვილისაგან	7—25
16, გ. სალარიძისაგან შეგროვილი.	3—
17, სამხატრავილისაგან შეგროვილი	4—20
18, დ. ვანაძისაგან	10—70
19, ზალდასტანიშვილისაგან	8—
20, წიგნის მალაზიიდან ყუთების და თოკების გაყიდვით	10—35
21, კან. მ. ვ. ორბელიანის წიგნების გაყიდვით.	4—88
სულ. 4264—13 კ.	

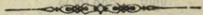
4. საქველმოქმედო ბაზარა.

1911 წ. საქველმოქმედო ბაზრიდან დარჩა საზოგადოებას	453 მ. 90 კ.
5. საქველმოქმედო წარმოდგენა	
1911 წ. წარმოდგენიდან დარჩა საზოგადოებას	563 მ. 42 კ.
6. წიგნების ვაჭრობის მოგება	
1911 წ. წიგნების ვაჭრობიდან დარჩა საზოგადოებას	434 მ. 36 კ.
7. განუფილებლათა შემოსავლის 20%	
1911 წ. განუფილებლათაგან შემოვიდა.	863 მ. 23 კ.

8. თავნის სარგებელი.

1911 წ. ა) შენახულის ფულისა.	1083 მ. 10 კ.
ბ) სახელდახელო ანგარიშისა, სამეურნეო ბანკიდან	347 მ. 02 კ.
გ) სარგებლიანის ქალაქებისა.	1018 მ. 88 კ.
სულ. 2449 მ. —	

1911 წ. შემოსავალი იყო 20081 მ. 63 კ., გასავალი 15309 მ. 71 კაპ., გადამეტებული შემოსავალი მიეთვალა სათადარიგო თანხას 4771 მან. 92 კაპ.

საქველმოქმედო ბაზრიდან დარჩა საზოგადოებას 453 მ. 90 კ.

წიგნების ვაჭრობის მოგება 434 მ. 36 კ.

განუფილებლათაგან შემოვიდა 863 მ. 23 კ.

საქველმოქმედო წარმოდგენიდან დარჩა საზოგადოებას 563 მ. 42 კ.

სარგებელი 2449 მ.

შემოსავალი 20081 მ. 63 კ.

გასავალი 15309 მ. 71 კაპ.

გადამეტებული შემოსავალი მიეთვალა სათადარიგო თანხას 4771 მან. 92 კაპ.

ნაწილი მეორე.

I

ქასა.

1 იანვარს 1911 წ. იყო	218—95	
წლის განმავლობაში მიებატა.	85484—34	85703—29
" " დახარჯა.	85449—69	
1 იანვარს 1912 წ. დარჩა	258—60	

II

სახელდასახლო ანგარიში.

1 იანვარს 1911 წ. იყო სასოფლო		
სამეურნეო ნდობის საზოგადოებაში.	6027—07	
წლის განმავლობაში შეტანილი იქმნა	21805—39	
" " ზედ შემოსევა		
სარგებელი 1 წლისა.	347—42	27679—88
" გამოტანილი იქმნა	21780—00	
1 იანვარს 1912 წ. დარჩა	5899—88	

III

შენახული ფული.

1 იანვარს 1911 წ. იყო სასოფლო		
სამეურნ. ნდობის საზოგადოებაში.	19002—92	
წლის განმავლობაში მიებატა	24200—00	43202—92
" " გამოტანილია	15000—00	
1 იანვარს 1912 წ. დარჩა	28202—92	

IV

0/0 ქაღალდები.

1 იანვარს 1911 წ. იყო 300 მან.		
ბილეთები 1 შინაგანის მომეტეიანი		
სესხისა №№ 10461/13, 10775/11 და		
14019/3.		857—50

2100 მ. ბილეთები მე-2-რე შინაგ.		
მომეტეიანის სესხისა № № 2349/23,		
7814/38, 10127/46, 10252/46—10255/46,		
10257/46, 10259/46—10261/46, 10264/46		
—10267/46, 10269/46, 10621/46,		
13235/27, 14184/27, 19702/3 და		4330—00
19727/4		
600 მან. 3 მომეტ. გირავნობის		
ფურცლები სახელმწ. სათავად-ანს.		
ბანკისა №№ 394/3, 1102/12, 6309/17,		
6776/17, 9379/17 და 14357/49.		1329—50
4800 მან. გირავნობის ფურცლები		
ბი ტუ. სათავად-ანს. ბანკისა		4783—21
16,500 მან. 4% რენტა სახელ-		
მწიფო ბანკისა		14497—50
500 მან. ბილეთი ხერსონის საე-		
როზო ბანკის გირავნობის ფურცელი	405—	26202—71
წლის განმავლობაში მიებატა 1 ბილ.		
მეორე შინაგან. მომეტეიანის სესხისა		
№ 7268/46		323—00
		26525—71

წლის განმავლობაში გამოვიდა ტრ-		
რაკში 2 ბილეთი მეორე შინაგანის		
მომეტეიანის სესხისა №№ 10267/46,		
19702/3 და განაღდა		465—00
1 იანვარს 1912 წ. დარჩა		26060—71
წლის განმავლობაში 1 ბილეთი		
მესამე მომეტ. გირავნობის ფურცელი		
№ 9379/17 გამოვიდა ტრიაკში და მის		
ნაცვლად მიღებულია № 13296/43		

V

0/0 ქაღალდებისა.

1 იანვარს 1911 წ. იყო მისაღები	501—11
--------------------------------	--------

წლის განმავლობაში მიემტა .	1018—88	1519—99
" " მიღებულია		193—56
1 იანვარს 1912 წ. დარჩა		<u>1326—43</u>

VI

წიგნება სსწკაში.

1 იანვარს 1911 წ. იყო	34260—49
წლის განმავლობაში მიემტა ახ-	
ლად დაბეჭდილი.	8255—35
" " მიემტა საკომისიო	18459—74
" " " ყდები	183—33
წლის განმავლობაში გატანილია	61158—91
" " მაღაზიაში	26581—74
" " დააკლდა 5%	
საზოგადოების გამოცემათა ფასს .	515—77
1 იანვარს 1912 წ. დარჩა	<u>27097—51</u>
	34061—40

VII

წიგნება მძღაზიაში.

1 იანვარს 1911 წ. იყო მაღაზიაში	
წიგნები	7614—11
წლის განმავლობაში გამოტანილია	
საწყობიდან წიგნები.	26702—49
" " მიემტა მოგება	
საზოგადოების გამოცემათა .	2719—49
" " მოგება საკომისიო და	
შემოწირული წიგნებისა.	1850—77
წლის განმავლობაში გაიყიდა	38886—86
" " დააკლდა 5%	28665—92
საზოგადოების გამოცემათა ფასს .	101—86
1 იანვარს 1912 წ. დარჩა	<u>28767—78</u>
	10119—08

VIII

აგენტები.

1 იანვარს 1911 წ. იყო აგენტებზე	7250—06
წლის განმავლობაში ვაგზავნილია	4466—11
" " " მიღებულია მათგან	5081—40
1 იანვარს 1912 წ. დარჩა აგენტებზე	<u>6634—77</u>

IV

დებიტორები.

1 იანვარს 1911 წ. იყო გავალებული	9045—67
წლის განმავლობაში მიეკათ	5670—31
" " " მიღებულია	4696—84
1 იანვარს 1912 წ. დარჩა	<u>10019—14</u>

X

სკოლის კომიტეტი.

1 იანვარს 1911 წ. ჰქონდა კავკავის	
სკოლის კომიტეტს	1325—59
1 იანვარს 1912 წ. დარჩა	1325—59

XI

წიგნების ბეჭდვა

1 იანვარს 1912 წ. იყო მიემტული	420—60
წლის განმავლობაში მიეცა დასა-	
ბეჭდად	11444—07
" " " მიღებულია დაბეჭდილი	11444—07
1 იანვარს 1912 წ. დარჩა.	<u>420—60</u>

XII

ბაბაფთათქვების გამჭვები.

1 იანვარს 1911 წ. ჰქონდა ტვილ.	
I სახ. ბიბლიოთეკის	33—38
ტფ. II	332—82

ქუთაისის	552—69	
ახალციხის	569—08	
ულის	2—44	
შილდის	48—63	
ტფ. III ნაძალადევის	204—25	
ტფ. ავქალის ქუჩის	180—00	
ქვიტირის	24—19	
ტფ. IV ავლაბრის	194—66	
დიდი-ჯიხიაშის	51—59	
მათხოჯის	180—16	
ჩოხატაურის	70—67	2394—06

დაუნახავი:

ტფ. II ბიბლიოთეკ. გამგის ჯამაგირად	180—	
ტფ. ავლაბრის	180—	
ტფ. ავქალის ქუჩის	180—	
გადიხიხა ვალი ავლაბრის ბი- ბლიოთეკამ	14—66	554—66
		1839—40

1 იანვარს წ. 1912 დაწმს:

ტფ. I სახალხო ბიბლ.	33—38	
ტფ. II.	152—32	
ქუთაისის	552—69	
ახალციხის	569—08	
ულის	2—44	
შილდის	48—63	
ტფ. III ნაძალადევის	204—25	
ქვიტირის	24—19	
დიდი-ჯიხიაშის	51—59	
მათხოჯის	180—16	
ჩოხატაურის	70—67	1839—40

XIII

გარდაწყვეტილი ფული დეპუტოთ.

1 იანვარს 1911 წ. იყო	1521—37	
წლის განმავლობაში გაიკა	13564—40	15085—77
„ „ მიღებულია		13848—20
1 იანვარს 1912 წ. დარჩა		1237—57

XIV

ინვენტარი.

1 იანვარს 1911 წ. იყო	884—67	
წლის განმავლობაში შექმნილი იქმნა.	330—36	1215—03
გამოირიცხა 10% ლირებულენისა.		121—50
1 იანვარს 1912 წ. დარჩა		1093—53

XV

კრედიტორები.

1 იანვარს 1911 წ. იყო	36093—76	
წლის განმავლობაში დაგველო ნაყიდის და საკომისიო წიგნებისა.	18725—35	
უღებისა	1066—33	
დელაუნის I-II ნაწ. გოგებაშვილისა	1832—00	
Руское слово I ნაწ. მის-ვე	2400—00	
რეველებისა დიტატიკოვსკისა	173—97	
სხვა	387—69	60679—10
წლის განმავლობაში გადახდილი იქმნა წიგნებისა და სხვა	20323—21	
უღებისა.	420—96	20744—17
1 იანვარს 1912 წ. დარჩა		39934—93

XVI

განდაწყვეტილი ფული კრედიტოთ.

1 იანვარს 1911 წ. იყო	215—56	
---------------------------------	--------	--

წლის განმავლობაში მიღებულია.	557—43	772—99
ღაბრუნებულია.		466—83
1 იანვარს 1912 წ. დარჩა.		<u>306—16</u>

XVII

ძველი წიგნების და სასტამბო თანხა.

ა) ფულად.

1 იანვარს 1911 წ. იყო ძველის წიგნ.	201—08	
სასტამბო	<u>3052—42</u>	3253—50
წლის განმავლობაში მიემატა ძვე-		
ლის წიგნების გაყიდ. წიგნების ფასი	56—80	
% მთელი წლისა	<u>9—55</u>	66—35
სასტამბო თანხის, გაყიდულის		
წიგნებისა ფასი	178—10	
% მთელის წლისა	<u>145—00</u>	323—10
		<u>3642—95</u>

წლის განმავლობაში გადაირიცხა.		
ძველის წიგნებისა მუზეუმის ფონდში	210—63	
სასტამბო	<u>3197—42</u>	3408—05
1 იანვარს 1912 წ. დარჩა ძვე-		234—90
ლის წიგნებისა	56—80	
სასტამბო	<u>178—10</u>	234—90

ბ) წიგნებად.

1 იანვარს 1911 წ. იყო		
ძველის წიგნებისა.	3232—30	
სასტამბო	<u>3601—80</u>	6834—10
წლის განმავლობაში გაიყიდა ძვე-		
ლის წიგნებისა	56—80	
სასტამბო	<u>178—10</u>	234—90
1 იანვარს 1912 წ. დარჩა ძვე-		6599—20
ლის წიგნებისა.	3175—50	
სასტამბო	<u>3423—70</u>	6599—20

XVIII

საგანგებო თანხები.

1 იანვარს 1911 წ. იყო:		
I აკაცი წერეთლისა		5079—51
II ბიბლიოთეკა მუზეუმისა:		
ა, მუზეუმისა	14790—84	
ბ, ილია ჭავჭავაძისა	<u>11848—82</u>	26639—66
III ილ. ჭავჭავაძის ძეგლისა		503—24
IV სალიტერატურო ფონდი:		
ა, სალიტერატურო	2513—98	
ბ, რ. ერისთავისა საზოგადო	2017—41	
გ, გრ. დადიანისა	4327—39	
დ, მუსიკისა და გალობისა	<u>34—15</u>	8892—93
V სკოლების და საქაითხველოების:		
ა, სოხუმის სკოლისა	137—70	
ბ, სენაკის სკოლისა (გრ. დადიან.)	1645—24	
გ, რ. ერისთავისა (ქუთაისის სკა-		
სკოლისა)	1040—89	
დ, გურიანთის სკოლისა (დ. ნა-		
კაშიძისა).	2650—56	
ე, საინჯილოს სკოლისა (კ ტუ-		
რიაშვილისა).	213—65	
ვ, დ. ებისკაპოზისა	902—06	
ზ) სახალხო სკოლ. მასწავლებლ.	8—88	
ც, ვ. პეტრიაშვილისა	2083—33	
თ, გურიის ღარიბ ბიბლიოთეკებისა	199—44	
ი, კრებალოს ბიბლიოთეკისა	<u>—17</u>	8881—92
VI სტამბენდიების:		
ა, კ. ზუბალაშვილისა (ყენევის		
ქართულს სტუდენტებისა).	106—31	
ბ, ძმ. ზუბალაშვილებისა	<u>110—21</u>	216—52

VII ძმ. ზუბალაშვილისა 10,000—00
60213—78

წლის განმავლობაში დაარსდა:

ა, ლექსიკონისა	3000—00	
ბ, დახმარება სოფლის სკოლებს და მასწავლებელთა	500—00	
გ, მბ. ნინოშვილისა	9—50	
დ, ბათუმის სკოლისა	<u>50—00</u>	3559—50

წლის განმავლობაში მიემატა.

მუზეუმისა	17865—19	
ო. ქვეჰეაძისას	1338—83	
ი. ქვეჰეაძის ძეგლისას	3695—00	
სალიტერატუროს	131—31	
დ. ებისკოპოზისას	50—00	
ძმ. ზუბალაშვილების სტიპენდიებისა	<u>6600—00</u>	29680—33

ზედ შეჰქმნა სარგებელი.

I. აკაკი წერეთლისა 183—98

II ბიბლიოთეკა-მუზეუმისას.

ა, მუზეუმისას	730—03	
ბ, ი. ქვეჰეაძისას	<u>666—17</u>	1396—20

III. ი. ქვეჰეაძის ძეგლისას 42—02

IV სალიტერატურო ფონდი.

ა, სალიტერატუროს	124—04	
ბ, რ. ერისთავისას	95—84	
გ, გრ. დადიანისას	<u>205—17</u>	
დ, მუსიკისას და გალობისას	1—30	426—35

V სკოლების და ბიბლიოთეკების:

ა, სოხუმის სკოლისას	5—24	
ბ, რ. ერისთავისას (ქუთ. საკ. სკოლ.)	49—44	
გ, სენაკის სკოლისას	77—01	
დ, გურიანთის სკოლისას	143—51	
ე, სინგლისოს სკოლისას	10—15	
ვ, დ. ებისკოპოზისას	45—15	
ზ, სახალხო სკოლ. მასწავლებელთა	—34	
ც, ვ. პეტრიაშვილისას	98—95	
თ, გურიის ღარიბ ბიბლიოთეკებისას	<u>5—83</u>	435—62

VI ძმ. ზუბალაშვილის სტიპენდიებისას 32—74

VII ძმ. ზუბალაშვილების სათადარიგოს 452—20

VIII ლექსიკონისას 48—77

IX ე. ნინოშვილისას —18

X ბათუმის სკოლისას 1—50

96473—17

წლის განმავლობაში დაიხარჯა და გადაირიცხა:

I აკაკი წერეთლისა 1800—00

II ბიბლიოთეკა მუზეუმის.

ა, მუზეუმისა	1936—06	
ბ, ილ. ქვეჰეაძისა	<u>11165—76</u>	13101—82

III ილ. ქვეჰეაძის ძეგლისა 4240—26

IV სალიტერატურო ფონდის.

ა, სალიტერატუროსი	125—00	
ბ, რ. ერისთავისა საზოგადო (მეც.)	<u>—</u>	2113—25

მატა მუზეუმისას). 2113—25

3 გრ. დადიანისა (საბრემო) . 400—00 2638—25

IV სკოლების და ბიბლიოთეკების.

1. სოხუმის სკოლისა (გადარიცხა საზოგადო შემოსავალში)	5—24	
2. სენაკის სკოლისა (გადარიცხა საზ. შემ. 77—01 კ.)	222—25	
3. რ. ერისთავისა (ქუთაისის-საკ. სკოლისა) (საზოგ. შემოსავ.)	49—44	
4. გურიანთის სკოლისა (დ. ნაკაშისისა) (საზ. შემ. 143-51.)	280—31	
5. საინგილოს სკოლისა (კ. ტურიაშვილისა) (საზ. შემოსავ.)	10—15	
6. დ. ებისკოპოზისა (საზ. შემ.)	45—15	
7. სახალხო სკოლების მასწავლებელთა (საზ. შემ.)	—34	
8. გურიის ღარიბ ბიბლიოთეკებისა (საზ. შემ. 5—83)	73—85	
9. ბათუმის სკოლისა (საზ. შემ.)	1—50	
10. მუსიკისა და გალობისა (საზ. შემ.)	1—30	689—53

VI სტაჟანდების.

ა, ზუბალაშვილს (სალიტრატუროში)	106—31	
ბ, ძმ. ზუბალაშვილების	6417—67	6523—98

VII ძმ. ზუბალაშვილ. სათად. (საზ. შემ.) 452—20

VIII დახმარება სოფლის სკოლებს

და მასწავლებელთ 438—30

29884—34

1 იანვარს 1912 წ. დარს.

47

I სალიტერატურო.

ა, სალიტერატურო	2644—33	
ბ, საენსიო აკ. წერეთლისა	3463—49	
გ, თ. გრ. დადიანისა	4132—56	
დ, პრ. ვ. პეტრიაშვილისა	2182—28	
ე, ძმ. ზუბალაშვილების სტიპენდ	325—28	12747—94

II სამუშეო 81450—00

III ილ. ჭავჭავაძისა 2688—06

IV სასკოლო და ბიბლიოთეკების.

ა, სოხუმის სკოლისა	137—70	
ბ, სენაკის სკოლისა	1500—00	
გ, რ. ერისთავის (ქუთ.საკ.სკოლ.)	1040—89	
დ, გურიანთის სკოლისა (დ. ნაკაშისისა)	2513—76	
ე, საინგილოს სკოლისა (კ. ტურიაშვილისა)	213—65	
ვ, დავით ებისკოპოზისა	952—06	
ზ, სახალხო სკოლების მასწავლებელთა	8—88	
წ, გურიის ღარიბ ბიბლიოთეკებისა	131—42	
თ, კრებულის ბიბლიოთეკისა	—17	
ი, ბათუმის სკოლისა	50—	
კ, მუსიკისა და გალობისა	34—15	6582—68

V დეკუსიონისა 3048—77

VI დახმარება სოფლის სკოლებს და მასწავლებელთ. 61—70

VII ეგ. ნინოშვილისა. 9—68

VIII ძმ. ზუბალაშვილებისა სათადარიგო. 10000—00

66588—83

XIX

ქანუა.

1 იანვარს 1911 იყო სათადარიგო	8264—67		
სახარჯო	1794—01	10058—68	
წლის ბოლოს მიგმატა სათადარიგოს	4771—92		
წლის ბოლოს გადმოირიცხა სათა-			
დარიგო თანხიდან სახარჯოში .	13036—59	17808—51	
		<u>27867—19</u>	
წლის ბოლოს გადაირიცხა სა-			
თადარიგო თანხიდან სახარჯოში .	13036—59		
1 იანვარს 1912 წ. დარჩა სახარჯო.		<u>14830—60</u>	

შემოსავალი.		მან.	კ.	მან.	კ.
1	საწევრო ფული	1162	00		
2	ყულაბებით შვეგროვილი		1232		
3	საქველმოქმედო ბაზარი.	453	90		
4	კონცერტის.	986	17		
5	წიგნის შალაზის მოგება	4343	36		
6	სხვა და სხვა შემოწირულება	4264	13		
7	განყოფილებათა შემოსავალის 20%	863	23		
8	თაენი ფულის სარგებელი.	2449	00		
9	ქალთა წრისაგან	65	85		
10	დ. სარაჯიშვილის კანტორიდან	180	00		
11	ტფ. გუბ. თავად-აზნაურობისაგან	3010	00		
12	ტფ. გუბ. თავად აზ. სკოლების გახსნის დროს დასახმარებლად.	1500	—		
13	სასკოლო და ბიბლიოთეკების ფონ- დის სარგებელი	339	47		
14	სათადარიგო ძმ. ზუბალაშვილების თანხის სარგებელი.	452	20	20081	63

გ ა ს ა ვ ა ლ ი		მან.	კ.	მან.	კ.
1	წინარების სკოლა	222	53		
2	გომარეთის	463	97		
3	ყალამზის	235	54		
4	გერგეთის	370	00		
5	გიორგი წმინდის	15	00		
6	ნაფთულის	55	00		
7	ტფილისის ვერის ბიბლიოთეკის	395	75		
8	ტფილისის ნაძალადევის	200	50		
9	ტფილისის ავლაბრის	380	50		
10	ტფილისის ავკალის ქუჩის	380	50		
11	ულის	37	25		
12	მარტყოფის	15	00		
13	ღანშარვათის სკოლებს, ბიბლიოთე- კებს და სხვათა	291	71		
14	საბაძენ	150	00		
15	მალაზის ბინის ქირა	480	00		
16	ჯამაგირი მალაზის გამგეს	720	00		
17	— — მის თანაშემწეს	480	00		
18	— მსახურს	268	33		
19	მალაზის გათბობა, განათება და წვრილმანი	141	08		
20	მალაზის დაზღვევა	61	45		
21	კანცელარიის ბინის ქირა	240	00		
22	— გათბობა და განათება	52	92		
23	— წიგნები და წვრილმანი	318	80		
24	ჯამაგირი მდივანს	1479	50		
25	— ბუხვალტერს	840	00		
26	ოლ. კეჭევიძის სახლის ქირა	300	00		
27	ლ. ავლაძენს პენსია	300	50		

გ ა ს ა ვ ა ლ ი		მან.	კ.	მან.	კ.
28	შესანახი და დასაზღვევი ბილე- თებისა	289	33		
29	სარგებელი სავანებო თანხების	3174	11		
30	სხვა და სხვა შემოწირულების ხარჯი	748	74		
31	კონცერტი და წარმოდგენის	422	75		
32	მოულოდნელი ხარჯი	173	90		
33	წლიური ანგარიშის დაბეჭდვა	218	52		
34	სკოლების რევიზია	280	80		
35	ინვენტარი	121	50		
36	წიგნების გამოცემა	150	00		
37	10% საწევრო ფულის შემგრო- ვებელს	17	10		
38	50% დანაკლისი საზოგადოების გამოცემულ წიგნებისა	617	63		
39	გერგეთის სკოლას (სკოლების გახ- სნის დროს დასახმარებელი ტფ. თავადაზნაურობისა)	200	00	15309	71
40	მიეთვალა სათადარიგო თანხას ზედმეტი შემოსავლისა			4771	92
				20081	63

ბალანსი 1 იანვარი 1912 წ.

აქტივი:

1912 წ.

აქტივი:		მან.	კ.	მან.	კ.
1	კასა	253	60		
2	სახელდახელო ანგარიში	5899	88		
3	შენახული ფული	28202	92		
4	ქალაქისა	26060	71		
5	ქალაქისა	1326	48		
6	წიგნები საწყობში	34061	40		
6	წიგნები მალაზიაში	10119	08		
8	ავენტები	6634	77		
9	დებიტორები	10019	14		
10	წიგნების ბეჭედი	420	60		
11	ბიბლიოთეკების გაზეთები	1839	40		
12	სკოლის კომიტეტი	1325	59		
13	გარდამავალი ფული დებიტით	1237	57		
14	ინვენტარი	1093	53	128494	62

პასივი

პასივი:

1912 წ.

პასივი:		მან.	კ.	მან.	კ.
1	ქონება სახარჯო თანხა			14830	60
2	სასტამბო და ძველის წიგნებისა:				
	ა) ფულად.				
	ძველის წიგნებისა	56	80		
	სასტამბო	178	10	234	90
	ბ) წიგნებად				
	ძველის წიგნებისა	3175	50		
	სასტამბო	3423	70	6599	20
3	კრედიტორები			39934	93
4	გარდამავალი ფული კრედიტით			306	16
5	საგანგებო თანხები			66588	83
				128494	62

თავმჯდომარის ამსახავი ა. ბ. მღვიანი.

გამკვების წევრნი:

- ა. თ. ყიფშიძე.
- ლ. გ. ბოცვაძე.
- დ. გ. კარიკაშვილი.
- ს. რ. გორგაძე.
- შ. ა. შიქელაძე.
- გ. ს. რცხილაძე.
- ა. რ. ჯაჯანაშვილი.
- შ. ზ. დედაბერიშვილი.
- ი. პ. ვართავაძე.

გ ა ნ ე ლ ი ფ ი ლ ე ბ ა თ ა შ ა მ შ ლ .

განუცხობა- ლებანი	შ ე მ შ ლ ე ვ ა მ ვ ე რ											
	წვეთა რაოდენობა											
	მან. კ.	მან. კ.	მან. კ.	მან. კ.	მან. კ.	მან. კ.	მან. კ.	მან. კ.	მან. კ.	მან. კ.	მან. კ.	მან. კ.
1 ახალ-სენაკი	49	196 57	144 00	"	"	"	"	"	"	"	"	34
2 ბათომახის	163	162 42	388 50	500	2035 35	407 50	"	1700	441 96	5633	"	"
3 ბაკოსი	147	871 87	626 00	1196 43	2974 27	50	"	600	182 35	6500	"	"
4 ბორჯომის	49	66 53	79 00	"	283 71	18	"	"	"	"	"	447
5 გორისა	30	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
6 თელავის	92	"	270	"	210	14 20	"	"	"	"	"	494
7 კავკასის	319	"	956 60	"	3580 12	295	"	1615 75	38 05	6455	"	"
8 სამტრედ.	32	259 08	95	"	242 18	5	"	15 78	19 18	636	"	"
9 სოფლის	174	374 16	435	300	760 87	334	"	"	"	2204	"	"
10 ფოთის	27	342 08	294	"	2	5 40	"	"	"	644	"	"
11 ქუთაისის	31	696 04	93	"	395 14	"	112 83	"	12 60	1309	"	"
12 ჯიბრის	22	95 61	64 50	50	150	"	82 77	"	28	470	"	"
13 კიათურის	36	"	66	"	486 94	33 50	12 31	"	"	598	"	"
14 ბონის	68	562 39	204	"	222 58	21	42 50	"	310 65	1363	"	"
1230	3626 75	3715 60	2046 43	11343 96	1183 60	250 41	3931 53	1032 79	2713 81	"	"	"

ს ა ვ ა მ — გ ა ნ ს ა ვ ა მ ვ ე რ .

გ ა ნ ს ა ვ ა მ ვ ე რ	ს ა ვ ა მ											
	სახლის კირა											
	მან. კ.	მან. კ.	მან. კ.	მან. კ.	მან. კ.	მან. კ.	მან. კ.	მან. კ.	მან. კ.	მან. კ.	მან. კ.	მან. კ.
ინვენტარი	82 60	"	"	54 05	63 36	"	"	"	"	100	"	"
საწველო ნივთები	16	174 66	79 37	132	2070 84	"	2291 60	766 80	430 29	5961 56	"	"
გზობი, განთ.	5	"	18 25	"	402 05	"	"	"	"	"	"	426 30
და საკანტელარ.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
ეურნაღაგანუბები	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
და წინები	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
ბიბლიოთეკისა და	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
სკოლის შენახვა	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
და ინარება სკოლ.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
და ბიბლიოთეკის	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
კაპიტ. მანკვლეობ.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
და მსაჯუთ	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
სახლადღებები	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
გამქობისა 2000	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
სხვა.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
ს უ ლ .	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
20	50	498 61	348 01	310 51	213 36	4202 85	441 08	9743 63	1296 97	6026 42	23046 47	"

Handwritten mark resembling a stylized '5' or '9'.

Handwritten notes in Georgian script at the bottom left of page 94.

წევრი

ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელის
საზოგადოებისა 1 იანვრისათვის 1912 წ.

სამატიო წევრნი:

1. გოგებაშვილი, იაკობ სვიმონის ძე.
2. ქავჭავაძე, კნ. ოლღა თადეოზის ასული.
3. წერეთელი, თ-დი აკაკი როსტომის ძე.
4. ზუბალაშვილი, ლევან კონსტანტინეს ძე.
5. ზუბალაშვილი, პეტრე კონსტანტინეს ძე.
6. ზუბალაშვილი, იაკობ კონსტანტინეს ძე,

დამფუძნებელი წევრი, რომელთაც ერთიანად აქვთ გადახდილი
საწევრო ფულა (300 მან.)

7. არღუთაშვილი-მხარგრძელი, თ. ნიკოლოზ ვასილის ძე,
8. ბაგრატიონ-მუხრან-ბატონი, თავ. ერეკლე კონსტან-
ტინეს ძე,
9. ბაგრატიონ-მუხრან-ბატონი, კნენია ბარბარე ერეკლეს
ასული,
10. მაჩაბელი, თ-დი ვასილ გიორგის ძე,
11. მუსხელიშვილი, დიმიტრი ივანეს ძე,
12. საგინაშვილი, ელისაბედ გრიგოლის ასული,
13. ხახანაშვილი, ალექსანდრე სოლომონის ძე,

დამფუძნებელი წევრნი, რომელნიც მოგაღწევი არიან ისხდნ უოგელ
წლიურად ათ-ათი მანეთი (10 მან.)

- 14. ყაზბეგი, გიორგი ნიკოლოზის ძე,
- 15. ჯანდიერი, თ-დი ლევან გიორგის ძე.

ნამდებელი წევრნი, რომელნიც ერთიანად აქვეთ გადახდალი
საწევრო ფული.

- 16. ბავრტიონ-დავითი შვილი, თავადი გიორგი ალექ-
სანდრეს ძე.
- 17. ბერელა შვილი, დამ ზურაბის ძე.
- 18. ბერელა შვილი, ვასილი გერასიმეს ძე.
- 19. დღიანი, თ-დი იოსებ იულარის ძე.
- 20. დევანოზი შვილი, ირაკლი გრიგოლის ძე.
- 21. ზღანოვიჩი, გიორგი ფელიქსის ძე.
- 22. ზუბალა შვილი, იოსებ გრიგოლის ძე.
- 23. თაყაი შვილი, ექვთიმე სვიმონის ძე.
- 24. ისარლი შვილი, მიხეილ პეტრეს ძე.
- 25. კიკნაძე, სარდიონ ბესარიონის ძე.
- 26. კუნდუროვი, გიორგი თევდორას ძე.
- 27. შალვაძე, დეკანოზი ლუკა.
- 28. მანსვეტოვი, იაკობ ალექსანდრეს ძე.
- 29. მელიქი შვილი, პეტრე გრიგოლის ძე.
- 30. ორბელიანი, თავადის მუღლუე მარიამ ვახტანგის
ასული.
- 31. ორბელიანი, თ-დი ალექსანდრე ივანეს ძე.
- 32. რტილაძე, ვასილი ილიას ძე.
- 33. სააკა შვილი, სვიმონ ნიკოლოზის ძე.
- 34. სიღამონ-ერისთავი, თავადის მუღლუე ელისაბედ
გრიგოლის ასული.
- 35. სუბია შვილი, დეკანოზი მათე.

- 36. ქიქოძე, მიხეილ ათანასეს ძე.
- 37. ჩიქოვანი, ალექსანდრა ლაზარეს ასული.
- 38. ჯანაშვილი, მოსე გიორგის ძე.
- 39. ცერცვაძე, გრიგოლ იაკობის ძე.

ნამდებელი წევრნი, რომელნიც მოგაღწევი არიან ისხდნ
წლიურად სამ-სამი მანეთი (3 მან.)

- 40. ავალი შვილი, ესტატე გიორგის ძე.
- ავალი შვილი, არჩილ ნიკოლოზის ძე.
- ავალი შვილი, ივანე გიორგის ძე.
- აფსაჯანოვი, ივანე.
- აღნაშვილი, მღვდელი გიორგი.
- ასათიანი, ეკატერინე თევდორეს ასული.
- ახმეტელაშვილი, ნიკოლოზ ივანეს ძე.
- ანტონი, ეპისკოპოზი.
- ახნაზაროვი, არტემ მიხეილის ძე.
- ამირჯები, იოსებ თადეოზის ძე.
- 50. აფხაზი, კონსტანტინე ნიკოლოზის ზე.
- ანტონოვი, დონ მიხეილი.
- ავალიანი, ვიქტორ იესეს ძე.
- აღლაძე, ლევანტი დავითის ძე.
- აფხაზი, თავადი ივანე დიმიტრის ძე.
- ალექსი-მესხი შვილი, შალვა ვლადიმერის ძე.
- ანდრონიკა შვილი, იოსებ ზაქარაის ძე.
- ანდრონიკა შვილი, ნინო სვიმონის ასული.
- აბაზაძე, ალექსანდრე ლევანის ძე.
- ასათიანი, დეკანოზი გიორგი.
- 60. აბულაძე, პლატონ.
- ბარათაშვილი, ივანე გიორგის ძე.
- ბებიაშვილი, რომანოზ დიმიტრის ძე.
- ბაქიაძე, სპირიდონ ივანეს ძე.

ბარნოვი, ნიკოლოზ,
 ბებურიშვილი, ანდრია გიორგის ძე,
 ბარათაშვილი, იოსებ,
 ბურჯანაძე, ერეკლე პავლეს ძე,
 ბარათაშვილი, დავით ნიკოლოზის ძე,
 ბაქრაძე, ნინო იოსების ასული,
 70 ბეგთაბეგიშვილი, კნენა ანა ნიკოლოზის ასული.
 ბოცვაძე, ლუარსაბ გერასიმეს ძე,
 ბარათაშვილი, კნენა ბარბარე გიორგის ასული,
 ბაქრაძე, ნიკოლოზ ლუკას ძე,
 ბარათაშვილი, ნიკოლოზ თევდორეს ძე,
 ბეგიაშვილი, დეკანოზი სვიმონ,
 გველეხიანი, იოსებ იოსების ძე,
 გენდევანიშვილი, მიხეილ ალექსანდრეს ძე,
 გვერდწითელი, პლატონ,
 გვანცელაძე, ილირიონ სოფრომის ძე,
 80 გურგაძე, სერგეი რომანოზის ძე,
 გოგუა, კალისტრატე,
 გომეჯიშვილი, იოსებ,
 გიორგობიანი, მიხეილ,
 გოციელი, ფრანჩისკო,
 გელაშვილი, მინა,
 გრუზინსკი, თ-დი პეტრე ალექსანდრეს ძე,
 გულ საშვილი, ვაბრიელ,
 გვაზავა, გიორგი ბეჟანის ძე,
 გრძელიშვილი, დარია დიმიტრის ასული,
 90 გენდევანიშვილი, ლუარსაბ მერაბის ძე,
 ვახტერიაძე, მიხეილ სპირიდონის ძე,
 ვაგინიშვილი, ფილიპე გაბრიელის ძე,
 ვაბაშვილი, მარიამ ზაქარიას ასული,
 გურამიშვილი, დავით ალექსანდრეს ძე,
 გიუნაშვილი, ივანე იოსების ძე,

59

გულისაშვილი, იერემია,
 გრიგორაშვილი, გიორგი ნიკოლოზის ძე,
 გოცირიძე, მღვდელი დავით
 გვაშიავა, რაფელ ბართლომეოს ძე,
 100 ღვებუაძე, კალისტრატე ერასტის ძე,
 დისამიძე, ალექსანდრე ნიკოლოზის ძე,
 დისამიძე, კნენა ანა მიხეილის ასული,
 დარჩიაშვილი, ელისაბედ,
 დისამიძე, გრიგორ ნიკოლოზის ძე,
 დამუქვიშვილი, გიორგი დიმიტრის ძე,
 დურგლიშვილი, ივანე,
 დეკანოზიშვილი, ივანე მათეს ძე,
 დავით, ვისკოპოზი,
 დედაბრიშვილი, შიო ზაქარიას ძე,
 110 დუშაძე, დიმიტრი მოსეს ძე,
 დარჩიაშვილი, მიხეილ ივანეს ძე,
 დევაძე არჩილ,
 დათაძე, მღვდელი კოსტანტინე.
 ერისთავი, თ-დი ნიკოლოზ,
 ელიავა, ნიკოლოზ ზურაბის ძე,
 ელიავა, ვლადიმერ,
 ენუქიძე, ვასილ გიორგის ძე,
 ვაშაკიძე, ექვთიმე სვიმონის ძე,
 ვახვახიშვილი, სვიმონ რევაზის ძე,
 120 ვაჩანაძე, ვლადიმერ დავითის ძე,
 ვახვახიშვილი, ნიკოლოზ ათანასეს ძე,
 ვართაგავა, იპოლიტე პეტრეს ძე.
 ზედგინიძე, ანა ივანეს ასული,
 ზედგინიძე, ივანე ნიკოლოზის ძე,
 ზურაბიშვილი, ილია ელევფერის ძე,
 ზურაბიშვილი, ივანე ივანეს ძე,
 ზედგინიძე, იაკობ სვიმონის ძე,

ზაქარიაშვილი, მღვდელი ლევან, ალექსანდრე
 ზუკოიშვილი, ივანე ალექსანდრეს ძე, ალექსანდრე
 თუმანიშვილი, კონსტანტინე პავლეს ძე, ალექსანდრე
130 თუმანიშვილი, ვასილ პავლეს ძე, ალექსანდრე
 თავართქილაძე, კონსტანტინე ჩითანის ძე, ალექსანდრე
 თათარიშვილი, კონდრატე დავითის ძე, ალექსანდრე
 თიკანაძე, ივანე ელიშვირის ძე, ალექსანდრე
 თულაშვილი, ალექსანდრე ლევანის ძე, ალექსანდრე
 თოიძე, ზაქარია დავითის ძე, ალექსანდრე
 თაზარიშვილი, დავითი, ალექსანდრე
 იაშვილი, სეთი ლუარსაბის ძე, ალექსანდრე
 იეზაშვილი, სოფიო პავლეს ასული, ალექსანდრე
140 იაშვილი, აბელ ოქროპირის ძე, ალექსანდრე
 იმნაიშვილი, გერასიმე სოფრომის ძე, ალექსანდრე
 ისარლიშვილი, იაკობ პეტრეს ძე, ალექსანდრე
 კაპარავა, მახვილ ოქროპირის ძე, ალექსანდრე
 კარბელაშვილი, თამარ ვასილის ასული, ალექსანდრე
 კევერელი-კობაძე, ივანე ნიკოლოზის ძე, ალექსანდრე
 კურდღელაშვილი, ნიკოლოზ სვიმონის ძე, ალექსანდრე
 კანდელაკი, კონსტანტინე, ალექსანდრე
 კლდიაშვილი, ეფროსინე, ალექსანდრე
 კალანდარიშვილი, დიმიტრი, ალექსანდრე
150 კალანდარიშვილი, ნესტორ, ალექსანდრე
 კლდიაშვილი, სვიმონ გრიგოლის ძე, ალექსანდრე
 კვასაძე, ვერა, ალექსანდრე
 კობაკიშვილი, დავით გიორგის ძე, ალექსანდრე
 კლდიაშვილი, ანასტასია გრიგოლის ასული, ალექსანდრე
 კვირიკაშვილი, პეტრე პავლეს ძე, ალექსანდრე
 კლაძე, დიმიდი, ალექსანდრე
 ლორთქიფანიძე, იოსებ ბეყანის ძე, ალექსანდრე
 ლომაური, თამარ ნიკოლოზის ასული, ალექსანდრე
 ლორთქიფანიძე, ნიკოლოზ, ალექსანდრე

160 ლოსაბერიძე, სპირიდონ მიხეილის ძე, ალექსანდრე
 ლორთქიფანიძე, ალექსანდრე სვიმონის ძე, ალექსანდრე
 ლუკაშვილი, ზაქარია, ალექსანდრე
 მაჭავარიანი, დავით პატას ძე, ალექსანდრე
 მაღალაშვილი, გრიგოლ გრიგოლის ძე, ალექსანდრე
 მაგლაძე, ფილიპე ბუქუსის ძე, ალექსანდრე
 მიქელაძე, შალვა ანტონის ძე, ალექსანდრე
 მღვიანი, ალექსანდრე ბესარიონის ძე, ალექსანდრე
 მიქაბერიძე, ალექსანდრე ნიკოლოზის ძე, ალექსანდრე
 მესხი, ეკატერინე გრიგოლის ასული, ალექსანდრე
170 მელიქიშვილი, ნიკოლოზ, ალექსანდრე
 მაღალაშვილი, ლევან, ალექსანდრე
 მელია, პეტრე გრიგოლის ძე, ალექსანდრე
 მენტეშაშვილი, ზაქარია ხარიტონის ძე, ალექსანდრე
 მრეველიშვილი, გიორგი რომანოზის ძე, ალექსანდრე
 მაცაშვილი, თ-დი, ივანე რომანოზის ძე, ალექსანდრე
 მაცაშვილი, კნენა თამარ გიორგის ასული, ალექსანდრე
 მონადირაშვილი, იოსებ გიორგის ძე, ალექსანდრე
 მანსიეტაშვილი, ვასილ მიხეილის ძე, ალექსანდრე
 მუსხელიშვილი, ვახტანგ სლომოზის ძე, ალექსანდრე
180 მუსხელიშვილი, ნატალია, ალექსანდრე
 მაღალაშვილი, ივანე გრიგოლის ძე, ალექსანდრე
 მაშრაძე, პეტრე გრიგოლის ძე, ალექსანდრე
 მაჩაბელი, მიხეილ ვახტანგის ძე, ალექსანდრე
 მოღდებაძე, კ. ალექსანდრე
 მახათაძე, ნიკოლოზ დიმიტრის ძე, ალექსანდრე
 მესხი, კონსტანტინე დავითის ძე, ალექსანდრე
 ნემსაძე, მიხეილ, ალექსანდრე
 ნატრაშვილი, სვიმონ დავითის ძე, ალექსანდრე
 ნადირაშვილი, ივანე, ალექსანდრე
190 ნაცვლიშვილი, გ. ალექსანდრე
 ნადირაშვილი, ნიკოლოზ ვასილის ძე, ალექსანდრე

ლეონიდი, ეპისკოპოზი,
 ოქრომჭედლი შვილი, მთავარ-დიაკვანი ნიკოლოზ,
 ოქროპირიძე, მღვდელი იროდიანი,
 მარბელიანი, კნენია, მარიამ ნიკოლოზის ასული,
 ოჩიკავა, ევგენი სისოს ძე,
 პაპიტაშვილი, გრიგოლ ნიკოლოზის ძე,
 პოლუმორდენიანი, ივანე ტიმოთეს ძე,
 ყურული, გიორგი დურმიშანის ძე,
200 რაზმაზიშვილი, ზაქარია ივანეს ძე,
 რცხილაძე, გრიგოლ სემონის ძე,
 რცხილაძე, ნინო სემონის ასული,
 რამიშვილი, ირაკლი ივანეს ძე,
 რცხილაძე, ტარასი გრიგოლის ძე,
 რატიშვილი, ივანე გიორგის ძე,
 რატიშვილი, მარიამ სოლომონის ასული,
 რატიშვილი, ვლადიმერ ალექსანდრეს ძე,
 სულხანი შვილისა, სოფიო მიხეილის ასული,
 სიღამონ-ერისთავი, იოსებ ვასილის ძე,
210 საყვარელიძე, ნიკოლოზ ნარიშანის ძე,
 სოლოლაშვილი, დავით გრიგოლის ძე,
 სულხანიშვილი, ელისაბედ ნიკოლოზის ასული.
 სარაჯიშვილი, ალექსანდრე ივანეს ძე,
 სარაჯიშვილი, მიხეილ პეტრეს ძე,
 ფხალაძე, მღვდელი ალექსანდრე,
 ფურცელაძე, ისაია იოელის ძე,
 ფურცელაძე, ლევან ანტონის ძე,
 ფურცელაძე, ირაკლი ესტატეს ძე,
 ფურცელაძე, ანტონ ნიკოლოზის ძე.
220 ფორაქიშვილი, ზაქარია გიორგის ძე,
 ფირცხალავა, პავლე გიორგის ძე,
 ფავლენიშვილი, დიმიტრი ალექსანდრეს ძე,
 ფურცელაძე, ალესანდრე ნიკოლოზის ძე,

ფურცელაძე, მღვდელი ბესარიონ.
 ქუთათელაძე, ლიონიკა ილიას ასული,
 ქარცივაძე, მიხეილ,
 ქავთარაძე, ვასილ ივანეს ძე,
 ქადაგაძე, დავით,
 ქობულაშვილი, ევგენი დავითის ძე,
230 ქურდიანი, გრიგოლ ზაქარიაძის ძე,
 ქიტიაშვილი, ივანე დიმიტრის ძე,
 ქართველიშვილი, ალექსანდრე გაბრიელის ძე,
 ლულაძე, ანდრია სოლომონის ძე,
 ლულაძე, იაკობ სოლომონის ძე,
 ყიფშიძე, ალექსანდრე თევდორეს ძე,
 ყულოშვილი, მღვდელი მიხეილ,
 ყიფშიძე, ზაქარია თევდორეს ძე,
 ყიფშიძე, გრიგოლ თევდორეს ძე,
240 ყიფიანი, რუბენ,
 ყარანგაზიშვილი, ელენე,
 ყიფიანი, ვასილ როსტომის ძე,
 ყიფიანი, ქაიხოსრო ალექსანდრეს ძე,
 ყიფიანი, მიხეილ ქაიხოსროს ძე,
 შიუკაშვილი, ნიკოლოზ ივანეს ძე,
 შიშინიაშვილი, მღვდელი გიორგი,
 შენგელია, კონსტანტინე დავითის ძე,
 შიხინაშვილი, ალიოზი ბოდანის ძე,
 ჩოლოყაშვილი, დიმიტრი ვრასტის ძე
 ჩხენკელი, აკაკი ივანეს ძე
250 ჩიჯავაძე, თამარ დავითის ასული
 ჩერქეზიშვილი, ესტატე გიორგის ძე
 ჩეკურიშვილი, მღვდელი კონსტანტინე
 ჩეკურიშვილი, მღვდელი ისააკ.
 ცინცაძე, დეკანოზი კალისტრატე.
 ციციშვილი, ივანე გიორგის ძე

ციკოშვილი, ისონ დავითის ძე
 ციკოშვილი, პავლე დავითის ძე
 წუწუხავა, ანა ტარასის ასული
 წერეთელი, სერგეი გრიგოლის ძე
260 ქრელოშვილი, ნიკოლოზ იოსების ძე
 კვიციანიძე, ვარლამ იოსების ძე
 კვიციანიძე, სოლომონ ალექსანდრეს ძე
 კვიციანიძე, ერასტი ივანეს ძე
 კანტურია, ისიდორ შუკოს ძე
 კავთავაძე, მიხეილ დავითის ძე
 კავთავაძე, თადეო ალექსანდრე ნიკოლოზის ძე
 ხიზანაშვილი, დავით
 ხუბუნია, გრიგოლ
 ხრამელაშვილი, ვენატე
270 ხართიშვილი, დავით
 ხუნდაძე, სვიმონ თომას ძე
 ხახანაშვილი, კონსტანტინე თომას ძე
 ხახანაშვილი, ვასალ თომას ძე
 ხეჩხუღელიძე, გიორგი მიხეილის ძე
 ხარაშვილი, ილია მიხეილის ძე
 ჯავრიშვილი, ათანასე თევზარეს ძე
 ჯავი, დამირტი
 ჯაჯანაშვილი, არჩილ რაფაელის ძე
 ჯაფარიძე, სერგეი დავითის ძე
280 ჯაში, ვალერიან
 ჯაფარიძე, კონსტანტინე იოსების ძე
 ჯილაური, ნიკოლოზ ზაქარის ძე
 ჯავახიშვილი, ალექსანდრე ნიკოლოზის ძე
 ჯანგველაძე, იოსებ გუბასის ძე
 ჯაჭვაძე, კირილე ანდრის ძე
 ჯორჯაძე, დავით გიორგის ძე
 ჯანდიერი, ნიკოლოზ ალექსანდრეს ძე

ჯუშუხაძე, დიმიტრი დავითის ძე

განყოფილებანი

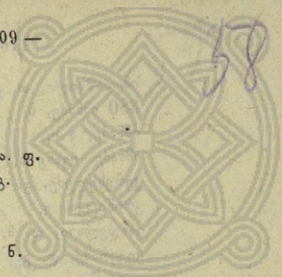
ასალ-სენაკის

ბაბილუა, სოფია ილიას ასული
290 ბარკალია, ვასილ
 გამზარდია, მღ. გიორგი ვასილის ძე
 გეგენავა, ივანე ეგნატეს ძე
 გვათუა, იოსებ ნიკოლოზის ძე
 გერმანოვიჩი ნიკოლოზის ასული, სოფიო
 გრიგოლია, ალექსანდრე ლუკას ძე
 დანილიუკ, სიმონ ფლორიანეს ძე
 დგუბაძე, პეტრე
 ეგოროვისა, ანა
 თათარგშილი, მიხეილ პავლეს ძე
300 თოფურბიძე, ვარლამ არჩილის ძე
 კალანდარიშვილი ანა მიხეილის ძე
 კალანდარიშვილი, მღ. თეოფანე ლ-ძე
 კიკიანი, ანტონ ზურაბის ძე
 კვირია, გამრიელ ივანეს ძე
 ლოლუა, სპირიდონ
 ლორთქიფანიძე, პოლკარპე ესტატეს ძე
 მალნარაძისა, მარიამ ვასილის ასული
 მალნარაძე, გიორგი ისიდორეს ძე
 მანსვეტავი, ვლადიმერ
310 მხეიძე, ბარდლა
 ოლიშვარია, მელიტონ
 ოყროშიძე, დომენტ
 ფიტინიკი, მიხეილ
 ფენია დავით დიმიტრის ძე
 საჯონოვი.
 ფულარისა, მარიამ დავითის ასული

ქვეთარაძე გიორგი ლევანის ძე
 ქვეთარაძე ანდრია ლევანის ძე
 შეროზია არსენ ჯათურ ძე
320 შუშანი, ესტატე ბესარიონის ძე
 შონია, ნიკოლოზ კონსტანტინეს ძე
 შავარდენაძე, ვლადიმერ
 ჩიხუასი, ივლიტა ნესტორის ასული
 შუბლაძე, ანდრია ანტონის ძე
 ჩხეტია, ალექსანდრე მიხეილის ძე
 ჩხეტია, მიხეილ პეტრეს ძე
 ჩიჩუა, გიორგი კონსტანტინეს ძე
 ცხაკაია, მღ. ეფრემ ვასილის ძე
 ტეიშვილი, ერმილე
330 ქანტურია, ალექსი
 ქკალუასი, ანასტასია ივანეს ასული
 ხუძია, გერასიმე
 ხაჯალია, ზაქარია პეტრეს ძე
 ხოფერიასი, ოლღა გიორგის ასული
 ხეჩია, ოქროპირ ჯარუა ძე
 ხოფერია, იუთონ გაბრიელის ძე
 ჯიჯიხია, ნიკოლოზ ალექსის ძე

ბათუმის

ანდრონიკაშვილი, ი. ზ.
 აბესაძე, ა. ბ.
340 აბაშიძე, ა. შ.
 ანჯაფარიძე, ნ. ს.
 აღნიაშვილი, ნ. ა.
 პეტანოვი, ა. ს.
 პესთავაშვილი, ზ.
 პერძენიშვილი, ე. ს.
 პეტანოვი, ფ. ფ.

ბახტაძე, ნ. თ.
 ბრელიძე, ი. ლ.
 გამყრელიძე, პ. დ.
350 გამსახურდია, ა. ფ.
 გიგინეიშვილი, პ. გ.
 გოცირიძე, პ.
 გუნცაძე, კ. ს.
 გოგოლაშვილი, ი. ნ.
 გოგიტიძე, ი.
 გურგენიძე, ს.
 გაბუნია, დ. შ.
 გაბუნია, ი. ა.
 გეთოშია, ა.
360 გაბუნია, ნ. ტ.
 გეცხალია, ი. ბ.
 გიგაშვილი, ი. ს.
 გოგეშვილი, ბ. ლ.
 გოგოლაძე, კ. ა.
 დეკანოზიშვილი, ა. დ.
 ელიავა, გ. დ.
 ელიავა, გრ. ლ.
 ერისთავი, ნ. თ.
 ენუქიძე, ს. ზ.
370 ელიაშვილი, ს. ს.
 ელიაძე, ვ.
 ელიავა, ნ.
 ზუზაძე, ე. პ.
 თოფურაძე, ნ. ა.
 თავართქილაძე, გ.
 თოფურაძე, კ. ს.
 თორია, თ. თ.
 თუმანოვი, ა. ა.

რესიეშვილი, ნ. ბ.
 რისიეშვილი, ი. ბ.
 რაზმაძე მოსე გ. ვ.
 რუსაძე, ა. ს.
 სიხარულიძე, ი. თ.
 სიორიძე, ი.
 სულაძე, ვ.
450 სიხარულიძე, ა. თ.
 საზახტარაშვილი, ი. ბ.
 საბაევი, ნ. ა.
 უზნაძე, ზ. ი.
 უშვერიძე, პ. დ.
 ფულარია, ს.
 ფარეიშვილი, მ.
 ფერაძე, ი. ი.
 ქიქოძე, ლ. ს.
 კინჭლაძე, ი.
460 ქარცივაძე, ან. ა.
 ქემოკლიძე, მ. ო.
 ქაცარავა, ი. დ.
 ლლონტი, ი. ნ.
 ყაზიშვილი, ს. ლ.
 ყუფარაძე, ა.
 შტილოვი, ალ. ნ.
 შენგელია, ა. ს.
 შარაშიძე, მ. ს.
 შარაშიძე, ე. დ.
470 შახ-ისმაილ-კედე ზადე
 შარვაშიძე, თემურ-ბეგ.
 ჩიხლაძე, ა. ი.
 ჩხატარაშვილი, მ. ა.
 ჩიჩუა, დ. ვ.

ჩეჩელაშვილი ი. გ.
 ჩიკაშვილი, ო. გ.
 ჩხიკვაძე, ი. ბ.
 ჩხენკელი, ლ. ი.
 ჩიხლაძე, კ. ი.
480 ჩხეიძე, ე. კ.
 ჩხეიძე, ტ. ე.
 ჩაიზბია, მ. დ.
 ძნელიაძე, ვლ. ივ.
 წულიაია, ს. ო.
 კიპოძე, ნ.
 კავჭანიძე, ი. პ.
 კელია, ბ. ი.
 კელიძე, კ. ს.
 კუონია, შ. ი.
490 კანტურია, ს.
 ხაბურზანია, ე.
 ხაქაბურიძე, დ. პ.
 ხარაშენსკი, ე.
 ხუნგია, ლ.
 ხარეზავა, ი. ს.
 ჯიბლაძე, მ. დ.
 ჯღარკავა, ბ. მ.
 ჰატარია, ნ. ა.

ბაქოში

მულღივი წევრი, რომელთაც ერთიანად
 გადაიხადეს საწვერო ფული (60 მ-100მ.)
 თავადი დადიანი, ი. ი.
500 ელიაშვილი, ი. ს.
 მამულაშვილი, ლ. ქ.

მუხტაროვისა, ლეზი ხანუმა.
მუხტაროვი, მურტუზა.

ნამდვილნი წევრნი

აბდუშელიშვილი, ლევან ზურაბის ძე
ავალიანი, მიხეილ ლუკას ძე
ახვლედიანი, ვასილ.
ამოხაძე, არტემ მიხეილის ძე
ახოხაძე, ვლადიმერ ანტონის ძე
აილხაზიშვილი, ალექსანდრე ივანის ძე
510 აგლაძე, თ. ა.

ალავიძე, ი.
ამაშიძე, ი. ი.
ბარკაია, ს. ა.
ბერაშვილი, ი. ს.
ბედელაძე, ი. ლ.
ბედელაძე, მ. ლ.
ბერელაშვილი, ა. ი.
ბროძელი.

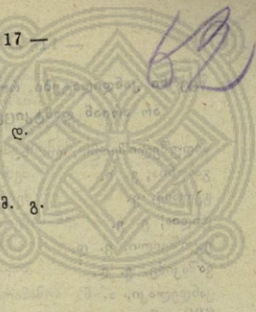
ბისტოგანოვი, ი. ი.
520 ბახამაძე, გ.
ბარკალია, მ. ა.
ბურდულაძე, ტ.
ბურდულაძე, ი.
ბოლქვაძე, ვ.
გრიგოლაშვილი, ლ. დ.

გოგოძე, ვ.
გერარდი, ა. პ.
გელოვანი პ. ლ.
530 გაბუნია, ს. ვ.
გოშუა, ვ. ა.
გოცირიძე, ლ. ლ.
გოგლაძე, ა.

გოცირიძე, ა. ლ.
გამცემლიძე, დ. ლ.
გამელი, ვ. ი.
გობეჩია, ვ. შ.
გვარამაძე, ი.
გელოვანი, ვ. გ.
540 გლიმოვსკი, ა.
დაუშვილი, შ.
დოლიძე, თ. თ.
ღვალი, პიმენ.
ღუმუაძე, ა. ლ.
ელივა, ა. ო.
ვაშალოშიძე, ი. ი.
ვებტივევი, ი. კ.
ვაშაკიძე, მარტიმ
ვაშაკიძე, ა. შ.
550 ზანდუკელი, გ. ბ.
თედეშვილი, დ. ი.
თალაკვაძე, გ. ს.
თუმანიშვილი, ლ. ა.
თავართქილაძე, ს. შ.
თოფურია, ს. შ.
თალაკვაძე, პ.
თურქია ი. შ.
თაქთაქიშვილი, მ. ი.
თურქია ვ. შ.
560 თორთლაძე, ერმილ
თავამიშვილი, ი.
ოსელნიანი, ნ. პ.
კვიციანიშვილი, ს. შ.
კლანდარაშვილი, მ. ი.
კილასონია, ს.

კვიციძე, ს.
 კანდელია, ვ.
 ლორთქიფანიძე, კ. ტ.
 ლოლუა, შ. ე.
570 ლეჟიაშვილი, ს. ა.
 მახარობლიძე, დ. ნ.
 მახარობლიძე, ი. დ.
 მაჭავარიანი, ნ. ნ.
 მიქელაძე, ი. ი.
 მკერვალიშვილი, ი.
 მურმანიშვილი, ლ. დ.
 მაღლაკელიძე, ა.
 მატარაძე, გ. ნ.
 მანსვეტაშვილი, გ. ა.
580 მაჭავარიანი, ნ. ნ.
 მასხარაშვილი, ს. ს.
 ნაკაშიძე, მ. ი.
 ნადირაძე, მ. კ.
 ნაცვალისვილი, რ. ს.
 ნემსაძე, ა. მ.
 ნაკაშიძე, ლ. პ.
 ნასიძე, შ. ა.
 ორჯონიკიძე, ვ. ე.
 თუნაშვილი, ა. ი.
590 რამიშვილი, მ. ი.
 სრესელი, ნ. დ.
 ტატიშვილი, მ. კ.
 ტატიშვილი, ი.
 ფავლენიშვილი, რ.
 ფალავა, ა. ვ.
 ქადეიშვილი, ა. ს.
 ქებაძე, მ. ი.

ქებაძე გ. ს.
 ქარუმიძე, პ. ი.
600 ქარცივაძე, ნ. დ.
 ქიქოძე, ვ. მ.
 ქავთარაძე, გ. მ;
 ქართველიშვილი, მ. გ.
 ლვინიევი, გ. გ.
 ლონაძე, ი.
 ლლონტი, ვ. ბ.
 ყიფიანი, ვ. პ.
 ყაზაშვილი, გ. რ.
 შველიძე, დ. რ.
610 შაფთაფავა, ა. ე.
 შელია, ა. მ.
 ჩიხლაძე, ე. ი.
 ცენტერაძე, ს. გ.
 კინჭარაძე, ა. ი.
 ხუჭუა, ვ. ს.
 ზონელიძე, დ.
 კიშკარიანი, ი. ა.
 ჯორჯიკია, დ. ი.
 ჯაშიაშვილი, ი. ე.
620 ჯაფარიძე, ი.
 ჯავახოვი,
 ჯაყელი, ნ. ი.

წიგნი კანდიდატები, რომელნიც ჯერ არ არიან დამტკიცებულნი.

- აბღუშელიშვილი, ლ. ზ.
- გაბუნია, ვ. ი.
- გელაძე, ვ.
- დიღია, ე. ე.
- ეჯუშვილი, ვ. დ.
- ვაშაკიძე, ვ. დ.
- კანდელაკი, ა. ნ.
- 630** კანდელაკი, ი. ა.
- კვიციანიშვილი, ა. დ.
- ლევიაშვილი, შ.
- მაჭავარიანი, ნ. ი.
- მარიამიძე, მ.
- ნიჟარაძე, რ. ბ.
- ოვანეზოვი, კ. მ.
- რამიშვილი, ი. ვ.
- ღვინჯიანი, თ.
- ყიფიანი, ა. ნ.
- 640** ყიფიანი, ა. ლ.
- ჩიკვაძე, ვ. გ.
- ჩიხლაძე, მ. ი.
- შველიძე, ვ. რ.
- ჯინორიძე, გ. ს.

ბორჯომის.

(სამატია წყერია)

ვლადიმერ სეაშინის ძე ყიფიანი

- აბრამაშვილი, გიგო.
- აბრამაშვილი, ლუარსაბი.
- აბრამოვი—ლაზარევი ფირა.
- აბრამაშვილი, ერასტი.
- 650** ბეიტაძე, ივანე გიორგის ძე.

63

- გვერდუიშვილი, რაქდენი.
- გაგრილოვი, მარკოზი.
- დანელია, ზაქარია თევდორის ძე.
- ვაშაკიძე, გიორგი სეიშინის ძე.
- დათუნაშვილი, იოსებ.
- ზაქარაშვილი, რაქდენი.
- კინაძე, ზაზა პართენის ძე.
- კინაძე, ვლადიმერი.
- კურტანიძე, ილიარი.
- 660** კობახიძე, ყარაშანი.
- კუბრაძე, ალექსი.
- კვიციანიშვილი, ალექსანდრე.
- მასისურაძე, ილია.
- მაჭარაშვილი, ბესარიონი.
- მურმანიშვილი, მიხეილ ილიას ძე.
- მოსისევისა, დარია ივანეს ასული.
- მესხიძისა, მარიამ თევდორის ასული.
- მგალობლიშვილი, გიორგი ალექ. ძე.
- ლაშხი, გიორგი.
- 670** ნებეგოძე, ზაქარია ალექსის ძე.
- პაქსაშვილი, გიორგი.
- პაქსაშვილი, ფერეხი.
- ქიქერიძე, მიხეილ ივანეს ძე.
- ქიქერიძე, ივანე ივანეს ძე.
- ქიტიანიშვილი, დავით დიმიტრის ძე.
- ღორცხალოვა, ვლადიმერ.
- სონდაძე, არუთენა.
- ყიფიანისა, დარია.
- 680** ყიფიანისა, ნინო.
- ყიფიანი, ვიქტორ.
- ხუციშვილი, გიორგი.

ხუციშვილი, პლატონ სვიმონის ძე.
 ხუციშვილი, სოლომონი.
 ხმალაძე, ალექსანდრე ნიკოლოზის ძე.
 ციხითაირიშვილი, ალექსანდრე.
 შახპარუნოვი, ალექსანდრე.
 პაქსაშვილი, კირილე.
 ჯოხარაძე, ნიკოლოზ ნიკ — ზის ძე.
690 ჯომარაძე, კონსტანტინე სერგის ძე.
 მიხაილოვი, მოსე ივანეს ძე.
 ტოლმიბირიდი, პოლიქრონი.
 ბლ. მლ. გორგაძე, იოკიმე.

გორის.

ბეროზაშვილი, გიორგი ბაღდის ძე.
 ბაღაშვილი, კონსტანტ. ტიმოთეს ძე.
 გარაყანიძე, კონსტ. ზურაბის ძე.
 გოგლიჩიძე, სვიმონ პავლეს ძე.
 ერისთავი, თ-დი მიხეილ ლევანის ძე.
 ელიოზიშვილი, კონსტ. მალხ. ძე.
700 ელიოზიშვილი, მარიამ კონ. ასული
 ზაალიშვილი, მიხეილ. რომან. ძე.
 თუმანიშვილი, თ-დი ნიკ. ალექ. ძე.
 კაპანაძე, დეკანოზი იოანე.
 კავკასიძე, მღვდელი დავით.
 კარბელაშვილი, მღვდელი ფილიპონ.
 კასრაძე, ანტონ ანტონის ძე.
 კვალიაშვილი, ივანე დმიტრის ძე.
 კახნიაშვილი, ილია ივანეს ძე.

Handwritten mark resembling the number 14.

ლომაური, ნინო ანტონის ასული.
710 ლომაური, ნიკოლოზ იოსების ძე
 ლოლაძე გრიგოლ დავითის ძე.
 მგალობლიშვილი, ვარლამ მიხ. ძე.
 მაჭავარიანი, დავით როსტის ძე.
 მკვეტაძე, მღვდელი ლეონტი.
 ნატროშვილი, ილია ივანეს ძე.
 ონიაშვილი, გიორგი ფურემის ძე.
 რაზიკაშვილი, თევდორე პავლეს ძე.
 რაზიკაშვილი, მიხეილ სვიმონის ძე.
 ცერცვაძე, ალექსანდრე ივანეს ძე.
720 ცერცვაძე, ონისიმე ზაქარიას ძე.
 ციციშვილი, თ-დი მიხ. ირაკლის ძე.
 ჯავრიშვილი, ნიკოლოზ ალექ. ძე.
 ჯაფარიძე, პარმენ ქველის ძე.

თელავისა.

სამატო წყვრნი:

ალავერდის ეპისკოპოსი დავითი.
 ივანე დმიტრის ძე კალატოზიშვილი.

ნამღველი წყვრნი:

ასათიანი, მღვდელი თომა.
 აბაშიძე, თ-დის მუედლე თამარ
 ალექსანდრეს ასული.
 აბაშიძე, თ-დი დავით მარკოზის ძე.
 ბაქრაძე, მიხეილ ქაიხ. ძე.
730 ბრავაძე, ზაქარია გაბრიელის ძე.
 ბარნოვი, ალექსანდრე, ზაქარიას ძე.
 ბერეჟიანი, ვასილი.
 გოგოლაშვილი, ილია სპირდონის ძე.

გიუნაშვილი, დიმიტრი იოსების ძე.
 გორდემიანი, ილია ჰავლას ძე.
 გივიმყრელი, მიხეილ ალექ. ძე.
 გივიმყრელი, ვლადიმერ.
 გრომოვი, ალექსანდრე ალექსანდ. ძე.
 დიასამიძე, ნიკოლოზ.
740 დაჩიაშვილი, მღვდელი რაქვენ.
 დათუნაიშვილი, იაგორ კირილეს ძე.
 ერისთავი, თაღის შეუდღე ეკატერინე-
 ალექსანდრეს ასული.
 ერისთავი, ქენინა ნინო ივ. ასული.
 დეკანოზიშვილი, მღვდელი დიმიტრი.
 ელიზბარაშვილი, მღვდელი მიხეილ.
 ედილაშვილი, ვლადიმერ ანდრ. ძე.
 ვახვახიშვილი, თაღი ალექს. რევ. ძე.
 ვარდიაშვილი, მღვდელი ლევან,
 ვაჩეშვილი, ნესტორ.
750 ვაჩეშვილი, მღვდელი ისიდორე.
 ვახვახიშვილი, ქენინა ნინო დე. ასული
 ზუროშვილი, ალექ. გიორგის ძე.
 ზარიძე, მღვდელი ივანე.
 თამარიშვილ., მიხეილ გრიგოლის ძე.
 თუშმალაშვილი, ალექს. თამაზ ძე.
 თუშმალაშვილი, თომა ზაქარაის ძე.
 იაგორაშვილი, ილია ზაქარაის ძე.
 იორდანაშვილი, გიორგი დავითის ძე
 კახიძე, ანატოლია რაფიელის ასული.
760 კახიძე, ვსილ ბესარიონის ძე.
 კულუღაშვილი, მოსე გიორგის ძე.
 კველიშვილი, ალექსანდრე მარკ. ძე.
 კვეციანი, რაქვენ ავთანდილის ძე.
 კურდღელაშვილი, ვარს. ჰავლას ძე.

კანანაძე, მღვდელი ვასილ.
 კანდელაკი, მელქისედეკ სპირ. ძე.
 მთავრელიშვილი, ნინო ხარბ. ასული.
 მაქავარიანი, სოფიო. ალექს. ასული.
 მაქავარიანი, მიხეილ დავითის ძე.
770 მუმლოზაი, სვიმონ თევდორეს ძე.
 მარკოზაშვილი, გიორგი იოსების ძე.
 მამისაშვილი, ზაქარია მახარობ. ძე.
 მამისაშვილი, სპირდონ მახარ. ძე.
 მუქურაული, ალექსი დიმ. ძე.
 მეტრეველი, ნიკოლოზ ივანეს ძე.
 მაყაშვილი, თაღი დიმიტრი ივ. ძე.
 მრეველიშვილი, მღვდელი იოანე.
 მარკოზაშვილი, ნიკოლოზ ივ. ძე.
 მაშინაიშვილი, ნიკოლოზ იესეს ძე.
780 მარკოზაშვილი, ზაქარია ივანეს ძე.
 ნიკოლოზი, შუამთის ბერ-მონაზონი.
 ნერსესაშვილი, ილია გრიგოლის ძე.
 ნაცვლიშვილი, თამარ კონ. ასული.
 ომანიძე, ვლახა ხოსროს ძე.
 პიმენი, შუამთის ბერ-მონაზონი.
 პაატაშვილი, ივანე დიმიტრის ძე.
 პაატაშვილი, ოლოზ ზაქარაის ასული.
 რუსიშვილი, კნ. ელენე სპირ. ასული.
 რობიდაშვილი, ვლადიმერ ზალის ძე.
790 როსტომოშვილი, ვლადიმ. ზაალის ძე.
 სვიმონიშვილი, ჯიმშერ.
 ტატიშვილი, მღვდელი გრიგოლ.
 ტატიშვილი, გიორგი მიხეილის ძე.
 ფეოდოროვი, თევდორე ალექ. ძე.
 ყარალაშვილი, ქენინა მინან.
 შიუკაშვილი, დეკანოზი იოანე.

ჩოლოყაშვილი, თ-ლი დიმიტრი.
 ჩუბინიშვილი, გიორგი ისაკის ძე.
 ცეციტაშვილი, მოსე ლუკას ძე.
 800 წინამძღვრიშვილი, ალექ. ზაალის ძე
 წულუკიძე, ანასტასია ვასილ. ასული.
 წულუკიძე, მიხეილ ალექს. ძე.
 ქავჭავაძე, კნ. ელენე ივანეს ასული.
 ქავჭავაძე, კნ. ანა ნიკოლ. ასული.
 ქავჭავაძე, თ-ლი ზაქარია რომანის ძე.
 ქავჭავაძე, თ-ლი მაქსიმელიანე ზაქ. ძე.
 ხომიზურაშვილი, მიხეილ გიორგის ძე.
 ხოსროშვილი, ლევან ლაზარეს ძე.
 ხელაშვილი, მოსე ალექსის ძე.
 810 ხუციშვილი, იოსებ გიორგის ძე.
 ხიზანაშვილი, გიორგი ივანეს ძე.
 ჯაბღაძე, ნოე თომას ძე.
 ჯანდიერი, თ-ლი დავით.
 ჩოლოყაშვილი, კნ. ან. იავ. ასული.
 რუსიშვილი, თ-ლი ივ. ასული ქეთ.

სამტრედიის

ღოლიძე, შერმანდლი.
 კვანტალიანი, დავით მიხეილის ძე.
 ებრაილიძე, გაბრიელ გოჯასპირის ძე.
 იობაძე, ნესტორ ნიკოლოზის ძე.
 820 ცაცაძე, ფილიპე თედორეს ძე.
 კინწულაშვილი, ვლადიმერ სიკას ძე
 კორძაია, ალექსანდრე ნესტორის ძე.
 მამაგვიშვილი, ანა ონისიმეს ასული.
 მიქაძე, მიხეილ ბიჭვის ძე.
 ნანეიშვილი, რაქლენ ივანეს ძე.
 ნაცვლაძე, ვლადიმერ გიტოს ძე.

66

მამფორია, ელისაბედ.
 ნაცვლაძე, ნიკოლოზ პეტრეს ძე.
 სიხარულიძე, სპირიდონ გიორგის ძე.
 830 სიხარულიძე, ირაკლი მახარობ. ძე.
 სიხარულიძე, გიორგი მახარობ. ძე.
 სიხარულიძე, დიმიტრი მახარობ. ძე.
 სტურუა, სტეფანე პეტრეს ძე.
 სტეფანიდი, დიმიტრი დედვლარეს ძე.
 სტურუა, ისიდორე ივანეს ძე.
 სურგულაძე, ბარნაბა გიორგის ძე.
 სტურუა, მოსე ესტატეს ძე.
 ურუშაძე, გრიგოლ ქრისტეფორეს ძე.
 ფრანგიშვილი, ამბაკო ლუკას ძე.
 840 ქუნთელა, ოქროპირ ვასილის ძე-
 ღამბაშიძე, ბესარიონ ნესტორის ძე.
 ჟორჯოლიანი, იოსებ ზაალის ძე.
 წერეთელი, სოლომონ ნიკოლოზ. ძე.
 კეიშვილი, პორფირე ალექსის ძე.
 ხუხუნაიშვილი, არსენ გიორგის ძე.
 ხარბაფა, ვალერიან მიხეილის ძე.
 ჯაში, ილია ეგნატეს ძე.

სოხუმის.

აზნიანიძე, სპირიდონ ბიჭვის ძე.
 აღამია, ლევან იესეს ძე.
 850 აღამია, იოსებ ბეგოს ძე.
 აღმობია, ლევან ალექსის ძე.
 ანჯაფარიძე, ლევან.
 ანუა, ტიმოთე ივანეს ძე.
 ანჩაბაძე, კნ. მარიამ ნიკ. ასული
 არაბელიძე, ერმილე სიმონის ძე.
 ავალიშვილი, კნ. ან. ნიკ. ასული.

თავად, გიგო ივანეს ძე,
 ინალიფათო ასთამურ,
 კალანდარიშვილი, ჰავლე,
 კაპარავა, ელიზბარ პეტრეს ძე,
 კაპარავა, ალექსი პეტრეს ძე,
 კაპარავა, პარიამ,
 კაპარავა, რომანოზ ტიმოთეს ძე,
 კირიავე, სევასტი იოსების ძე,
 კლდიშვილისა, მარიამ ალექსან. ასული,
930 კარანძე, როსტომ ზუკუას ძე;
 კილაძე, სამსონ გიორგის ძე,
 კილაძე, სამსონ ღვთის ძე,
 კონინო, ევტროპი ჰავლეს ასული
 კოზიავა, ივანე შარვანის ძე
 კილურაძე, მოსე ტიმოთეს ძე
 კუხილეიშვილი, სევერიანი ილარიონის ძე
 კუხალეიშვილი, სპირიდონ ილარიონის ძე
 კაკუბავა, სკუნჩი ივანეს ძე
 კაკაია, ნიკო.

940 კინჭურავიშვილი, ავქსენტი ივანეს ძე
 ლეკერბაია, ღვთის სპირიდონის ძე
 ლოლუა, იოსებ ტოტიის ძე
 ლოლუა, სალომე თეიმურაზის ასული
 მახვილიძე, ელენოზა, მიხეილის ასული
 მახვილიძე, ვლადიმერ მიხეილის ძე
 მიმინოშვილი, ივანე ნიკოლოზის ძე
 მიმინოშვილი, ელპიტი სპირიდონის ასული
 მიმინოშვილი, გრიგოლ ნესტორის ძე
 მიმინოშვილი, გრიგოლ ნესტორის ძე
 მილაკელიძე, მიხეილ მერაბის ძე.
950 მაღლაკელიძე, ილარიონ მერაბის ძე
 მაღლაკელიძე, ვვა გიორგის ასული
 მაღლაკელიძე, ნესტორ იოსების ძე

მილორაია, ნესტორ გაბრიელის ძე
 მიქაძე, თაგ ვარლამ ნიკიფორეს ძე
 მიქაძე, კნ. ეკატერინე ივანეს ასული
 მასხარაშვილი, ნესტორ ივანეს ძე
 მოსიძე, ილია ვლადიმერის ძე
 მუმულაა, ივანე სიმონის ძე
 მაჭავარიანი, ნინო ჰავლეს ასული.
960 მელ.ძე, სევერიანი ალექსის ძე
 მიქაძე, მარკოზ გიორგის ძე
 მასხარაშვილი, ანასტასია დავითის ასული
 ნადარეიშვილი, ავქსენტი ბესარიონის ძე
 ნადარეიშვილი, დინიტრი ჰავლეს ძე
 ნადარეიშვილი, ეგნატე პეტრეს ძე
 ნადარეიშვილი, ელენე ნიკოლოსის ასული
 რაფავა, გიორგი უთუაშუს ძე
 სანაძე, ალექსანდრე ზეფანის ძე
 სიკინავა, იოსებ ჰავლეს ძე
970 სიკინავა, ლევან.
 სოლოგუბი, გრაფინა ელენე სამსონის ასული
 უბირი, ჰავლე.
 უჩანეიშვილი, იოსებ სოფრომის ძე
 უჩანეიშვილი, მინადორა
 ურუშაძე, ნოე ივანეს ძე
 უნეიშვილი, ალექსანდრე ნოეს ძე
 ურიდია, გიორგი ნიკოლოზის ძე
 ფილია, სერგო.
 ფანკულაია,
980 ქარცივაძე, კონსტანტინე ანტონის ძე
 ქაჯია, ილექსანდრე დავითის ძე
 ლლონტი, ივანე გაბრიელის ძე
 ყრუაშვილი, ივანე ზურაბის ძე
 ტულუში, ნესტორ ივანეს ძე

შერვაშიძე, თავ. ალექსანდრე გრიგოლის ძე
 შერვაშიძე, თავ. კონსტანტინე გრიგოლის ძე
 შერვაშიძისა, ქნ. ტერეზია ნესტორის ასული
 შონია, დიმიტრი ფილიპეს ძე
 შენგელია, ილარიონ თენგიზის ძე
990 შენგელია, რაჟღენ თენგიზის ძე
 შოშიტიანი, მარიამ კონსტანტინეს ასულ
 შოშიტიანი, მიხეილ
 შავიშვილი, არტემ ივანეს ძე
 ჩაჩავა, კონსტანტინე
 ჩიკოვანი, ნიკოლოზ გიორგისძე
 ჩხარტიშვილი, რაჟღენ ბაგრატის ძე
 ჩხარტიშვილი, მილონ. ბაგრატის ძე
 ჩხარტიშვილი, ლუკა
 ჩერქეზაი, ვასილ სიკოს ძე
1000 ჩაჩავა, პორფილე
 ჩიტავა, ანა
 ჩაღჩავა, ნესტორ სავეს ძე
 ცეცხლაძე, ივანე ზოსიმეს ძე
 ცანავა, ანდრია
 ცხომარია, მიხეილ ტოტის ძე
 ქედია, პავლე
 ქანტურია, დავით.
 ქანტურია, მიხეილ.
 ქყონია, პავლე შერმაინის ძე
1010 ქელიძე, გიორგი
 ქავა, ათანასე გიორგის ძე
 ქაღვიანიძე, ალექსანდრე
 წვერავა, მიხეილ დავითის ძე
 ხახუზია, თადეოზ ბახვის ძე
 ჯაფარიძე, კონსტანტინე ისაიანის ძე
 ჯაფარიძე, ნიკოლოზ სიმონის ძე

ჯიშქარიანი, გრიგოლ ბესარიონის ძე
 ჯიშქარიანი, სამსონ მიხეილის ძე
 ჯუღელი, ანთიმოზ ივანეს ძე
1020 ჯუღელი, კორნელი პორფილეს ძე

ფოთის

მუღაშვი წვერია, რომელთაც ერთიანად აჭოთ კვადსადლო საწვერია
 ფული 60 მან.

ნიკოლაძე, ნიკოლოზ იაკობის ძე.
 ცინცაძე, ნესტორ დიმიტრის ძე
 ცინცაძე, მატრონა დანიელის ასული
 ცინცაძე, ნადეჟდა დიმიტრის ასული.
 ნამდვილან წვერია:
 ალექსიშვილი, იასონ ელიზარის ძე
 გაგუა, ვლადიმერ იესეს ძე
 გამყრელიძე, კონსტანტინე იოსების ძე
 გაბესკირია, იპატი გაიოზისძე
1030 დარაბეგიძე, მიხეილ ბიჭიას ძე
 დლია, გიგო ნიკოლოზის ძე
 ესაკია, მიხეილ ბესარიონის ძე
 ყვანია, ანდრია პეტრეს ძე
 კობახიძე, იოსებ ივანეს ძე
 კოკია, კონდრატი ბაგრატის ძე
 ლოლუა, ანდრია დავითის ძე
 ლოლუა, მინაილოზ ბახვის ასული
 ლოლუა, ნატალია (ნოტიო) ბახვის ასული
 მარგალიტაძე, გიორგი ბებურის ძე
 მიქაბერიძე, ანა ვლენტინის ასული
1040 მეუნარგია, იონა მიხეილის ძე.
 მდივანი ალექსანდრე ივანეს ძე
 მსახბანთიშვილი, ბუჯუკ როსტომის ძე
 ფარალოვი, ვასილ სტეფანესძე
 ქავთარაძე, პარასკევა სამსონის ასული
 ქუთათელაძე, პეტრე იორდანეს ძე
 ჯოჯუა, სოლომონ სპარიდონის ძე
 წულაძე, ლავრენტი ივანეს ძე (მღვდელი)

ყვირილის.

ანთაძე, კონსტანტინე დავითის ძე,
 არეშიძე, ვლადიმერ საჩინოს ძე,
1050 გარდაბაძე, ვარლამ მიხეილის ძე,
 გაბეჩილაძე, ბესარიონ ოქროპირის ძე,
 გაბეჩილაძე, მელიტონ მაღაქიას ძე,
 გოცაძე, ვლადიმერ სიმონის ძე,
 გუნცაძე, იოსებ ალექსანდრეს ძე,
 კანდელაკი, ვლადიმერ გრ-გოლის ძე,
 კელენჯერიძე, ბესარიონ ატონის ძე,
 ყვირიკაშვილი, ალესანდრა სპირიდონის ასული,
 კიკნაველიძე, პლატონ თეიმურაზის ძე,
 მაღლაკელიძე, ვლადიმერ და-ისპანის ძე,
1060 ნანეთიშვილი, თეოფანე ბეგენის ძე,
 ნებიერიძე, სერგო,
 ნიორაძე, ტრიფონ ანდრია ძე,
 შენაია, ბესარიონ,
 ლეინჯილია, გიორგი,
 ქანკოტაძე, მარკოზ დავითის ძე,
 ქანკოტაძე, ყარამან.

ჭიათურის.

აბაშიძე, ივანე (კოტა) გიორგის ძე,
 აბაშიძე, იოსებ ბახულის ძე,
 ანთელიძე, გიორგი ანტონის ძე,
1070 ბარათაშვილი, ივანე მიხეილის ძე,
 ბარათაშვილი, მღვდელი გერვასი ელევთერის ძე,
 გალუსტოვი, მიხეილ ზაქარიას ძე,
 გამომლური, ივანე მიხეილის ძე,

გაგოლაშვილი, ლენტონ მიხეილის ძე,
 გუჯეჯიანი, გიორგი სტეფანეს ძე,
 გუჯეჯიანი, ანა ბაპუნას ასული,
 დეკანოზიშვილი, ერეკლე გრიგოლის ძე,
 ვაშაძე, მღვდელი ბესარიონ იაკობის ძე,
 იაშვილი, ჯიბრაელ დავითის ძე,
1080 კიკელიშვილი, ნესტორ ეგნატეს ძე,
 ლომიძე, გიორგი ესტატეს ძე,
 მაქეარიანი, მიხეილ,
 მითაიშვილი, ალექსანდრე მიხეილის ძე,
 მითაიშვილი, მარიამ გიორგის ასული,
 მელიქოვი ვიქტორ ბეგენის ძე,
 მუხაძე, გრიგოლ მიხეილის ძე,
 ნანეთიშვილი, გიორგი თეიმურაზის ძე,
 ნუცუბიძე, გიორგი სპირიდონის ძე,
 ოთხმეზური, ნიკოლოზ გაბრიელის ძე,
1090 ოთხმეზური, ევატერიონ ზაქარია ასული,
 რუხაძე, გიორგი,
 ტარუაშვილი, სოფრომ ვლახას ძე,
 წერეთელი, სოლომონ ექვთიმეს ძე,
 წერეთელი, ნესტორ ზაქარიას ძე,
 წერეთელი, კონსტანტინე დავითის ძე,
 წერეთელი, ალექსანდრე ვლადიმერის ძე,
 წერეთელი, ნაპალეონ სოლომონის ძე,
 წერეთელი, ივანე კონსტანტინეს ძე,
 წუწუნავა, ნიკოლოზ მაქსიმეს ძე,
1100 ჭიქინაძე, კალისტრატე კონსტანტინეს ძე,
 ჯაფარიძე, სიმონ დავითის ძე ექიმი,
 ჯაყელი, თეოფანე (ნიკო) ვახტანგის ძე,

ხონის.

აბაშიძე, ვლადიმერ მიხეილის ძე,
 ანდრიაძე, ვლადიმერ ნიკოლოზის ძე,

ანჯაფარიძე, ანტონ პავლეს ძე,
 ბახტაძე, მათე ვასილის ძე,
 ბახთაძე, ეკატერინე ვასილის ასული,
 ბახთაძე, ანდრია დავითის ძე,
 ბახთაძე, ვარდენ გიორგის ძე,
1110 ბერძენიშვილი, ირაკლი მიხეილის ძე,
 ბერიძე, ილარიონ დავითის ძე,
 ბერიძე, გიორგი მიხეილის ძე,
 ბალაძე, სევერიანე ალექსის ძე,
 ბოკერია, გიორგი ლაფრენტის ძე,
 ბურჭულაძე, გრიგოლ იესეს ძე,
 გლუშაკოვი, დავით ვასილის ძე,
 გორდელაძე, სპირიდონ მღვდელი,
 გრიგორაშვილი, იასონ კონსტანტინეს ძე,
 გორაძე, კონსტანტინე ლუკას ძე,
1120 ელიკულაშვილი, სიმონ რაფიელის ძე,
 კაკაბაძე, ალექსანდრე პეტრეს ძე,
 კაკაბაძე, დიმიტრი მაქსიმეს ძე,
 კიკელიშვილი, პოლიექტოს ლაზარეს ძე,
 კობერიძე, გიორგი პავლეს ძე,
 კუპრეიშვილი, პეტრე გლაზუხის ძე,
 კუპრეიშვილი, მიხეილ სოფრომის ძე,
 კარტოზია, ასლან ოტიას ძე,
 კანდელაკი, ამბროსი მღვდელი,
1130 ლუშაძე, მელიტონ ანტონის ძე,
 კიწმარიშვილი, ერმალო პეტრეს ძე,
 მამალაძე, სერგო დავითის ძე,
 მამალაძე, ანასტასია ივანეს ასული,
 მაჭარაძე, ალექსანდრე თომას ძე,
 მაჭარაძე, ვლადიმერ თომას ძე,
 მაჭარაძე, გიორგი პავლეს ძე,
 მაჭარაძე, სარდიონ პავლეს ძე,

მაჭარაძე, ფილიპე პეტრეს ძე,
 მებუკე, ვეტხი ნიკოლოზის ძე,
 მებუკე, ილია ნიკოლოზის ძე,
1140 მებუკე, ნადეჟდა გიორგის ასული,
 მესხი, იოსებ სიმონის ძე,
 მესხი, მარიამ ლევანის ასული,
 ნადარეიშვილი, ვლადიმერ ზაალის ძე,
 ნიჭარაძე, ალექსანდრე სიმონის ძე,
 სანაძე, ლიუბოვ პეტრეს ასული,
 სანაძე, მიხეილ ივანეს ძე,
 სანაძე, ერისტო თედორეს ძე,
 სალარაძე, ივანე მაქსიმეს ძე,
 სიმონიძე, აკაკი ივანეს ძე,
1150 სულაბერძე, როსტომ მათეს ძე,
 უგულაფა, კონსტანტინე პეტრეს ძე,
 უგრეხელიძე, გიორგი ივანეს ძე,
 ტბიძე, ისიდორე,
 ქუთათელაძე, კონსტანტინე მღვდელი,
 ქუთათელაძე, ვიქტორ ათანასის ძე,
 ქუთათელაძე, ივანე ივანეს ძე,
 ქუთათელაძე, მიხეილ ივანეს ძე,
 ქუთათელაძე, მარიამ ილიას ასული,
 ქუთათელაძე, კონსტანტინე ბეჟანის ძე,
1160 ღვინცაძე, ილარიონ დავითის ძე,
 ჩიქოვანი, სევერიანე ფრიდონის ძე,
 ჩიქვიშვილი, პოლიკარპე ივანეს ძე,
 ჩიმაკიძე, ლაფრენტე ანტონის ძე,
 ცაგარეიშვილი, პლატონ მღვდელი,
 ცაგარეიშვილი, ემელიანე ივანეს ძე,
 ძიძგულდი, ვარლამ დავითის ძე,
 ჟორჟოლიანი, ლეონტი პავლეს ძე,
 ჰავკანიძე, ერასტი ივანეს ძე,
 ჰიჭინაძე, ალექსი ბესარიონის ძე,
 ჰიჭინაძე, ეფროსინე იაკობის ასული,

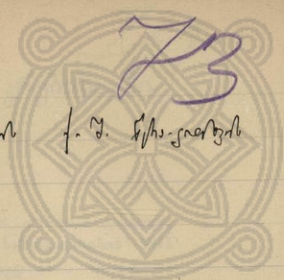
Միջո
Յոննա 1912 թվաթ.

Բոլոր սերունդները բանակցելով և անհատաբար շնորհակալ ձեռագրելով
Երզնկայի, Երզնկայի և ուրիշ քաղաքներում և գյուղերում. Երզնկայի քաղաքում
Երզնկայի քաղաքում, Երզնկայի քաղաքում և ուրիշ քաղաքներում: «Կարգավոր
և անհատաբար շնորհակալ ձեռագրելով և անհատաբար շնորհակալ ձեռագրելով
և անհատաբար շնորհակալ ձեռագրելով».

Գրքի քննարկող ձեռագիր

600

մի Երես զարթ բարեկեցիք 1919 թ. ամի 3 ոչոտն
զանցիկ կարգաւորումը Լեւոն Պետրոսի Լեւոն Վրէժի:

1	Ժ. Բարսեղյան	30
2	Երանոս Բարսեղյան	31
3	Նիկոլայ Բարսեղյան	32
4	Ժ. Բարսեղյան	33
5	Յ. Կարապետյան	34
6	Յ. Կարապետյան	35
7	Երանոս Բարսեղյան	36
8	Յ. Կարապետյան	37
9	Յ. Կարապետյան	38
10	Յ. Կարապետյան	39
11	Երանոս Բարսեղյան	40
12	Յ. Կարապետյան	41
13	Յ. Կարապետյան	42
14	Երանոս Բարսեղյան	43
15	Յ. Կարապետյան	44
16	Յ. Կարապետյան	45
17	Յ. Կարապետյան	46
18	Յ. Կարապետյան	47
19	Յ. Կարապետյան	48
20	Յ. Կարապետյան	49
21	Յ. Կարապետյան	50
22	Յ. Կարապետյան	51
23	Յ. Կարապետյան	52
24	Յ. Կարապետյան	53
25	Յ. Կարապետյան	54
26	Յ. Կարապետյան	55
27	Յ. Կարապետյան	56
28	Յ. Կարապետյան	57
29	Յ. Կարապետյան	58

„ქ. შ. წ.-კ. გამავრცელებელ საზოგადოების“ კრებისადმი

სარევიზო კომისიის მოხსენება.

„საზოგადოების“ წესდების მე-15 მუხლის თანახმად არჩეულმა სარევიზო კომისიამ განიხილა „საზოგადოების“ გამგეობის მიერ შედგენილი ანგარიში „ქ. შ. წ.-კ. გამავრც. საზოგადოების“ 1911 წლის მოქმედებისა და ამასთანავე მოახსენებს კრებას, რომ: ა) ანგარიში სწორედ არის შედგენილი და იქ გამოცხადებული ბალანსი, აგრეთვე შემოსავალ-გასავალის ნუსხაც გამოყენილია „საზოგადოების“ დაეთრებისა და საბუთების თანახმად, და ბ) გამგეობის მიერ ნაანგარიშევი „საზოგადოების“ ნაღდი ფული და სარგებლიანი ქაღალდები, იმავე დაეთრებისა და საბუთების თანახმად, უკლებლივ ბანკებში ინახება. მხოლოდ კომისია საჭიროდ სცნობს „საზოგადოების“ წევრთა ყურადღება ანგარიშის ქვეშ აღნიშნულ ნაკლს მიაქციოს იმ იმედით, რომ იგი შემდგენისთვის უთუოდ შესწორდეს:

ბალანსის აქტივში (გვ. 92) ნაჩვენებია: 1) **აგენტები** 6634 მ. 77 კ. და **დებიტორები** 10,019 მ.—14 კ. ამ ორი მუხლის შესახებ სარევიზო კომისიას წინადაც მოუხსენებია კრებისათვის, რომ ამ ანგარიშებიდან ბევრი უნდა ამოიშალოს, რადგან ამათი განაღდება უიმედოდ უნდა ესცნათ. ამასთან ისიც უნდა აღინიშნოს, რომ ზოგ დებიტორთა და აგენტების შესახებ სწორედ უყურადღებობა გამოუჩენია გამგეობას, რადგან ადვილად შეეძლო ამთიან ფულის აღება, მაგრამ ამ 1912 წლამდე ამაზე არც-კი უფიქრობათ.

2) **გარდამავალი ფული დებიტით** ნაჩვენებია 1237—57 კაბ. და ამაში გამოცხადებულია ფას-დადებით გაგზავნილი წიგნები. საბუთების გარეგან ადმოაჩინა, რომ ბალანსში გამოცხადებული ღირებულობა გაგზავნილ წიგნებისა 63 მან.—33 კ. ნაკლებია, ვიდრე საბუთებითაა ნაჩვენები.

ბალანსის პასივში (გვ. 93) გამოცხადებულია: **კრედიტორები** 39,934 მ.—93 კ., ნამდვილად-კი უფრო ყველა კრედიტორებისა გამოვიდა 40,802 მ.—17 კ., ე. ი. 867 მ.—24 კ. მეტი.

წიგნის მალაზია და საწყობი. მალაზიისა და ამის საწყობის შემოწმების დროს აღმოჩნდა, რომ წიგნების ანგარიში არეულია: ზოგი წიგნი მეტია ნაჩვენები, ზოგიც—ნაკლები. ასეთს ახირებულ ცნობასში წინაწილით დაეთარში ერთის სახელმძღვანელოს შესახებ: გასაყიდათ შემოვიდა 349 ცალი, გაიყიდა 352 და მალაზიაშია ცვიჩენეს კიდევ 8 ცალი. თითქმის ამ გვარადვე არეულია საწყობის საქმეც.

სკოლები: 1) გამგეობის მოხსენებით, საანგარიშო წელს სულ 14 სკოლა ჰქონია „საზოგადოების“, მაგრამ სხვა-დასხვა საჭირო ცნობები გამოცხადებულია ზოგან 7 სკოლის შესახებ (გვ. 38, 40 და 44), ზოგან 12 სკოლის შესახებ (გვ. 42) და ზოგანაც 11-ის შესახებ (გვ. 46). ცხადია, გამგეობას ჯერაც ვერ მოუხერხებია, რომ ერთნაირად საჭირო ცნობები ყველა სკოლისაგან მიიღოს თავის დროზე, 2) გამგეობა აცხადებს, რომ რევიზორების მიერ სკოლებში შენიშნულ ნაკლულევანებათა გასაწორებლად „ზომები“ მივიღეთო, მაგრამ ანგარიშში არც თვით ნაკლულევანებანი გამოცხადებული და არც გამგეობის მიერ იმათ ასაქდენად ნახმარი „ზომები“. კომისია-კი საჭიროთა სთვლის პირველი-საცა და მეორისაც აღნიშვნასა ანგარიშში.

საზოგადოდ სკოლების მდგომარეობა ნივთიერადაც და სწავლა-აღზრდის მხრითაც დიდ უნუგეშობაში ყოფილა ვასულ წელს.

მუზეუმის ქონებათა სია გამგეობას დღესაც არა აქვს შედგენილი, ამისათვის მუზეუმის განხილვა-შემოწმებას თავი დავანებეთ.

სტიპენდიები. გამგეობის საქმეებში, სტიპენდიების მიზნოვნელთა სათხოვრების გამო, ვერა ვბოვეთ ცნობები, რით იხელმძღვანელეს ამა თუ იმ სტიპენდიისა ან ერთ-დროულად დახმარების დანიშვნაში. ჩვენის აზრით, ყოველი სათხოვარი თვით გამგეობის მიერ უნდა იქმნეს დასაბუთებულად გამოკვლეული.

საგურამოს მამული. ეს საგანი მეტად რთულია, საჭიროა ამის ვითარებათა ადგილობრივად და დაკვირვებით გაანობა-გამოკვლევა. სარევიზო კომისია სათხოვ კრებას ამისათვის განსაკუთრებული კომისია აირჩიოს.

ილიას ძეგლის ასაგებად გამგეობას მოუწევია კაცი, ხელ-შეკრულებაც დაუდევს მასთან: ძეგლი საანგარიშო წლის აგვისტოში უნდა მზად ყოფილიყო, მაგრამ, ყველამ ვიცით, ძეგლი დღესაც დაუსრულებელია და არც ისიც ვიცით, როდის დასრულდება, თუმცა გამკეთებელს ზვედრი საფასურის ბევრი წილი უკვე წაუღია. ჩვენ გვგონია, გამგეობას ადვილად შეეძლო პირობისამერ დროზე ძალა ეხმარა, რომ ძეგლის დასრულებაც არ დაგვიანებულიყო.

კომისიის თავმჯდომარე ანდრია ლულაძე.

კომისიის წევრნი { დ. ღუმბაძე.
კ. კანდელია.

წ. კ. საზოგადოების მუზეუმების მოთავსება შეუძლებელი იყო, არ ეტყოდა. მაშინ გამგეობამ გადასწყვიტა ილიას კაბინეტი ძირის სართულში გამართულიყო, ხოლო მუზეუმში ზემო სართულში. ამის გამო გინაზის ზემო სართულში მოვამზადეთ ვეებერთელა დარბაზი და სამუზეუმო ნივთებიც სააღდგომოთ იქ გადავიტანეთ. სამუზეუმო ნივთების სია იქ ვაქვს, ხოლო კატალოგი შემდეგში იქნება შედგენილი, როდესაც საზოგადოების მუზეუმს ცალკე კაპი ეყოლება მიჩემებულა.

7. **სტიპენდიები.** სტიპენდიების განაწილება ამ რიგად სწარმოებებს: მარიამობისთვის გამგეობა თვის შორის ირჩევს სამისა ან ოთხის კაცისგან კომისიის თხოვნების წინასწარ გასარჩევად და მთხოვნელების შესახებ ყოველისავე ცნობის შესაკრებად. შერგოვილი მასალა წარედგინება გამგეობას, რომელსაც სარგებლობს იმით კანდიდატების ამორჩევის დროს.

8. **საგურამოს მამულის საქმე.** გამგეობის აზრით, მეტად მარტივი საქმეა. ეს მამული გაცემულია იჯარით და იმისთანა პირობებით, რომელიც ყველასთვის ცხადი და ადვილი გასაგებია. მაგრამ, თუ საზოგადოება გაიზიარებს სარგებოთა კომისიის აზრს და ჰპირებს საკუროლ საგანგებო კომისიის დანიშნებას მამულის საქმის გაშლასაკევეად, გამგეობას წინააღმდეგი არა ექმის რა.

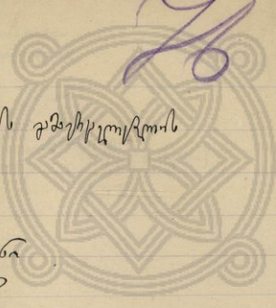
თავმჯდომარის ახანავი: **ა. ბ. მღვიანი.**

გამგეობის წევრნი:

- დ. კარიჭაშვილი.
- ა. ყიფშიძე.
- ლ. ბოცვაძე.
- გ. რცხილაძე.
- ფ. გოგორიშვილი.
- ს. შიქელაძე.
- ბ. გორგაძე.
- არ. ჯაჯანაშვილი.
- ფ. მგელაძე.

Որ հարկեր, եւ արտաք բարեկերպ Վ. Եփր. ցարեան բարեկերպութեան
Եւ զարթնեալ Երանական Վարդապետ 1918 թ. ամս.

1. Բ. Գրիգոր
2. Բ. Գրիգոր Կոնյա
3. Բ. Գրիգոր
4. Բ. Գրիգոր
5. Բ. Գրիգոր
6. Բ. Գրիգոր
7. Բ. Գրիգոր
8. Բ. Գրիգոր
9. Բ. Գրիգոր
10. Բ. Գրիգոր
11. Բ. Գրիգոր
12. Բ. Գրիգոր
13. Բ. Գրիգոր
14. Բ. Գրիգոր
15. Բ. Գրիգոր
16. Բ. Գրիգոր
17. Բ. Գրիգոր
18. Բ. Գրիգոր
19. Բ. Գրիգոր
20. Բ. Գրիգոր
21. Բ. Գրիգոր
22. Բ. Գրիգոր
23. Բ. Գրիգոր
24. Բ. Գրիգոր
25. Բ. Գրիգոր
26. Բ. Գրիգոր
27. Բ. Գրիգոր
28. Բ. Գրիգոր
29. Բ. Գրիգոր

30. Բ. Գրիգոր
31. Բ. Գրիգոր
32. Բ. Գրիգոր
33. Բ. Գրիգոր
34. Բ. Գրիգոր
35. Բ. Գրիգոր
36. Բ. Գրիգոր
37. Բ. Գրիգոր
38. Բ. Գրիգոր
39. Բ. Գրիգոր
40. Բ. Գրիգոր
41. Բ. Գրիգոր
42. Բ. Գրիգոր
43. Բ. Գրիգոր
44. Բ. Գրիգոր
45. Բ. Գրիգոր
46. Բ. Գրիգոր
47. Բ. Գրիգոր
48. Բ. Գրիգոր
49. Բ. Գրիգոր
50. Բ. Գրիգոր
51. Բ. Գրիգոր
52. Բ. Գրիգոր
53. Բ. Գրիգոր
54. Բ. Գրիգոր
55. Բ. Գրիգոր
56. Բ. Գրիգոր
57. Բ. Գրիգոր
58. Բ. Գրիգոր

ჩვენს, ნების სკოლა სკოლის დირექტორს ვამბობ, პირველ სასკოლო
ქვეშა მისთვის, ანუ - რომელიმე ქვეშა ყოველი განხილვა ყველა რაიონულად.

საანგარიშო წესს გარდაიცვალა:

საპატიო წევრი: ნიკოლოზ გუბელაძე მე ცხველაძე.

დამფუძნებელი წევრნი: I/ დ.გ. სარაჯიშვილი, რომელმაც
"წ.ვ. საზოგადოებას" 200 ათას მანეთზე მეტი დაუტოვა
გუბელაძის ასამენებლად და სასტიკი აღიარა.

2/ ნიკოლოზ გუბელაძის მე დღობერიძე, რომელმაც 45000
მანეთი დაუტოვა წ.ვ. საზოგადოებას სხვა და სხვა მიზ-
ნისათვის.

I ივნისს გარდაიცვალა: წ.ვ. საზოგადოების საპატიო წევ-
რი ქართველ პედაგოგთა მამათ-მთავარი ი.ს. გოგებაშვილი.

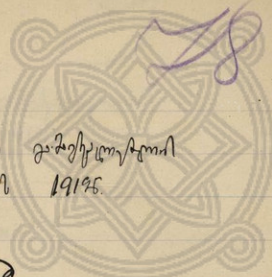
მღვდელი ივ. გვარამაძე.

პატივი მიხ. თამარაშვილი.

პატივი დომინიკე მულაშვილი.

6no

на Службу и записи по поводу ф. д. Службы-судебной в Загребском суде
в Загребском суде по поводу ф. д. Службы-судебной 13 марта 1919г.

1. Јурица Регистар
2. Аустријски судски секретар
3. Ј. Шварцман
4. Ш. Шварцман
5. Ј. Шварцман
6. Ш. Шварцман
7. Шварцман
8. Ш. Шварцман
9. Ј. Шварцман
10. Шварцман
11. Шварцман
12. Шварцман
13. Шварцман
14. Шварцман
15. Шварцман
16. Шварцман
17. Шварцман
18. Шварцман
19. Шварцман
20. Шварцман
21. Шварцман
22. Шварцман
23. Шварцман
24. Шварцман
25. Шварцман
26. Шварцман
27. Шварцман
28. Шварцман
29. Шварцман

30. Шварцман
31. Шварцман
32. Шварцман
33. Шварцман
34. Шварцман
35. Шварцман
36. Шварцман
37. Шварцман
38. Шварцман
39. Шварцман
40. Шварцман
41. Шварцман
42. Шварцман
43. Шварцман
44. Шварцман
45. Шварцман
46. Шварцман
47. Шварцман
48. Шварцман
49. Шварцман
50. Шварцман
51. Шварцман
52. Шварцман
53. Шварцман
54. Шварцман
55. Шварцман
56. Шварцман
57. Шварцман
58. Шварцман

У С Т А В Ъ

Тифლისსაგა ობშჩესტა რასპროსტრანენია გრაмотნოსტი სრედი გურჯინსკაგა ნასელენია ნამჷსტინჩესტა კავკასკაგა.

У С Т А В Ъ

Тифლისскаго Общества распространения грамотности среди грузинскаго населения Намѣстничества Кавказскаго.

წ ე ს დ ე ბ ა

კავკასიის სანამესტნიკოს ქართუელთა შორის წერაკითხვის გამაჷრსელებელის ცფილისის საზოგადოებისა.

Первоначальный устав утвержден за отсутствием Намѣстника Кавказскаго, Помощникомъ его, Генер. адъютантомъ кн. Святопольк-Мирскимъ 31 марта 1879 года.

Измѣненный уставъ постановлениемъ Тифлис. Губернскаго по дѣламъ объ обществахъ присутствія утвержденъ 21 марта 1907 года и Общество внесено въ реестръ подь № 27.

У С Т А В Ъ

Тифлискаго Общества распространения грамотности среди грузинскаго населенія Намѣстничества Кавказскаго.

І. Цѣль Общества

§ 1. Общество имѣеть цѣлью содѣйствовать распространенію грамотности и начальнаго образованія среди грузинскаго населенія Намѣстничества Кавказскаго. § 2.

Для достиженія этой цѣли, Общество:

а) оказывать поддержку существующимъ школамъ;

პირვანდელი წესდება დამტკიცებულია კავკასიის ნამესტნიკის ანხანაგის გენ. ად. სვიატოპოლკ-მირსკის მიერ 31 მარტს 1879.

შეცვლილი წესდება დამტკიცებულია ტფილისის გუბერნიის საზოგადოებათა საქმეების მართველობის დადგენილებით 21 მარტს 1907 წ. და „საზოგადოება“ შეტანილია რეესტრში № 27.

წესდება

კავკასიის სანამესტნიკოს ქართველთა შორის წერ-კითხვის გამავრცელებლის ტფილისის სამოვადოებისა.

1 საგანი საზოგადოებისა.

§ 1 საზოგადოების საგანია, ხელი შეუწყოს წერა-კითხვისა და დასაწყისის განათლების გავრცელებას კავკასიის სანამესტნიკოს მკვიდრ ქართველთა შორის

§ 2. ამ საგნის მისაღწევად საზოგადოება:
ა) დაეხმარება იმ სკოლებს, რომელიც არსებობს:

ბ) содѣйствуетъ открытію новыхъ школъ или само открываетъ таковыя на свои средства;

в) устраиваетъ «чтенія для народа» и народныя читальни;

г) издаетъ учебники, руководства и другія книги для народнаго чтенія, равно, по мѣрѣ развитія средствъ и въ случаѣ надобности, издаетъ свои извѣстія или иной періодическій органъ, по программѣ, надлежащимъ порядкомъ утвержденной;

д) составляетъ при Обществѣ бібліотеку, какъ для членовъ своихъ, такъ и вообще для народнаго чтенія, склады книгъ для бесплатной раздачи или вольной продажи и склады вообще педагогическихъ пособій;

е) употребляетъ всѣ зависящія отъ него мѣры къ присканію для школъ опытныхъ учителей и учительницъ;

ж) устраиваетъ педагогическіе курсы и съѣзды народныхъ учителей и учительницъ;

з) изъ наиболѣе способныхъ воспитанниковъ народныхъ школъ приготовляетъ народныхъ учителей или въ существующихъ учебныхъ заведеніяхъ, или, если средства Общества дозволятъ, утравиваетъ съ этою цѣлю особое учебное заведеніе на свои средства.

Въ исчисленныхъ въ семь § случаяхъ

ა) ხელს შეუწყობს ახალი სკოლების გამართვას, ან თვითონვე გამართავს ასეთს სკოლებს თავის ღონისძიებით;

ბ) გამართავს საკითხავს ხალხისათვის და სახალხო სამკითხველოებს;

გ) გამოსცემს სასწავლო, სახელმძღვანელო და სხვა წიგნებს საკითხავად ხალხისათვის; აგრეთვე თავის ღონისძიების გაძლიერებისთანავე და საჭიროების დროს გამოსცემს თავის „უწყებას“, ან სხვა რამ დროკვაშივებით ორგანოს ჯეროვანის წესით დამტკიცებულის პროგრამისამებრ;

დ) საზოგადოებასთან დაიარსებს ბიბლიოთეკას, როგორც თავის წევრთა, ისე ხალხისათვის საკითხავად, — წიგნების საწყობს უფასოდ დასარიგებლად, ან სავაჭროდ, და საზოგადოთ საუბრავო-გიო ნივთების საწყობს;

ე) ხმარობს ყოველგვარ ღონისძიებას, მანვე დამოკიდებულს, რათა სკოლებს მოუპოვოს გამოცდილი მასწავლებელნი;

ვ) გამართავს საპედაგოგიო კურსებს და კრებებს სახალხო მასწავლებელთა ქალთა და ვაჟთა;

გ) სახალხო სკოლების უფრო ნიჭიერ მოწოდებებს მოამზადებს სახალხო მასწავლებლებად, ან იმ სასწავლებელში, რაიც არსებობს, ან, თუ საზოგადოებას ღონისძიება ნებას აძლევს, ამავე საგნისათვის გამართავს განსაკუთრებულს სასწავლებელს საკუთარი ღონისძიებით.

ამისამ მუხლში ჩამოთვლილის შემთხვევის დროს

Общество руководствуется дѣйствующими постановленіями.

§ 3. Общество достигаетъ своей цѣли организаціею въ народныхъ школахъ всего начального обученія на родномъ, понятномъ дѣтямъ, языкѣ и заботится объ обученіи русскому языку, согласно Высочайше утвержденному 22 ноября 1873 г. мнѣнію Государственнаго Сосѣта объ устройствѣ учебной части на Кавказѣ и за Кавказомъ.

II. Средства Общества.

§ 4. Средства Общества состоятъ:

- а) изъ взносовъ отъ членовъ Общества;
- б) изъ случайныхъ и добровольныхъ пожертвованій и поступленій отъ частныхъ лицъ или обществъ;
- в) изъ доходовъ отъ операций по изданіямъ Общества и складамъ, отъ публичныхъ чтеній и спектаклей, отъ кружечнаго сбора и другихъ, закономъ дозволенныхъ средствъ.

Примѣчаніе: Общество имѣетъ право принимать и условныя пожертвованія, если условія будутъ соотвѣствовать цѣлямъ Общества и не будутъ въ чемъ либо противорѣчить дѣйствующимъ законамъ.

საზოგადოება ხელმძღვანელობს იმ კანონმდებლობით, რაცია მოქმედებს.

§ 3. საზოგადოება თავის საგანს მიაღწევს იმით, რომ სახალხო სკოლებში დასაწყის სწავლებას შემოიღებს სამშობლო, ბავშვებისათვის გასაგებ, ენაზე, და ჰზრუნავს რუსულის ენის სწავლებისათვის, თანახმად 1873 წ. 22 ნოემბერს უმაღლესად დამატციებულის სახელმწ. საბჭოს აზრისა კავკასიაში და ამიერ-კავკასიაში სწავლების საქმის მოწყობის შესახებ.

II. ღონისძიება საზოგადოებისა.

§ 4. საზოგადოების ღონისძიებას შეადგენს:

- ა) საზოგადოების წევრთაგან შემოტანილი ფული;
- ბ) შემთხვევით, თუ ნება-ყოფლობით შემოწირული, ან შემოსული კერძო პირთა, თუ საზოგადოებათაგან;
- გ) საზოგადოების გამოცემულის წიგნების და საწყობთა აღებ-მიცემობის, საჯარო საკითხავის და წარმოდგენების შემოსავალი, ყულაბით და კანონისაგან ნება-დართულის სხვა რამ ღონისძიებით შეკრებილი ფული.

შენიშვნა: საზოგადოებას ნება აქვს, მიიღოს პირობით შემოწირული, თუ პირობა იგი შესაბამეა საზოგადოების საგანს და არაფრით არ ეწინააღმდეგება მოქმედ კანონებსა.

§ 5. Общество имѣтъ право приобрести недвижимыя имущества въ полную собственность.

§ 6. Суммы Общества хранятся въ кассѣ его или въ кредитныхъ учрежденіяхъ, порядокъ хранения этихъ суммъ, повѣрки, свидѣтельствованія, а равно и расходованія ихъ опредѣляется общимъ Собраніемъ.

III. Организация Общества.

§ 7. Общество образуютъ:

- а) члены учредители,
- б) члены почетные,
- в) члены дѣйствительные, и
- г) члены сореоветователи.

Въ члены Общества допускаются лица безъ различія пола и званія.

§ 8. Членами учредителями признаются: а) лица, подписавшія настояшій уставъ, б) тѣ, которые желаніе свое, быть учредителями, выразили особыми письменными заявленіями до представленія сего Устава на утвержденіе и в) премирники правъ тѣхъ и другихъ лицъ на основаніяхъ, симъ § опредѣленныхъ. Члены учредители вносятъ ежегодно не менѣ десяти рублей, или же одновременно не менѣ 200 р. Число сихъ членовъ остается постояннымъ. Въ случаѣ открытія вакансіи учредители замѣщаютъ вы-

§ 5. საზოგადოებას უფლება აქვს შეიძინოს სრულ საკუთრებად უძრავი ქონება.

§ 6. საზოგადოებას თავისი თანხა შენახული აქვს თავის დახლში, ან საკრედიტო რამ დაწესებულებაში; ამ ფულუმის შენახვის შემოწმების, აგრეთვე ხარჯვის წესს განსაზღვრავს საზოგადო კრება.

III. აგებულება საზოგადოებისა.

§ 7. საზოგადოებას შეადგენენ: ა) წევრნი დამფუძნებლები, ბ) წევრნი საპატიონი, გ) წევრნი ნამდვილნი და დ) წევრნი დამზმარებელნი.

საზოგადოების წევრათ მიღლება ყველა განურჩევლად წოდებისა და სქესისა.

§ 8. დამფუძნებელ წევრად ითვლება: ა) ის, ვისაც ამ წესდებაზე ხელი უწერია, ბ) ის, ვისაც დამფუძნებლად ყოფნის სურვილი გამოუთქვამს განსაკუთრებულის წერილობითის განცხადებით, ვიღარე ეს წესდება წარდგენილ იქნებოდა დასამტკიცებლად, და გ) ის, ვისაც ერთის, თუ მეორის უფლება მიეცება ამ §-ში განსაზღვრულის საფუძვლით.

დამფუძნებელს წევრს ყოველ წლივ შემოაქვს ათ მანეთზე არა ნაკლები, ან ერთდროებით ორას მანეთზე არა ნაკლები. დამფუძნებელ წევრთა რიცხვი მუდმივ ერთი და იგივე დარჩება. როდესაც ამ რიცხვს გამოაკლდება ვინმე, იმის მაგიერს ირჩე-

бывшаго члена по своему избранію изъ дѣйствительныхъ членовъ Общества; выбранные вносятся въ пользу Общества установленную для учредителей денежную сумму.

§ 9. Въ почетные члены избираются лица, оказавшія или могущія оказать дѣлу распространения грамотности особенно важныя услуги личною дѣятельностью, либо значительнымъ матеріальнымъ пожертвованіемъ въ размѣрѣ не менѣе 600 рублей.

Примѣчаніе: Званіе почетнаго члена можетъ быть присвоено также члену Общества, избранному въ предсѣдатели его на второе трехлѣтіе, или въ члены Правленія на третье.

§ 10. Дѣйствительными членами признаются лица, изъявившія желаніе вносить въ пользу Общества не менѣе трехъ рублей ежегодно, или не менѣе 60 руб. единовременно, и выбранныя въ это званіе Общимъ Собраніемъ, по предложенію двухъ учредителей или четырехъ дѣйствительныхъ членовъ.

§ 11. Членъ, не сдѣлавшій годового взноса, считается выбывшимъ и вновь поступаетъ безъ баллатировки въ Общество лишь по взносу всѣхъ слѣдующихъ съ него за прежнее время денегъ.

§ 12. Лица, которыя свою безвозмезд-

ვენ დამფუძნებელი წევრები ნამდვილ წევრთა შორის; ამ ახალ ამორჩეულს წევრს შემოაქვს იმდენი ფული, რამდენიც დაწესებულია დამფუძნებელის წევრისათვის.

§ 9. საპატიო წევრად აირჩევა ის, ვინც ხელი შეუწყო, ან ვისაც შეუძლია, ხელი შეუწყო წერა-კითხვის გავრცელების საქმეს დიდის ჰირადის რამ მოღვაწეობით, ან დიდის ნიჭიერის შემოწირულობით, რომლის ფასი არ უნდა იყოს ნაკლები ექვსასის მანეთისა.

შენიშვნა: საპატიო წევრის წოდება მიენიჭება აგრეთვე საზოგადოების წევრსაც, რომელიც შეორდებოდა არჩეული საზოგადოების თავმჯდომარედ, ან გამგეობის წევრად მესამე სამწლეულისათვის.

§ 10. ნამდვილ წევრად ითვლება, ვინც განაცხადებს სურვილს, საზოგადოების სასარგებლოდ ყოველ წლივ შემოიტანოს სამს მანეთზე არა ნაკლები, ანუ ერთდროებით სამოც მანეთზე არა ნაკლები, და ვინც არჩეული იქნება ამ წოდებისათვის საზოგადო კრების მიერ ორის დამფუძნებელის, ან ოთხის ნამდვილის წევრის წინადადების თანხმად.

§ 11. წევრობა ჩამოერთმევა იმ წევრსა, რომელსაც ერთი წლის გადასახადი არ ექნება შემოტანილი და იგი ხელახლა იქნება მიღებული წევრად უკენკოთ, როცა სრულად გადაიხდის მანუ დარჩენილს საწევრო ფულს.

§ 12. ვინც თავის უსასყიდლო მოღვაწეობით

дною дѣятельностью содѣйствуютъ дѣламъ Общества, могутъ быть избираемы Правленіемъ Общества въ члены соревнователи безъ денежныхъ взносовъ.

IV. Администрація Общества.

§ 13. Главное управленіе дѣлами Общества принадлежитъ Общему Собранію всѣхъ вообще его членовъ. Общія Собранія бываютъ: обыкновенныя и чрезвычайныя. Обыкновенныя созываются разъ въ годъ въ опредѣленный самими Собраніемъ срокъ; чрезвычайныя же собранія могутъ быть созываемы предсѣдателемъ Общества во всякое время для рѣшенія особенно важныхъ, или не терпящихъ отлагательства дѣлъ.

§ 14. Въ предсѣдатели Общества, который вмѣстѣ съ тѣмъ есть и предсѣдатель Правленія, избирается одинъ изъ членовъ Общества на три года.

§ 15. Общія собранія имѣютъ предметомъ своихъ занятій:

- а) разсмотрѣніе и утвержденіе годового отчета;
- б) разсмотрѣніе предположеній, предложеній и докладовъ Правленія;
- в) разсмотрѣніе и утвержденіе сметы доходовъ и расходовъ на слѣдующій годъ;

დაცხმარება სოზოგადოების საქმეს, საზოგადოების გამგეობას შეუძლია აირჩიოს დამხმარებელ წევრად, რომელიც ვალდებული არაა, ფული შემოიტანოს.

IV. საზოგადოების მმართველობა

§ 13. საზოგადოების უმოკრესი მმართველობა ეკუთვნის მის ყველა წევრთა საზოგადო კრებას. საზოგადო კრება იქნება ჩვეულებრივი და საგანგებო. ჩვეულებრივი მოწვეული იქნება წელიწადში ერთხელ თვითონ კრების მიერ განსაზღვრულ ვალზე; ხოლო საგანგებო შეიძლება, მოიწვიოს საზოგადოების თავმჯდომარემ ყოველ დროს განსაკუთრებით სამომო, ან გადაუღებელ საქმეთა გადასწავტარად.

§ 14. საზოგადოების თავმჯდომარედ, რომელიც მისთანვე არის გამგეობის თავმჯდომარეც, ამირჩევა საზოგადოების ერთ-ერთი წევრთაგანი სამის წლით.

§ 15. საზოგადო კრების მეთვლიანობის საგანია:

- ა) განხილვა და დამტკიცება წლიურის ანგარიშისა;
- ბ) განხილვა გამგეობის მოსაზრების, წინადადების და მოხსენებისა;
- გ) განხილვა და დამტკიცება შემდეგის წლის შემოსავალ-გასავალის სავარაუდო აღრიცხვისა;

г) избраніе дѣйствительныхъ членовъ Общества и членовъ Правленія;

д) составленіе и утвержденіе инструкцій по разнымъ частямъ управленія дѣлами Общества;

е) избраніе ревизіонной комисіи для проверки годоваго отчета и дѣйствій Правленія, а равно назначеніе комисій, въ случаяхъ надобности, по другимъ специальнымъ вопросамъ, касающимся дѣла Общества;

ж) рассмотрѣніе предложеній объ измѣненіяхъ и дополненіяхъ устава Общества, и

з) вообще рассмотрѣніе и разрѣшеніе предложеній членовъ Общества о мѣрахъ, могущихъ содѣйствовать къ достиженію цѣлей Общества.

Примѣчаніе: Всякое предложеніе члена Общества вносится въ Правленіе по крайней мѣрѣ за семь дней до Общаго Собранія.

§ 16. Въ Общемъ Собраніи дѣла рѣшаются простымъ большинствомъ голосовъ присутствующихъ членовъ; для измѣненій же и дополненій устава Общества требуется не менѣе двухъ третей голосовъ Общаго Собранія. На принятія такимъ образомъ измѣненія испрашивается утвержденіе правительства, установленнымъ порядкомъ, чрезъ предсѣдателя Общества. Голосованіе производит-

д) არჩევა საზოგადოების ნამდვილ წევრთა და გამგეობის წევრთა;

ე) შედგენა და დამტკიცება საზოგადოების საქმეთა სხვა და სხვა ნაწილის წარმოების წესრიგისა;

ვ) არჩევა სარევიზო კომისიისა წლიურის ანგარიშისა და გამგეობის მოქმედების შესამოწმებლად; აგრეთვე დანიშნა კომისიებისა, როდესაც საჭიროება მოითხოვს, სხვა განკალკევებულ საკითხავათვის, რაიც საზოგადოების საქმეებს შეეხება;

ზ) განხილვა წინადადებისა საზოგადოების წესდების შეცვლისა და შევსებისათვის,

და მ) საზოგადოთ განხილვა და გადაწყვეტა საზოგადოების წევრთა წინადადებისა ღონისძიებისათვის, რომელსაც შეუძლია ხელი შეუწყოს საზოგადოებას და მიზანს მიაწიოს.

შემაშხა: ყოველივე წინადადება საზოგადოების წევრისა უნდა შეტანილი იქმნას გამგეობაში საზოგადო კრებაზედ შეიდი დღით მაინც.

§ 16. საზოგადო კრებაში საქმე გადაწყვეტება დამსწრე წევრთა მარტივის უმეტესობით; საზოგადოების წესდების შეცვლისა და შევსებისათვის კი საჭიროა საზოგადო კრების ხმათა ორ მესამედზე არა ნაკლები, ამ გვარად შეუქნარებული ცვლილება შემოღებულის წესით უნდა წარედგინოს საზოგადოების თავმჯდომარის მიერ მთავრობას დასამტკიცებლად ხმის ჩამოატარება მოხდება დახურულ-

ся закрытою или открытою баллатировкою, по усмотрѣнію Собранія; но закрытая баллатировка обязательна въ случаяхъ, указанныхъ въ отдѣльныхъ параграфахъ.

§ 17. Общее Собраніе считается состоявшимся, когда въ немъ присутствуетъ или не менѣ одной четверти его членовъ, или же не менѣ пятидесяти лицъ. Въ противномъ случаѣ созывается для разсмотрѣнія тѣхъ же вопросовъ, не ранѣ однако семи дней, новое Общее Собраніе, и оно считается законно состоявшимся, какое бы число членовъ ни явилось

§ 18. Для ближайшаго завѣдыванія дѣлами Общества и для исполнительныхъ по нимъ дѣйствій Общее Собраніе избираетъ изъ среды себя шесть членовъ Правленія и трехъ къ нимъ кандидатовъ.

Примѣчаніе: Число членовъ Правленія, а равно и кандидатовъ къ нимъ можетъ быть увеличиваемо Общимъ Собраніемъ въ случаѣ надобности.

§ 19. Правленіе Общества избирается на три года посредствомъ закрытой баллатировки. Правленіе находится въ гор. Тифлисѣ.

§ 20. Правленіе избираетъ изъ среды себя Товарища Предсѣдателя, замѣняющаго предсѣдателя въ случаѣ его отсутствія.

ლის, თუ ახლილის კენჭის ყრით, როგორც კრებმა ისურვებს; მაგრამ დახურული კენჭის ყრა სავალდებულოა იმ შემთხვევაში, რომელიც აღნიშნულია კერძო მუხლებში.

§ 17. საზოგადო კრება შედგენილად ჩაითვლება, თუ დესწრო ან მისთ წევრთა ერთ მეოთხედზე არა ნაკლები, ან ორმოცდაათ პირზედ არა ნაკლები. წინამდებ შემთხვევაში იმავე საკითხთა გადასაწყვეტად უნდა მოწვეულ იქნეს, შეიძლება არა უადრეს, ახალი საზოგადო კრება, რომელიც კანონისამებრ შედგენილად ჩაითვლება, რამდენი წევრიც უნდა გამოცხადდეს.

§ 18. საზოგადოების საქმეთა უფრო დაახლოებით მართვისა და მათ გამო აღმსრულებელის მოქმედებისათვის საზოგადო კრება აირჩევს გამგეობის ექვს წევრსა და სამს მათ კანდიდატს.

შენიშვნა: გამგეობის წევრთა, აგრეთვე კანდიდატთა რიცხვი შეიძლება საზოგადო კრებამ გააძილოს, თუ საჭირო შეიქმნა.

§ 19. საზოგადოების გამგეობა აირჩევა სამის წლით დახურულის კენჭის ყრით. გამგეობა იმყოფება ტფილისში.

§ 20. გამგეობა აირჩევს თავმჯდომარის ამბანავს, რომელიც სწევს თავმჯდომარის მაგიერობას მის სხვაგან ყოფნის დროს.

§ 21. Правление имѣеть предметомъ своихъ занятій:

- а) выборъ изъ среды своихъ членовъ Товарища Предсѣдателя, Секретаря и Казначея;
- б) выборъ лицъ въ члены-соревнователи;
- в) ведение списка членовъ Общества;
- г) исполненіе всѣхъ законныхъ постановленій Общаго Собранія;
- д) назначеніе распорядителей, завѣдывающихъ народными чтеніями, читальнями, библиотекою и складами;
- е) снабженіе школъ, гдѣ надобность укажетъ, учителями, учительницами, учебниками и пособиями;
- ж) веденіе приходо-расходныхъ книгъ и отчетности въ суммахъ Общества;
- з) устройство для увеличенія средствъ Общества литературныхъ чтеній, публичныхъ лекцій, музыкальныхъ вечеровъ, спектаклей, кружечнаго сбора и проч.;
- и) созваніе, чрезъ Предсѣдателя, Общихъ Собраній;
- й) представленіе Общему Собранію соображеній о мѣрахъ къ достиженію цѣли Общества и къ дальнѣйшему развитію его дѣйствій;
- к) выборъ воспитанниковъ для приготовленія въ народные учителя (§ 2 и 3) и

§ 21. გამგეობის მეკადნიერობის საგანია:

- ა) არჩევა თავის წევრთა შორის თავმჯდომარის ამხანაგისა, მდივნისა და ხაზინდარისა;
- ბ) არჩევა დამხმარებელ წევრთა;
- გ) წარმოება საზოგადოების წევრთა სიისა;
- დ) შესრულება საზოგადო კრების ყოველი კანონიერის დადგენილებისა;
- ე) დანიშვნა სახალხო საკითხავისა, სამკითხველოების, წიგნთ-საცავისა და საწყობთა გამგეებისა;
- ვ) მოპოება სკოლებისათვის, სადაც საჭიროება იქნება, მისწავლებელ ქალ-ვაჟთა, სასწავლო და სახელმძღვანელო წიგნებისა;
- ზ) წარმოება შემოსავალ-გასავალის დაეთვებისა და საზოგადების თანხის ანგარიშისა;
- თ) გამართვა საზოგადოების ღონის-ძიებათა გასაძლიერებლად სალიტერატურო საკითხავისა, საჯარო ლექციებისა, სამუსიკო საღამოებისა, წარმოდგენებისა, ფულის შესაკრები ყულობებისა და სხ.
- თ) მოწვევა თავმჯდომარის შემწეობათ საზოგადო კრებათა;
- ი) წარდგენა საზოგადო კრებისთვის მოსაზრებისა მის შესახებ, თუ რა ღონისძიება საჭირო, რომ საზოგადოებამ მიზანს მიაწიოს და მისი მოქმედება უფრო განვითარდეს;
- კ) არჩევა მოწაფეთა, რომელნიც სახალხო მასწავლებლებად უნდა მომზადდენ (§ 2 და 3). აღ

л) вообще всё исполнительныя распоряженія по дѣламъ Общества.

§ 22. Правленіе ежегодно представляетъ Общему Собранію подробный отчетъ о составѣ и дѣятельности Общества. Отпечатанный отчетъ Правленіе разсылаетъ членамъ Об-ва за нѣсколько дней до Общаго Собранія.

§ 23. Засѣданіе Правленія признается законнымъ, если въ немъ участвуетъ болѣе половины членовъ. Въ случаѣ же отсутствія предсѣдателя и его товарища, мѣсто ихъ занимаетъ одинъ изъ членовъ по назначенію остальныхъ присутствующихъ. Засѣданія Правленія бывають не менѣе одного раза въ мѣсяцъ. На засѣданія сии могутъ быть приглашаемы для совѣщанія члены Общества. Дѣла Правленія рѣшаются по большинству голосовъ, въ случаѣ раздѣленія голосовъ мнѣніе предсѣдательствующаго даетъ перевѣсъ.

§ 24. Предсѣдатель Общества:

а) наблюдать за точнымъ исполненіемъ сего Устава;

б) руководить совѣщаніями въ засѣданіяхъ и

в) сносится отъ имени Общества съ подлежащими вѣдомствами, учрежденіями и лицами.

ლო) საზოგადო ყოველი სააღმასრულებლო და საპროცედურო განკარგულება საზოგადოების საქმეთა გამო.

§ 22. გამგეობა ყოველ წლივ წარუდგენს საზოგადო კრების დაწერილებით ანგარიშს საზოგადოების შედგენილობისას და მოქმედებისას. გამგეობა დაბეჭდილს ანგარიშს უჯგუფებს წევრებს საზოგადო კრებამდე რამდენიმე დღის წინად.

§ 23. გამგეობის სხდომა ჩაითვლება კანონიერათ, თუ დაესწრო წევრთა ნახევარზე მეტი რიცხვი. ხოლო თუ თავჯდომარე და მისი ამხანაგი არ დაესწრო, მათ მოადგილეობს ერთი წევრთაგანი დანარჩენი დამსწრეთა მიერ დანიშნით. გამგეობის სხდომა მოხდება თვეში ერთხელ მაინც. სხდომაზე შესაძლოა მოწვეულ იქნენ სათათბიროდ საზოგადოების წევრნი. გამგეობის საქმე გადაწყდება ხმის უმეტესობით, ხოლო თუ ხმები შუა გაიყო, თავჯდომარის აზრი დასძლევის.

§ 24. საზოგადოების თავჯდომარე:

ა) თვალ-ყურს ადევნებს ამ წესდების ნამდვილად ასრულებას;

ბ) ხელმძღვანელობს თათბირსა სხდომის დროს;

გ) აქვს მიწერა-მოწერა საზოგადოების სახელით ქვემდებარე უწყებებსა, დაწესებულებებსა და პირებთან.

§ 25. Общество имѣеть право открывать мѣстныя отдѣленія, гдѣ оно найдетъ нужнымъ, съ сообщеніемъ каждый разъ объ открываемомъ отдѣленіи Тифлисскому Губернатору.

§ 26. Общество имѣеть свою печать.

§ 27. Въ случаяхъ, не предусмотрѣнныхъ настоящимъ Уставомъ, Общество руководствуется общими законоположеніями.

§ 28. Въ случаѣ закрытія Общества, которое можетъ послѣдовать не иначе, какъ по опредѣленію трехъ четвертей голосовъ Общаго Собранія, производится ликвидація дѣлъ Общества, порядкомъ, который долженъ быть указанъ тѣмъ же самымъ опредѣленіемъ.

§ 25. საზოგადოებას უფლება აქვს, გახსნას ადგილობრივი განყოფილებანი, სადაც საჭიროდ დაინახავს, ხოლო ყოველ განყოფილების გახსნის შესახებ უნდა შეატყობინოს ტფილისის გუბერატორს.

§ 26. საზოგადოებას აქვს თავისი ბეჭედი.

§ 27. იმ შემთხვევაში, რომელიც ამ წესდებაში წინააღმდეგ განკერტვლი არ იყოს, საზოგადოება ხელმძღვანელობს საზოგადო კანონდებულებით.

§ 28. თუ საზოგადოება დაიხურა, რაიცა მოხდება მხოლოდ საზოგადო კრების ხმათა სამი მეოთხედის დადგენილებით, მსწარმოებს ლიკვიდაცია საზოგადოების საქმეთა იმ წესით, რომელიც უნდა ცხად ჰყოს იმავე დადგენილებამ.

ინსტრუქცია

ქ. შ. წერა-კითხვის ვაზაერცელეზელის სამოვადო-
ეზის ადგილოზრივ ვანყოფილეზათა მოწყობისათვის
(წესდ. § 25.).

ИНСТРУКЦІЯ

По організації Мѣстныхъ Отдѣленій Общества
распространенія грамотности среди грузинскаго
населенія Намѣстничества Кавказскаго
(на основ. § 25 Устава)

ქ. შ. წერა-კითხვის გამავრცელებელის სამოგალო-
ების ადგილობრივ განყოფილებათა მოწყობისათვის
(ქესდ. § 25.).

ა. მისანი და საშუალება განყოფილებისა.

1. ადგილობრივი განყოფილება ქ. შ. წერა-
კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოებისა არსდება
და იხურება კავკასიის სანაქეტნიკოს ყველა ადგი-
ლებში საზოგადოების გამგეობის დადგენილებით.*

2. ადგილობრივს განყოფილებას აქვს იგივე
საგანი, რომელიც ნაჩვენებია საზოგადოების წესდე-
ბაში (§§ 1. და 2.) და საგნის მისაღწევად ხმარობს
იმავე საშუალებას, რომელიც ნაჩვენებია წესდების
მე-3, 4 და 5. მუხლებში.

3. ადგილობრივი განყოფილება განაგებს თა-
ვის რაიონში არსებულ საზოგადოების ყველა სკო-
ლასა და დაწესებულებას, ხელმძღვანელობს საზო-
გადოების წესდებით და ინსტრუქციებით, რომელ-
საც გამოსცემს საზოგადოება წესდების მე-25 მუხ-
ლის განსაფთვარებლად.

4. საზოგადოების ადგილობრივი განყოფილება
ჰკრებს და ხარჯავს, როგორც საწევრო ფულს ისე
სხვაგვარს შემოსავლს საზოგადოა წესით; ხოლო
გამოჰყოს თავის წლიურ შემოსავლიდამ 20⁰/₁₀₀,

ИНСТРУКЦІЯ

По организациі Мѣстных Отдѣленій Общества
распространенія грамотности среди грузинскаго
населенія Намѣстничества Кавказскаго

(на основ. § 25 Устава)

А. ЦѢЛЬ ОТДѢЛЕНІЯ И ЕГО СРЕДСТВА.

1) Мѣстное Отдѣленіе Общества распро-
страненія грамотности среди грузинскаго на-
селенія Нам. Кав. можетъ открываться и зак-
рыватьсѣ во всѣхъ мѣстахъ Намѣстничества по
постановленію Правленія Об-ва.

2) Мѣстное Отдѣленіе преслѣдуетъ тѣ же
цѣли, кои указаны въ Уставѣ О-ва (§§ 1 и 2)
и достигаесть ихъ средствами, указанными въ
§§ 3, 4 и 5 Устава.

3) Мѣстное Отдѣленіе вѣдаетъ всѣми шко-
лами и установленіями Об-ва, находящимися
въ районѣ Отдѣленія, руководствуясь уста-
вомъ Об-ва и издаваемыми имъ инструкціями
въ развитіи § 25 Устава.

4) Мѣстное Отдѣленіе Общества соби-
раесть и расходуетъ, какъ членскіе взносы, такъ
и могушія быть другія поступленія на общемъ
основаніи, выдѣляя изъ своихъ годовыхъ
приходовъ 20⁰/₁₀₀, кои препровождаются въ

ნოს ტფილისში საზოგადოების გამგეობის სხდომებში მონაწილეობის მისაღებად.

7. ადგილობრივის განყოფილების გამგეობა ადგენს თავის ანგარიშებს საზოგადოების გამგეობის მოთხოვნის კვალობაზე.

8. ადგილობრივის განყოფილების წესდგენად და დასაკანონებლად უნდა დაკუთლ იქნას შემდეგი წესი:

ა) ადგილობრივი განყოფილების დაარსებისათვის საჭიროა თანხმობა საზოგადოების არა ნაკლებ 30 ადგილობრივის წევრისა.

ბ) ეს წევრები განყოფილების დამფუძნებელთა მიწვევით შეიკრიებიან წინასწარ საორგანიზაციო კრებაზე, რომელზედაც აირჩევენ განყოფილების გამგეობას არა ნაკლებ სამის კაცისაგან, განსაზღვრავენ თავის მოქმედების რაიონს და სივანს, აგრეთვე საშუალებასაც, რომელიც მოეპოვებათ, და ყველა ამ ცნობებს სხდომის პროტოკოლით და განყოფილების წევრთა სით წარუდგენენ საზოგადოების გამგეობას, რომელსაც სთხოვენ საჭირო მიწერ მოწერის გამართვას აღმინისტრაციასთან განყოფილების დაკანონებისათვის.

გ) ადგილობრივი განყოფილება ითვლება დაარსებულად იმ დღიდან, როცა ამის შესახებ მიიღებს ცნობას საზოგადოების გამგეობისგან.

შენიშნა: საორგანიზაციო სხდომის პროტოკოლის ფორმა აქვეა დამატებული.

ყო члена для участия въ засѣданіяхъ Правленія Общества въ Тифлисѣ

7. Правленіе Мѣстнаго Отдѣленія представляетъ свои отчеты по мѣрѣ требованій Правленію Общества.

8. Для образованія Мѣстнаго Отдѣленія и легализаціи его рекомендуется слѣдующій порядокъ:

а) для открытія Отдѣленія требуется согласіе не менѣе 30 мѣстныхъ членовъ Общества.

б) Члены эти по приглашенію учредителей Отдѣленія собираются на предварительное организационное засѣданіе, въ которомъ выбираютъ въ Правленіе Отдѣленія не менѣе 3 лицъ, опредѣляютъ районъ и родъ своей дѣятельности, а также имѣющіяся на это средства и эти свѣдѣнія, вмѣстѣ съ протоколомъ засѣданія и списками членовъ Отдѣленія, представляютъ въ Правленіе Общества, прося соответствующихъ сношеній съ администраціей о легализаціи Отдѣленія

в) Мѣстное Отдѣленіе считается открытымъ со дня уведомленія о томъ отъ Правленія Общества.

Примѣчаніе: Форма протокола организационнаго засѣданія при семъ прилагается.

4. კრების წევრებმა აირჩიეს თავის წრიდამ
განყოფილების გამგეობა:

თამაჯლომბარე
გამგეობის წევრები

5. განყოფილების გამგეობას მონდობილი აქვს
მიმართოს საზოგადოების გამგეობას, რომ დაკანონ-
დეს ადგილობრივი განყოფილება და უკანასკნელის
დამტკიცების შემდეგ მიიღოს ზომები განყოფილე-
ბის გახსნისათვის თანახმად საზოგადოების წესდ-
ებისა.

(სელს აწერენ)

4. Присутствующіе въ совѣщаніи избра-
ли изъ своей среды Правленіе Отдѣленія въ
составѣ:

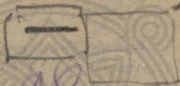
Предсѣдатель _____

Члены Правленія _____

5. Правленіе уполномочено сдѣлать со-
отвѣтствующія слошенія съ Правленіемъ Об-
щества для легализаціи Мѣстнаго Отдѣленія и
по утвержденіи такового принятъ мѣры къ
открытію Отдѣленія на точномъ основаніи
Устава Общества.

(подписи).

-2000

98.

ინსტრუქციები

20.00

ქ. შ. წერა-კითხვის გაძაღრსელებელი საზოგადო-
ების გამგეობისა

1. საქმეთა წარმოებისათვის-სექციები
2. წესი თანხებისათვის
3. საგანგებო თანხები
4. კანცელარიის საქმეთა წარმოება.
5. წიგნთა ვაჭრობის საქმის წარმოება

თ ბ ი ლ ი ს ი

ელექტრო-მბეჭდავი „შობისა“, მოსკოვის ქუჩ. № 5

1 9 0 9

დაშტკიცებულია გამგეობისაგან
1909 წ. ნ თებერვალს

ინსტრუქცია

ქ. შ. წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოების
გამგეობის საქმეთა წარმოებისთვის.

გამგეობა ხელმძღვანელობს საზოგადოების წესდებ-
ებით და საქმეების უკეთესი წარმოებისათვის საჭი-
როდ მიაჩნია შრომის ასეთი განაწილება და შინა-
განი ორგანიზაცია გამგეობისა.

გამგეობის საქმეებს განაგებს გამგეობის საერ-
თო კრება; ამასთანავე გამგეობა გაყოფილია სამ
სექციად:

1. ადმინისტრაციული სექცია.
2. სასკოლო სექცია.
3. საისტორიო-საარქეოლოგიო სექცია.

გამგეობის საერთო კრება

საერთო კრება შესდგება გამგეობის ყველა წევ-
რისაგან. მის განსაკუთრებულ მოვალეობას შეად-
გენს:

ა) გამგეობის წევრების განაწილება სექციებად
და არჩევა თანამდებობის პირთა, რომლებიც ნა-

ჩვენების ამ ინსტრუქციაში, ე. ი. თავმჯდომარის ამხანაგის, მდივნის, ხაზინადრის, საზოგადოების უძრავ ქონებათა გამგის, ბიბლიოთეკა-მუზეუმის ზედამხედველის და იურისკონსულტისა.

შენიშვნა: უკანასკნელი სამი თანამდებობა შეიძლება შეერთებულ იქნას, თუ საჭიროებამ მოითხოვა.

ბ) საერთო ხელმძღვანელობა და შეთანხმება სექციების მოქმედებათა, პრინციპული საზოგადოებრივ კრება, თუ საჭიროდ დინებას, გამოსცემს ინსტრუქციებს სექციებისა და თანამდებობის პირების სთვის.

გ) განხილვა და დამტკიცება სექციის მოსახრებისა.

და დ) გამოცემა წიგნებისა.

ადმინისტრაციული სექცია

ადმინისტრაციული სექცია შესდგება გამგეობის პრეზიდიუმისა და ოთხის წევრისგან, რომელთა რიცხვში არიან — ხაზინადარი, უძრავ ქონებათა გამგე, წიგნის მალაზიის გამგე და იურისკონსულტი. სექციის კრებები იმართება გამგეობის თავმჯდომარის მოწვევით.

ადმინისტრაციული სექციის მოვალეობაა:

ა) რეგისტრაცია მიღებულის და გაგზავნილის

110

ქალაქებისა, და მათი გადაცემა სექციებში (მდივანი), თავმჯდომარისთან წარდგენის შემდეგ.

ბ) დაგზავნა ზონარ-გაყრილ საანგარიშო წიგნებისა, წესდეთა და ინსტრუქციებისა და სხ., სადაც საჭირო იქნება (მდივანი).

გ) მიღება, შენახვა და გაცემა ფულისა და ყოველის ფასიანის დოკუმენტისა (ხაზინადარი).

დ) ადმინისტრაციული სექცია ზნაობის ყოველ-გვარ ღონისძიებას საზოგადოების ქონებრივ საშუალებათა გასაძლიერებლად და ამის შესახებ მოახსენებს გამგეობის მახლობელ საზოგადოებრივ სექცია განაგებს ყოველმხრივ წიგნის მალაზიას და უძრავ ქონებას განსაკუთრებულ განმეგობის შემწეობით, რომელთაც მისცემს ინსტრუქციებს და საანგარიშო ზონარ-გაყრილ წიგნებს.

ვ) სექცია გადასწყვეტს და გაცემს ერთდროულად დახმარებას საზოგადოების საერთო კრების დამტკიცებულ ხარჯთაღრიცხვის ფარგალში, არა უმეტეს 1 მანეთისა ერთხ პირზე. თუ საჭირო იქნება მეტის მიცემა ერთისთვის, ამის შესახებ მოახსენებს გამგეობის საზოგადოებრივ სექციას.

ზ) შეადგენს ადმინისტრაციული სექციის მოვალეობის წლიურს ანგარიშს და დამხმალტებს გამგეობის წლიური ანგარიშის პროექტს იმ მახალტების მიხედვით, რომლებსაც წარმოადგენენ სექციები.

და თ) ადმინისტრაციული სექცია ინახავს საზოგადოების ბუქტებს.

დამტკიცებულია გამგეობისაგან
1909 წ. თებერვლის 15-ს

შ ე ს ი

ქ. შ. წერბაკისთვის გამაგრებელი საზოგადოების თანხებისათვის

1. ყოველი ფული, რომელიც საზოგადოების კასაში შემოდის, მიეთვლება ან: 1) სახარჯო (საზოგადო) თანხას, ან 2) საგანგებო თანხებს, ან 3) სათადარიგო თანხას.

2. საზოგადო თანხა შესდგება საწევრო გადასახლისაგან, და საზოგადოების ქონების, წარმოდგენების, ყულაბების და სხვა, ამ გვარი შემოსავლისაგან. ეს თანხა იხარჯება თანახმად წლიური ხარჯთაღრიცხვისა, რომელსაც ამტკიცებს საზოგადოების საზოგადო კრება.

3. საგანგებო თანხები (ფონდები) შესდგება კერძო შემოწირულობათაგან, რომელთა შემოწირველნი თვითონ აღნიშნავენ, თუ რომელს საგანგებო საქიროებს უნდა მოხმარდეს მათი შემოწირული ფული. ეს ფონდები იხარჯება თანახმად გამგეობის დადგენილებისა.

4. სათადარიგო თანხა. სათადარიგო თანხას მიერიცხება ყოველწლიური შემოსავლის ვადარჩენილ ფულის 10% და საგანგებო თანხების სარ-

გებლის 10%. ეს თანხა შეიძლება დაიხარჯოს მხოლოდ საზოგადო კრების დადგენილებით.

5. თანხების ყოველწლიური სარგებელი, 10%-ის გამორიცხვით სათადარიგო თანხის სასარგებლოდ, მიემატება თავისთავად თანხას.

6. საზოგადო წესი თანხების შესანახად და სახარჯავად ნაჩვენებია „საზოგადოების“ წესდების მე-6 წ და საზოგადოების ინსტრუქციებში. სახარჯო და საგანგებო თანხების ანგარიშს თვალს ადევნებს აღმინისტრატორი სექცია გამგეობისა; საგანგებო თანხების ანგარიშს კი თვალს ადევნებენ სექციები, თითოეული სექცია იმ თანხების ანგარიშს, რომლებიც მის განკარგულებაშია, თანახმად ამ წესის მე-7 მუხლისა.

7. საგანგებო თანხები, რომელნიც დღეს „საზოგადოების“ ხელთ არის, დანაწილებულია სამჯგუფად: სააღმინისტრატოროდ, სასკოლოდ და სამუზეუმოდ, როგორც ეს ნაჩვენებია ამ წესის ცალკე დამატებაში.

8. ყველა ახლად შემოსული საგანგებო თანხა (ფონდები) მიემატება შესაფერს ჯგუფს თანხმად გამგეობის სარგებელს დადგენილებისა.

102

თბილისი
1909 წ. თებერვლის 15-ს
გამგეობისაგან

103

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მედიცინის ფაკულტეტის სტუდენტების მიერ

ქ. შ. წერაკიძის ინიციატივით

საზოგადოებრივი საქმიანობის

სახელი თანხისა

სახელი	თანხისა	მან.	კ.	მან.	კ.
I. საღვთობის დღე					
1. საღვთობის დღე					
2. რ. ურისი, საერთო					
3. მუსიკისა და გლოზისა					
4. გ. დიმიტრისა (საბრძოლო)					
5. ვ. შერტისა					
II. აპაქი წიგნების საღვთობის დღე					
1. საღვთობის დღე					
2. რ. ურისი, საერთო					
3. მუსიკისა და გლოზისა					
4. გ. დიმიტრისა (საბრძოლო)					
5. ვ. შერტისა					
III. მ. იაკ. ლევ. ჯ. ავათ. ზუბალაშვილის სახელი					
1. საღვთობის დღე					
2. რ. ურისი, საერთო					
3. მუსიკისა და გლოზისა					
4. გ. დიმიტრისა (საბრძოლო)					
5. ვ. შერტისა					
IV. საბრძოლო					
1. საღვთობის დღე					
2. რ. ურისი, საერთო					
3. მუსიკისა და გლოზისა					
4. გ. დიმიტრისა (საბრძოლო)					
5. ვ. შერტისა					
V. ილ. ზაზაშვილის დღე					
1. საღვთობის დღე					
2. რ. ურისი, საერთო					
3. მუსიკისა და გლოზისა					
4. გ. დიმიტრისა (საბრძოლო)					
5. ვ. შერტისა					

სახელი	თანხისა	მან.	კ.	მან.	კ.
I. ახალი საგლოზისა და საღვთობის დღე					
1. საღვთობის დღე					
2. რ. ურისი, საერთო					
3. მუსიკისა და გლოზისა					
4. გ. დიმიტრისა (საბრძოლო)					
5. ვ. შერტისა					
II. საღვთობის დღე					
1. საღვთობის დღე					
2. რ. ურისი, საერთო					
3. მუსიკისა და გლოზისა					
4. გ. დიმიტრისა (საბრძოლო)					
5. ვ. შერტისა					
III. საღვთობის დღე					
1. საღვთობის დღე					
2. რ. ურისი, საერთო					
3. მუსიკისა და გლოზისა					
4. გ. დიმიტრისა (საბრძოლო)					
5. ვ. შერტისა					
IV. საღვთობის დღე					
1. საღვთობის დღე					
2. რ. ურისი, საერთო					
3. მუსიკისა და გლოზისა					
4. გ. დიმიტრისა (საბრძოლო)					
5. ვ. შერტისა					
V. საღვთობის დღე					
1. საღვთობის დღე					
2. რ. ურისი, საერთო					
3. მუსიკისა და გლოზისა					
4. გ. დიმიტრისა (საბრძოლო)					
5. ვ. შერტისა					

ინსურუქცია

ქ. შ. წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოების კანცელარიის საქმის წარმოებისათვის

1. ყოველგვარს კორესპონდენციას, რომელიც გამოგზავნილია საზოგადოების ან თავმჯდომარის სახელზე, მიიღებს მდივანი ან მისი რწმუნებული.

2. ყველა კორესპონდენციას გახსნის და შეიტანს დავთარში საზოგადოების მდივანი, გარდა იმ პაეუთებისა, რომლებიც საიდუმლოანი არიან ან გამოგზავნილი პირადად თავმჯდომარის სახელზე. უკანასკნელებს გახსნის თავმჯდომარე ან მისი მოადგილე.

ა. უბრალო და დაზღვეული (არა ფულიანი) კორესპონდენცია

3. ყოველი კორესპონდენცია, რომელიც შემოდის კანცელარიაში, უნდა ჩაიწერიოს „შემოსულ ქალაქდების დავთარში“ იმ ფორმით, რომელიც აქვე ნაჩვენებია.

როდისაა მიღებული ქალაქი	როდისაა გამოგზავნილი და რა №-ით	წინგანაქალაქი და რა შინაარსის	რომელ სექციას გადაეცა შესასრულად	გამგეობის რეზოლუცია და საქმის №
1909 წ. 2 იან.	15 დეკემბ. № 285	საგურამოს სკოლაში გაგზავნის შესახებ	2 იანვარს სასკოლო სექციას	საქმე № 8 დადგენ. უარი სთქვა
4 იანვარს	20 დეკემბ. კავკაის კომიტ.	1908 წ. ანგარიში	6 იანვარს ადმინისტრ. სექცია	საქმე № 2
10 იანვარს	1 იანვარს № №	№-საგან წიგნების საკომისიოთ გაგზავ. შეს.	12 იანვარს წიგნის შუაღობის გან	

4. ყოველი ქალაქი, რომელიც იგზავნება გამოგეობიდან, უნდა ჩაიწერიოს „გასული ქალაქდების დავთარში“ იმ ფორმით:

№ №	თვე და რიცხვი	შინაარსი ქალაქისა	რომელ სექციიდან	სად ინახება მიწერ-მოწერა
1	2 იანვარს	კავკაის კომიტეტის რომ თებერვალში გამოგზავნოს ანგარიში	გამგეობის გან	საქმე № 2
2	5 იანვარს	ქუთაისის სახ. სკოლების დირექტორს, კინკათხევის სკოლა პროგრამით	გამგეობის გან	საქმე № 2

დამატებს

შე სიონი...
 რომელიც...
 ფორმა რეგულირების ფუნქციის მისივე...
 საფოსტო-სატელეგრაფო კანტორიდან.

Тифл. Об-ва распр граи среди грузин.
населения

ТЕТРАДЬ

для записывания денежных полученных
 изъ Тифл. почтово-тел. конторы

Мѣсяць и число	№№ повѣ- стокъ	на сумму	
		руб.	коп.
1909 Марта 5-го	207	47	

108

ინსტრუქცია

ქ. შ. წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოების წიგნთა ვაჭრობის საქმის წარმოებისა, დამტიკებული გამგეობის მიერ 4 ივნისს 1909 წ.

1. წიგნები, სურათები და სასკოლო-საკანცელარიო ნივთები საზოგადოებას აქვს მოთავსებული წიგნების საწყობასა და მაღაზიაში.

2. წიგნების საწყობი აბარია გამგეობის მდივანს, რომელიც ჩაბარების დროს სიით მიიღებს ხოლმე წიგნებს, მას აქვს ჩაბარებული საწყობის გასაღები და ივია გამგეობის წინაშე სრული პასუხისმგებელი, თუ საწყობში ქონება დაცვრვა ან საწყობის მოუვლელობით საზოგადოებას რამე ზარალი მიეცა.

3. ყოველი წიგნი, რომელიც საზოგადოებაში შემოდის, პირველად საწყობის ანგარიშში უნდა იქნას შეტანილი.

4. მდივანს აქვს ა) წიგნების ჩაშვარებელთათვის მისაცემად თეთრი კვიტანციები და ბ) საზო-

გაღობის მალაზიის გამგისაგან მისალხად—ლურჯი კვიტანციები.

ა) თეთრს კვიტანციებს მდივანი აძლევს ყველას, ვისგანაც საზოგადოებაში წიგნი შემოვა.

შენიშვნა პირველი. საზოგადოების საკუთარტ გამოცემათა მიღების დროს, როცა მდივანი მესტამბეს ან ამკინძავს აძლევს კვიტანციას, კვიტანციის პირი უნდა მიეკრას მესტამბის ანგარიშს და ამკინძავის ბარათს, რომლის საფუძველითაც მდივანი მესტამბეს გასწორებია. როცა მდივანი გარეშე გამომცემელს აძლევს კვიტანციას, კვიტანციის პირსა და ტალონზე წიგნის მომტანს ხელი უნდა მოაწერინოს. თუ ფოსტით არის გამოგზავნილი წიგნები, უნდა შენახულ იქნას საქმეში წერილი, რომელშიაც გამოგზავნი იწერება გამოგზავნილის წიგნების რაოდენობის შესახებ.

ბ) როცა წიგნები საწყობითგან მალაზიაში გადადის, მდივანმა უნდა აღნიშნოს ლურჯს კვიტანციაზე საწყობითგან გადატანილის წიგნების სახელები და მათი რაოდენობა და ამ კვიტანციას და მის ტალონზე მალაზიის გამგეს ხელი მოაწერინოს, ხოლო თავის მიერ ხელ-მოწერილი პირი მისცეს მას.

107

შენიშვნა მეორე. მიღებული კვიტანციები და გაცემულის კვიტანციების პირი ყოველდღე უნდა გადაეცეს ბუხალტერს დაფორმებში შესაფერის ცნობების შესატანად.

ნ. როგორც საწყობში, ისე წიგნის მალაზიაში არ შეიძლება მიღებულ იქნას წიგნები კვიტანციის მიუტემლად.

ნ. გარეშე გამომცემელთაგან მხოლოდ იმდენი ცალი წიგნი უნდა იქნას მიღებული საკომისიოდ, რის გაყიდვისაც იმედი არის ერთისა ან ორის წლის განმავლობაში.

შენიშვნა. გასაყიდად ნაგარაუდღეს რაოდენობაზე ზედმეტის მიღება შეიძლება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ გამომცემელი ჩვეულებრივზე 10% -ით მეტს სარგებლობას დაუთმობს საზოგადოებას თავისი წიგნების გაყიდვაში.

7. მდივანი ვალდებულია ზედამხედველობა გასწიოს წიგნის მალაზიაში, რათა იქ ვაჭრობა და საქმეების წარმოება წესიერად მიმდინარეობდეს.

8. ყოველდღე, მალაზია რომ დაიკეტება, მდივანმა უნდა ჩაიბაროს მალაზიის გამგისაგან დღიურად ნავაჭრის ანგარიში, ფასდადებით გაგზავნი-

ლის და სხვა გვარად ვაცემულის წიგნების დოკუმენტები და ნაღდი ფული, რომელიც მაშინვე სასოვადობების კასაში უნდა იქნას შეტანილი.

9. წლის ბოლოს მდივანმა უნდა წარმოუდგინოს გამგეობას მის მიერ შემოწმებული ანგარიში საწყობისა და მალაზიის ქონების ნამდვილის ვითარებისა.

10. წიგნის მალაზიაში ვაქრობის საქმეებს აწარმოებს განსაკუთრებით ამისათვის დაქირავებული კაცო, — წიგნის მალაზიის გამგე, რომელიც არის გამგეობის წინაშე პასუხისმგებელი მისთვის ჩაბარებული ქონებისა.

11. ჩაბარებულის ქონების უზრუნველ-საყოფად მალაზიის გამგე უნდა წარმოუდგინოს გამგეობას ხუთასი მანეთი გირაოდ და შესაფერი ხელწერილი პასუხის-მგებლობისა.

12. მალაზიის გამგის მოწვევა და დათხოვნა არის უფლება საზოგადოების გამგეობისა.

13. მალაზიის გამგის მოვალეობას შეადგენს:
ა) ვაქრობა თვით მალაზიაში მთელის დღის განმავლობაში ყოველდღე, გარდა შემდეგს მუხლში აღნიშულის დღეებისა.

ბ) წიგნების გაგზავნა საკომისიოდ თუ ნაღდს ფულზე ტფილისში და ტფილისს გარედ.

გ) დღიურად ნავაქრის საანგარიშო წიგნის წარმოება.

დ) წარმოდგენა გამგეობისათვის წელიწადში ორჯერ (1 იანვრისა და 1 ივლისისათვის) მალაზიის ნამდვილის ქონების ანგარიშისა.

14. მალაზიაში ვაქრობა წარმოებს ყოველდღე, გარდა კვირა დღეებისა, შობისა, ახალწლისა, ნათლის-ღებისა, ნინოობისა, აღდგომისა და აღდგომის მეორე და მესამე დღისა, დღის 8 საათითგან საღამოს 7 საათამდე 1 სექტემბრიდან 1 აპრილამდე, დღის 8 საათითგან საღამოს 8 საათამდე 1 აპრილიდან 1 სექტემბრამდე, ისე კი რომ აპრილში და მაისში მალაზია იხურებოდეს 3 საათითგან 5 საათამდე, ივნისში, ივლისში და აგვისტოში 2 საათითგან 5 საათამდე, დანარჩენს თვეებში 3 საათითგან 4 საათამდე.

15. მალაზიის გამგეს არ შეუძლიან მისცეს ან გაუგზავნოს ვისმე ნისიად წიგნები, თუ ამის შესახებ წინააღმდეგ გამგეობის ნებართვა და დადგენილება არ ყოფილა.

16. მალაზიის გამგე აწარმოებს მხოლოდ დღიურად ნავაქრის საანგარიშო წიგნს, რომელიც ორად არის გაყოფილი და შეიცავს ანგარიშსა და მის ტალონს. ამ დავთარში გაყიდულის წიგნების

რაოდენობა და სახელები სათითაოდ უნდა იყოს აღნიშნული.

17. მალაზიის გამგეს აქვს თეთრი საკვიტან-ციო „ანგარიშები.“ ამ ანგარიშებს იგი უგზავნის იმ პირთ, რომელთაც წიგნები ან ნისიად ან ფას-დადებით ეგზავნებათ. ამ ანგარიშშიშეთვე მალაზიის გამგე უბრუნებს საწყობს წიგნებს და აძლევს კანცელარის წიგნებს სკოლებისა, ბიბლიოთეკებისა და სხვა საპროცენტათების.

18. ყოველდღე, მალაზია რომ დაიკეტება, მალაზიის გამგემ უნდა ჩააბაროს მდივანს დღიურად ნავაქრის წიგნიდან ამოღებული ანგარიში ნაღ-დზედ გაყიდულის წიგნებისა და შემოსული ფული, აგრეთვე ფასდადებით, ნისიად და სხვა გვარად გა-ცემულის წიგნების დოკუმენტები. ფულის მიღე-ბისათანავე მდივანმა ხელი უნდა მოუწეროს მალა-ზიის გამგეს დღიურად ნავაქრის და გაცემულის წიგნების ანგარიშებზე (ტალონზე და პირზე), ხო-ლო თვით ანგარიში დღიურად ნავაქრის წიგნები-სა და გაცემულის წიგნების ანგარიშის პირები უნ-და გადასცეს ბუხალტერს დავთარში აღსანიშნავად.

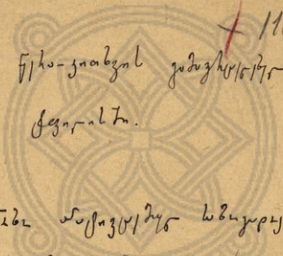
19. წიგნების ანგარიშისათვის ბუხალტერი

109

აწარმოებს წიგნების დავთარს, სადაც თვითფულს წიგნს უნდა ჰქონდეს მიჩენილი ცალ-ცალკე გვერ-დები და აღინიშნებოდეს შემოსავალი და გასავალი წიგნისა, როგორც საწყობში, ისე მალაზიაში, თა-ნახმად გამგეობისაგან დიპტიკეტულის ფორმისა.

խորհրդա-նիւն Բիւ-տանչոն շնորհաբար
և նշարչեմ յոյնեմ լոյս-նէն.

Ի՞նչ ինչոյն յարեմ յոյնեմ և նշարչեմ
յոյնեմ և ի յոնեմ Լիւսիբոս Ինչոյն. ԿԳՂ

Եղևարն Ինտիւն Ինչոյն յարեմ
նկնչո. Միւսիբոս Ինչոն Երբ և Ինչոյն

ПОЧТОВАЯ КАРТОЧКА

Жирмисъ

Общество Распространения
грамотности среди
грузинскаго населения.

Բնակչության շեղումը Բրիտանացիների
և Եվրոպացիների
թղթերով է.

Չ. Ե.!

Ընթացիկ ժամանակներում, եւս ոչ ոք չի կարող
բացատրել սիւնի շեղումը. սակայն, յիշեցնելով շեղումը
և իմ Բրիտանացիների մասին: Արտադրողները Եվրոպացիները
և Եվրոպացիները Եվրոպացիները.

11/11

ПОЧТОВАЯ КАРТОЧКА

Тирмезъ

Общество распростране-
ній грамотности среди
грузинскаго населенія.

3
խառնու հետ Բիւ-յոսպնի շնորհակալութիւն

նախնային շնորհակալութիւն ին. 119

Ժ. Բ.

Զօրք առ խոյն շարքիւն, հե՛ր ոչ լուր լի խոյն-
քոս նշոյն, հե՛ր առ խոյն շարքիւն ի շնորհակալութիւն.

Ինչ նուազան ոչոյն: Ա խառնու Եստեմույ
Եստեմույ.

Ինչո՞ւն ինչո՞ւն ինչո՞ւն ինչո՞ւն ինչո՞ւն
Ինչո՞ւն ինչո՞ւն ինչո՞ւն ինչո՞ւն ինչո՞ւն

ПОЧТОВАЯ КАРТОЧКА

Тифлисъ

Общественно-просвѣ-
щенныя учрежденія
среди Грузинскаго
Населенія.

Johnston's Inland Fish-ponds
Wetland
Johnston

D. G.

Johnston's Inland Fish-ponds, and
Wetland, and
Johnston's Inland Fish-ponds

Johnston's Inland Fish-ponds

1857/VIII-145

J. Johnston

ПОЧТОВАЯ КАРТОЧКА

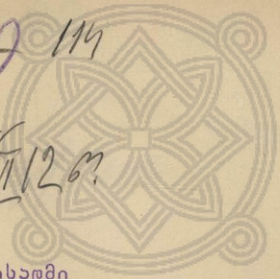

Тифлиси

Общество распространения
Граммозитов среди
Грузинцев.

110 119

გამგეობა 15/11/26

მოხსენება საზოგადო კრებისადმი

უიმელო ვალების ანგარიშიდან გამორიცხვის შესახებ.

როგორც განმარტებაში მოვიხსენიეთ, 1911 წლის შემოდგომაზე გამგეობამ შეკრიბა ყველა მასალა ძველი ნისიების შესახებ, შეისწავლა იგი, და აღმოჩნდა, რომ 1911 წლის I დეკემბერს დებიტორების ანგარიშით იყო ვაცემული 7549 მან. 18 კაპ. ავენტების ანგარიშით 9441 მან და 39 კაპ. სულ 16990 მან. 52 კაპ.

მოვალეებად ისეთი პირები და დაწესებულებანი ურევია, რომელიც თხოულობენ ან შაფიებას, ან ვალის დახმარებად ჩათვლას, ან იმათზე შეცდომით და გაუგებრობით ითვლება ვალად; არიან აგრეთვე ისეთი პირები და დაწესებულებანი, რომელთაგან შეუძლებელია ვალის დაბრუნება. აი ამისთანა უიმელო ვალი აღმოჩნდა 2618 მან და 24 კაპ. დანარჩენების შესახებ უკვე ზომები მიღებული.

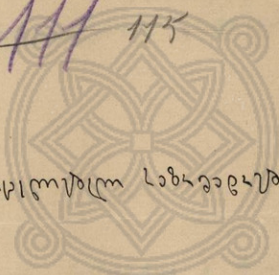
ძველი ვალებისა დღემდის განაღდებულია 4469 მან. 16 კაპ. ფულად, 153 მან. 55 კაპ. წიგნებად; სულ განაღდა 4622 მან. 71 კაპ. დარჩა 12367 მან. 81 კაპ.; აქედან რომ სრულიად უიმელო ვალები გამოვავლოთ დაგვრჩება გასანაღდებელი 9754 მან. 57 კაპ.

მოახსენებს რა ამას, გამგეობა სთხოვს კრებას ნება მისცეს გამგეობას, რომ მოხსენებული უიმელოდ აღიარებული ნისია 2618 მან. 24 კ. გამორიცხულ იქმნას საზოგადოების ანგარიშიდან.

თავმკლომარის ამხანაგი

გამგეობის წევრნი:

111 115

ქრთველთა შორას
საზოგადოება
ფოთის განყოფილების
სამმართველო.

ქ.ზ. წ. ვ. ვამაყიძის საზღვარების
გამგზავნა.

ქ. 111

ივნისი 1912 წ.
ქ. ფოთი.

ქ.ზ. წ. ვ. ვ. საზღვარების ფოთის განყოფილების
ბის საზღვარ ვიქამ ამა წლის 14 აპრილს, ხმის
უძიქსებით დადგინა: აღიძინა ფამდგმუღა შთა-
ვაი გამგზავნის წინაშე საზღვარების საწვინ ფოთი
სამი მანეთი ფამიქსი იქმნას ლი მანეთმდე.

ვაქსეტი ხა ამას, ვიხვთ, ქ სკიითი რხს-
ვქ საზღვარ ვიქამს.

თავმჯდმეიქ ი. ვინქ

მდივანი ვ. ვამიქიძე.

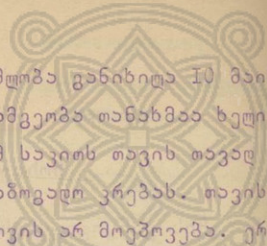
მოსხენება საზოგადო კრებისადი

სოხუმის განყოფილების თხოვნაზე 10,000 მანეთის სესხად მიცემის შესახებ.

სოხუმის განყოფილებამ ამ მდგომარე წლის განმავლობაში რამდენჯერმე მოჰმართა მოთვარ გამგეობას იქაური სკოლის საჭიროებისათვის სესხად 10,000 მან. მიცემის შესახებ.

ადგილობრივი განყოფილების აზრით ეს ფული საჭიროა, როგორც სკოლის საკუთარი შენობის დასამთავრებლად, აგრეთვე მომავალში სკოლის უზრუნველ საყოველღაო. სოხუმის განყოფილებას 10 ივნისის 1910 წლის დადგენილებით ქალაქმა დაუთმო 1296 ოთხ კუთხი საყენი მიწა სკოლისა და ეკლესიის ასაშენებლად, ვიდრე განყოფილება იარსებებს სოხუმში; სესხი განყოფილების აზრით უზრუნველ ყოფილი იქნება სკოლის მთელი ქონებით, სესხის გასტუმრებას ფიქრობენ ნაწილ-ნაწილად 15 წლის განმავლობაში და თუ ადრე იქმნა საჭირო სესხის გადახდა, მაშინ ფიქრობენ ერთ ერთ საადგილ მამულო ბანკში დაგირავებას და სესხის გასტუმრებას.

სკოლის უზრუნველყოფას ამ ყამად ფიქრობენ ამ სახით. ქალაქისაგან მიღებულს ადგილს ოთხი მხრივ ქუჩა უვლის ადგილი საკმაო, როგორც სკოლის შენობისათვის, აგრეთვე 30-მდი სავაჭრო მაღაზიების ასაშენებლად. ამ მაღაზიების აშენებით ფიქრობენ სკოლა მომავალში უზრუნველ ჰყონ. თითო სავაჭრო მაღაზიის აგებას უნდება ხარჯი 1000 მანეთი, ხოლო შესავალი თითო მაღაზიიდან წლიურად იქნება 300 მანეთზე მეფი. სკოლის შენობაზე ღდემდის დაუხარჯავთ 13,000 მანეთზე მეფი. ადგილობრივ მცირე ღარიბ ქართველობას იმდენი შეეძლება არ აქვს, რომ წლიურად იხადონ 4-5 ათას მანეთი, რაც შეადგენს სკოლის ბიუჯეტს უკანასკნელ ხანებში. ამიტომ საზოგადოთ იმ დასკვნამდის მისულებ ადგილობრივ, რომ სკოლის უზრუნველსაყოფელად ეხლავე მოჰვიღონ ხელი სავაჭრო მაღაზიების აშენებას. ამ მიზნით ერთი იქაური შაფივცემული ქართველი დაჰპირებია განყოფილებას თავის ხარჯით აუშენოს ეხლავე ოთხი სავაჭრო მაღაზია, მეორე ორის აშენებას ჰპირდება ამ ცოფა ხანში. ამ მიზნისა და აგრეთვე სკოლის შენობის დასამთავრებლად თხოულობს სოხუმის განყოფილება მოთვარ გამგეობისაგან სესხად 10,000 მანეთს.

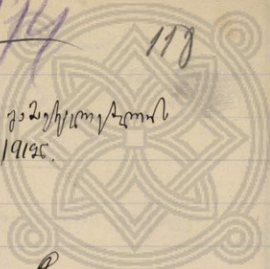

გამგეობამ სოხუმის განყოფილების შუამდგომლობა განიხილა IO მაისის
 სხდომაზე და დაადგინა: პრინციპიალურად გამგეობა თანახმაა ხელი გა-
 უმართოს სოხუმის განყოფილებას, მაგრამ ამ საკითს თავის თავად ვერ
 სწყვეტს და საჭიროდ მიაჩნია მოახსენოს საზოგადო კრებას. თავისუფა-
 ლი თანხა გამგეობას ამ უამად ამ მიზნისათვის არ მოუპოვება. ერთად
 ერთი თანხა, რომელმდედაც შეუძლია გამგეობას მიუთითოს, ეს არის სავა-
 ნგებო თანხა ზუბალაშვილის სახელობისა IO,000 მანეთი, მართალია ეს
 თანხა ხელ უხლებელია და საზოგადოებას შეუძლიან აქედან მხოლოდ სარ-
 გებლის მოხმარა, მაგრამ თუ საზოგადო კრება ინებებს და გადასწყვეტს
 აქედან სოხუმის განყოფილებისათვის სესხად მიცემას მთლად თუ არა.
 ნახევრისა მაინც, ეს სესხი საზოგადოებას ისევ დაუბრუნდება და თავ-
 ნიც თავის დროზე შევსებული იქნება.

თავმჯდომარის ამხანავი

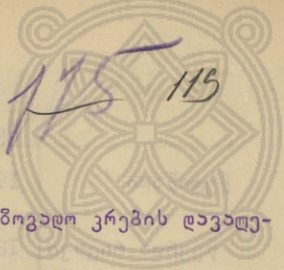
გამგეობის წევრნი:

որ էջերու, հետևանք բարեկործ և զ. Երևանի քաղաքացիական
կենտրոնական Գրասենյակի կողմից 18 մարտի 1915.

1. Ե. շահյան
2. շահյանյան
3. ժ. Բեկյան
4. շահյան
5. շահյանյան
6. շահյան
7. շահյան
8. շահյան Ե. շահյան
9. շահյան Ե. շահյան
10. շահյան
11. շահյան
12. շահյան
13. շահյան և շահյան
14. շահյան և շահյան
15. շահյան
16. շահյան
17. շահյան
18. շահյան
19. շահյան
20. շահյան
21. շահյան
22. շահյան
23. շահյան
24. շահյան
25. շահյան
26. շահյան
27. շահյան
28. շահյան

29. շահյան
30. շահյան
31. շահյան
32. շահյան
33. շահյան
34. շահյան
35. շահյան
36. շահյան
37. շահյան
38. շահյան
39. շահյան
40. շահյան
41. շահյան
42. շահյան
43. շահյան
44. շահյան
45. շահյան
46. շահյան
47. շահյան
48. շահյան
49. շահյան
50. շահյան
51. շահյան
52. շահյան
53. շահյան
54. շահյան
- 55.
- 56.

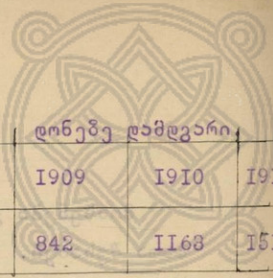

მოსხენება გამგეობისა I9II წლის საზოგადო კრების დავალებათა შესახებ.

შარშან საზოგადო კრებამ სამი დავალება დააკისრა გამგეობას: პირველი საკითხი შეეხებოდა წევრთა რიცხვის შემცირებას, მეორე სამ ენულ /ქართულ-რუსულ-ფრანგულ/ ლექსიკონის გამოცემას, და მ. ილიასეულ ფილიისის მამულს.

შარშანდელ საზოგადო კრებაზე რამდენიმე პირი დაეკითხა გამგეობას: რა მიზეზია, რომ წევრთა რიცხვი შემცირდეს. ამან გამოიწვია ხანგებლივი კამათი. ბოლოს კრებამ დაავალა გამგეობას საკითხის შესწავლა და განსაკუთრებულ მოხსენების წარმოდგენა. განახლებულმა გამგეობამ ჰეროვანი ყურადღება მიაქცია აღნიშნულ საკითხს და შემდეგი გამოარკვია:

I907 წლამდე წევრთა შესახებ ასეთი წესი არსებობდა: ერთელ თუ ჩაეწერებოდა ვინმე წევრად და ფულს შეიფანდა, ის შემდეგ ირიცხებოდა წევრად და წლითი წლობით ერთი წლის სიიღვან მეთორეუი გადაჰქონდათ იმისდა მიუხედავთ, შეჰქონდა ყოველ წლივ საწევრო ფული თუ არა. I906 წელს საზოგადოების წევრად ირიცხებოდა I378 პირი. ამ წლის საზოგადო კრებამ დაადგინა: "ვინც წლის განმავლობაში საწევრო ფულს არ შეიფანს, ის წევრთა სიიღვან ამოიშალოს." თანახმად ამ დადგენილებებისა, გამგეობამ წევრთა სია გაცხრილა და I907 წლის წევრთა რიცხვი შედარებით I906 წლისა შესამედამდის დაიწია. I907 წელს წევრად ირიცხებოდა მხოლოდ 420. ამ წელს წესდება შეიცვალა; საზოგადოებას ნება მიეცა განყოფილებების დაარსებისა სხვა და სხვა ადგილას. უთუოდ ამ გარემოებამაც გავლენა იქონია წევრთა რიცხვის შემცირებაზე: I908 წელს წევრთა რიცხვი 328-მდის დავიდა. I908 წელს რამდენიმე ადგილას გამოაცხადეს სურვილი განყოფილების დაარსებისა გაიხსნა IO განყოფილება. ადგილობრივ არდგენდენ წევრთა სიას და მთავარ გამგეობას წარმოუდგენდენ ხოლმე დასამგვიცებლად. ამის გამო I909 წელს წევრთა რიცხვმა უეცრივ იმაფა და 842-მდის ავიდა. ხოლო I9IO წელს კი უფრო თვალსაჩინოდ იმაფა; ამ წელს "საზოგადოებას" ჰყავდა II63 წევრი.

	მკელი	გაცხრილვა	რყევა	ღონეზე	ღამდგარი	
წელიწადი	1906	1907	1908	1909	1910	1911
წევრთა რიცხვი	1878	420	328	842	1168	1511

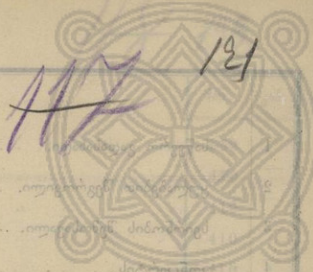
როგორც ამ ცხრილიდან სჩანს, წევრთა რიცხვი წესდების შეცვლის შემდეგ თან და თან მატულობს და არა კლებულობს, როგორც ეს ზოგიერთს ეგონა შარშანდელ საზოგადო კრებაზე.

2. საკითხი სამ ენულ /ქართულ-რუსულ-ფრანგულ/ ლექსიკონის შესახებ ისევ იმ მდგომარეობაშია, როგორშიაც შარშან იყო. შარშანდელ მოხსენებას შეგვიძლია დავუმაგოთ მხოლოდ ის, რომ ლექსიკონის გამოსაცემად საჭიროა დიდი თანხა, გამგეობას კი ხელთ აქვს მხოლოდ 3000 მანეთი, რომელიც ამ საგნისათვის შემოსწირეს შავიციცემულმა მშემბამ ლევან, იაკობ და პეტრე ზუბალაშვილებმა. ამისთანა მცირე თანხით გამგეობა ვერ ბედავს საქმის დაწყებას.

3. ილიასეულ ფფილისის მამულიან შესახებ საზოგადო კრებამ სურვილი გამოხატვა, რომ იგი გამგეობამ არ გაუშვას ხელიდან და ამისათვის მიემართოს საადგილ-მამული ბანკს, თავად-აწნაურობას და სხვათა. გამგეობამ შირველ ყოვლისა მიმართა საადგილ-მამული ბანკს, რომელიც სიამოვნებით მიეგება წ.ვ. საზოგადოების სურვილს, მაგრამ საკრედიტო კანცელარიამ აღუკრძალა ბანკს ილიასეული მამული მუქთად გადასცემოდა წ.ვ. საზოგადოებას. ამის შემდეგ, სხვა სახისარი არ იყო, გამგეობამ გადასწყვიტა სულ მოლად ხელი აეღო ილიასეულ მამულზე ფფილისში.

თავმჯდომარის ამახანავი

გამგეობის წევრნი:

შენიშვნები ქ. შ. წ. კ. გ. ს. 1912 წლის სავარაუდო შემოსავალ-გასავლის აღრიცხვის შესახებ.

1912 წლის სავარაუდო შემოსავალ-გასავლის აღრიცხვის საფუძვლად მივიღეთ უკანასკნელ წლებს გამოკლივება და ვინებმძღვანელთ შემდეგის მოსაზრებით:

- 1. შემოსავალი, რამდენათაც შეიძლება, ნაწარაუდვია უმცირესი, ვასავალი კი უმეტესი.
- 2. ვასავალში აღნიშნული ფული აუცილებლად დანიშნულებისამებრ უნდა დიხარჯოს. ნაშთი მიემატება სათადარიგო თავს.
- 3. ფონდები შენახულია პროცენტთან ქაღალდებად. ფონდების წლიურ შემოსავლიდან. თანახმად ფონდების დანიშნულებისა და 5 თებერვალს 1909 წელს მომხდარ გამგეობის დადგენილებისა, ერთი ნაწილი ვადანებულია საზოგადო საჭიროებათა დასაკმაყოფილებლად და შემოსავალშია აღნიშნული, ხოლო მეორე ნაწილი ემატება ფონდის თავს. ამის გამო, როგორც ფონდების სიიდან სჩანს, ფონდების შემოსავლიდან, რომელიც მოსალოდნელია 1912 წელს-1644 მან. 26 კაპ.—ჩარიცხულია შემოსავალში სავართო საჭიროებათა დასაკმაყოფილებლად 1174 მან. 09 კაპ., მიემატა ფონდების თავს 495 მან. 17 კაპ. ასე რომ 1913 წლის 1 იანვარს ფონდების თავის სავართო რაოდენობა იქნება 33447 მან. 02 კაპ., ნაცლად 1 იანვარს 1912 წელს აღნიშნულის 66588 მან. 83 კაპ.

შენიშვნა. ნ. ბ. ლოლობერიძის მიერ შემოწირული 45000 მანეთი „საზოგადოების“ კასაში ჯერ არ შემოსულა და ამის გამო არც 1912 წლის ხარჯთ-აღრიცხვაშია შეტანილი.

- 4. 1 იანვარს 1912 წ. სამუზეუმო თანხა იყო 31450 მან., რომელიც, თანახმად საზოგადო კრების დადგენილებისა, ერთიან დიხარჯვა სამუზეუმო ადგილის სასყიდლად ვერაზე.
- 5. პოეტის თ-დ აკაკი წერეთლის სახელობის საპენსიო თანხა, რომლიდან წელიწადში იხარჯება 1800 მან., იკმარებს პენსიონერების დასაკმაყოფილებლად მხოლოდ 1912-სა და 1913 წლებში; ამის შემდეგ იგი სულ მოისპობა, თუ ახალი შემოწირულებით არ იქნა შევსებული.

6. ძმ. ზუბალაშვილების სახელობის სტიპენდია. 24 იანვარს 1912 წელს ძმ. ზუბალაშვილებმა წერილით შეგვაცუობინეს, რომ ისინი ხუთ-ხუთ ათას მანეთს სწირავენ წელიწადში სასტიპენდიოთ თ-ბი წლის განმავლობაში, ე. ი. 1916 წ. 1 იანვრამდე; ეს ფული ძმ. ზუბალაშვილების კანტორიდან ორ თვეში ერთხელ შემოდის და არავითარი % არ მოაქვს. ამის გამო, თანახმად 5 თებერვალს 1909 წელს გამგეობის დადგენილებისა, წლიურ მისაღებ 5000 მანეთიდან გამოირიცხება 25 მანეთი და მიემატება 1912 წლის სავართო საჭიროებათა დასაკმაყოფილებელ შემოსავალს, დანარჩენი 4975 მ. დაურიგდება სტიპენდიატებს,—ამიტომ შემოსავალ-გასავალში არ არის აღნიშნული.—ამგვარად ფონდების 1912 წლის შემოსავლიდან სავართო საჭიროებათა დასაკმაყოფილებლად შემოვა 1174 მან. 09 კ., ხოლო ფონდების თავის მოსამატებლად 495 მან. 17 კაპ.

7. სკოლების წლიური ხარჯის აღნიშვნის დროს საფუძვლად მიღებულ იქნა შემდეგი; მასწავლებლის ნორმალური ჯამაგირად აღიარებულია 360 მან.; დამატებითი ჯამაგირი ყოველ სამი წლის შემდეგ 60 მანეთი, სანამ 600 მანეთად შეუსრულდება. გარდა ამისა სამოსწავლო ნივთებისათვის თითო-უღ სკოლას ეძლევა წელიწადში 50 მანეთი.

შემოსავალი

		მან.	კაბ.
1	საწევრო გადასახადი.	1000	—
2	ყულაბებით შვებულები.	40	—
3	სეირნობის შემოსავალი.	500	—
4	კონცერტის	450	—
6	წიგნის მაღაზიის მოგება ბარჯების გამოურცხველად.	5000	—
5	სხვა და სხვა შემოწირულება.	2000	—
7	განყოფილებათა შემოსავლის 20%.	800	—
8	დ. ზ. სარაჯიშვილის კანტორიდან.	180	—
9	თენი ფულის % %	1174	09
10	დანმარება ტფილისის გუბერნიის თავდაზნაურობისაგან სკოლების გასახსნულად (უნდა ვიხ.)	1500	—
11	საპენსიო აკაი წერეთელს და არ. ჯორჯაძეს.	1800	—
12	ტფილისის ქალაქის გამგეობისაგან.	500	—
13	სოფელ ატენის საზოგადოებისაგან.	205	—
14	ნავთლულის სკოლის შემოსავალი.	60	—
15	ტფილისის თავდაზნაურობისაგან ილიას ძეგლისათვის (უნდა ვიხ.)	2500	—
16	სოფელ წინარებისაგან.	80	—
17	სოფელ გიორგი წმინდისაგან.	300	—
		18089	09

განსახილველი

118 198

		მან.	კაპ.
1	სკოლებზე: წინარების სკოლას.	650	—
2	„ გომარეთის.	470	—
3	„ ყალაშაის.	410	—
4	„ გიორგიწმინდის.	410	—
5	„ გერგეთის.	410	—
6	„ ნაეთლულის.	560	—
7	„ ატენის.	410	—
8	„ საგურამოს.	480	—
9	ბიბლიოთეკებისთვის ტფილისში: ავეჯის ქუჩის.	200	—
10	„ ვერის.	200	—
11	„ ნაძალადევის.	200	—
12	„ ავლაბრის.	200	—
13	„ დიდუბის.	200	—
14	სკოლებისა და ბიბლიოთეკების ინსპექტორს 6 თვისა. (1 ივლისიდან).	600	—
15	„ გზის ხარჯი ინსპექტორს და რევიზორებს.	600	—
16	„ წიგნების გამოცემა.	300	—
17	„ დახმარება სოფლის სკოლებს, ბიბლიოთეკებს და კერძო პირებს წერა-კითხვის გაავრცელებისათვის.	600	—
18	„ პენსია ლ. ალაძეს (საზოგადოების ყოფილ მასწავლებელს).	300	—
19	„ მალაზიისა და საწყობის ბინის ქირა.	480	—
20	„ მალაზიის გამგეს.	720	—
21	„ მალაზიის გამგის თანამშრომელს.	480	—
22	„ მალაზიის გათბობა, განათება და წვრილმანი.	120	—
23	„ მალაზიის დაზღვევა.	61	—
24	„ მდივანს.	1500	—
25	„ გადამწერს 10 თვისა (1 მარტიდან).	250	—
26	„ ბუხვალტერს.	840	—
27	„ მსახურს.	240	—
28	„ კანცელარიის ბინის ქირა.	240	—
29	„ კანცელარიის გათბობა და განათება.	60	—
30	„ საკანცელარიო წიგნები და წვრილმანი.	300	—
31	„ წლიური ანგარიშის დაბეჭდვა.	200	—
32	„ ოლგა ქავკავაძეს ბინის ქირად.	300	—
33	„ ინვენტარი.	200	—
34	„ % % ქალაქების შესანახი და დასაზღვევი.	60	—
35	„ პენსია აკაკი წერეთელს და არჩილ ჯორჯაძეს.	1800	—
36	„ ახალ სკოლების გასახსნელათ.	500	—
37	„ დახმარება მწერლებს.	180	—
38	„ ილიას ძეგლის დასასრულებლად.	1500	—
39	„ ძველი წიგნებისა და ხელნაწერების შექმნა და სხვა ხარჯი მუზეუმისა.	600	—
40	„ მოულოდნელი ხარჯი.	258	09
		18089	09

თ ა ნ ხ ე ზ ი ს ს ი ა

დასახელება თანხებისა	1 იანვარს 1912 წელს ითვლება		შოსაღწეული მოგება (%/o/%) 1912 წ.		მოგებიდან შერიცხება				თანხის რაოდენობა 1 იანვარს 1913 წ.		შენიშვნა		
	მანეთი	კაპ.	მანეთი	კაპ.	დასახარჯით 1912 წ.		მიმატება თავნას		მანეთი	კაპ.			
					მანეთი	კაპ.	მანეთი	კაპ.					
1 სალიტერატურო ფონდი	2644	33	125	60	90 ^o / _o —	113	04	10 ^o / _o —	12	56	2656	89	
2 საპენსიო	3463	49	164	52	10 „ —	16	44	90 „ —	148	08	1811	57	
3 თ-დ გრიგოლ დადიანისა	4132	56	196	27	90 „ —	176	65	10 „ —	19	62	4152	18	
4 პროფ. ე. პეტრიაშვილისა	2182	28	103	66	10 „ —	10	40	90 „ —	93	26	2275	54	
5 სასკოლო	6582	68	329	10	90 „ —	296	19	10 „ —	32	91	6615	59	
6 სამუზეუმო	31450	—	გადაეცა სამუზეუმო კომიტეტს.										
7 ილია ჭავჭავაძის	2688	06	127	68	90 „ —	114	92	16 „ —	12	76	2700	82	
8 სალექსიკონო	3048	77	144	78	10 „ —	14	47	90 „ —	130	31	3179	08	
9 ძმთა ზუბალოშვილებისა (სათადარიგო)	10000	—	452	20	90 „ —	406	98	10 „ —	45	22	10045	22	
10 ძმთა ზუბალოშვილების სასტიკენლიო	325	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
11 დახმარება სოფლის სკოლებს და მასწავლებლებს	61	70	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
12 ევწ. ნინოშვილის სახელობ.	9	6	—	45	—	—	—	—	—	—	45	10	13
	66588	83	1644	26		1174	09		495	17	33447	02	

ამ ფონდიდან 1912წ. დაიხარჯება 1800 მ.; 1 იანვარს დარჩება ჩხოლოდ 1811 მ. 49 კაპ.

საპენსიო კომიტეტის გადასახდელი

1910	1911	1912	1913
1960	400	522	1908
		65	03

1899092602

გამგეობის მოხსენება საზოგადო კრებისადმი წესდების ზოგიერთ მუხლის შეცვლის შესახებ.

საქმე თხოულობს, რომ წ.ვ. "საზოგადოების" წესდების ზოგიერთი მუხლი შეცვლილ იქმნას. მაშინ საზოგადოება აიცდენს თავიდან ზოგიერთ უხერხულობას. მაგალითად, გამგეობას საჭიროდ მიაჩნია წესდების მეორე მუხლში ჩამატებულ იქმნას: "მართავს საღამოს კურსებს!" მაშინ წესდების მეორე მუხლი ამ გვარად იქნება:

§ 2. ამ საგნის მისაღწევად საზოგადოება: ა/ დაეხმარება იმ სკოლებს, რომელიც არსებობს; ბ/ ხელს შეუწყობს ახალი სკოლების გამართვას, ან თვითონვე გამართავს ასეთს სკოლებს თავის ღონისძიებით;

§ 3. გამართავს საღამოს კურსებს: " გ/ გამართავს საკითხავს ხალხისათვის და სახალხო სამკითხველოებს; დ/ გამოსცემს სასწავლო, სახელმძღვანელო და სხვა წიგნებს საკითხავად ხალხისათვის; აგრეთვე თავის ღონისძიების გაძლიერებისთანავე და საჭიროების დროს გამოსცემს თავის "უწყებას", ან სხვა რამ დრო გამოშვებით ორგანოს ჯეროვანის წესით დამფიცებულის პროგრამისამებრ; ე/ საზოგადოებასთან დაიარსებს ბიბლიოთეკას, როგორც თავის წევრთა, ისე ხალხისათვის საკითხავად, - წიგნების საწყობს უფასოდ დასარიგებლად, ან სავაჭროდ, და საზოგადოთ საშუღავოგო ნივთების საწყობს; ვ/ ხმარობს ყოველგვარ ღონისძიებას, მაშენ დამოკიდებულს, რათა სკოლებს მოუშოვოს გამოცდილი მასწავლებლები; ზ/ გამართავს საშუღავოგო კურსებს და კრებას სახალხო მასწავლებელთა ქალთა და ვაჟთა; ც/ სახალხო სკოლების უფრო ნიჭიერ მოწაფეებს მოამზადებს სახალხო მასწავლებლად, ან იმ სასწავლებელში, რაიც არსებობს, ან, თუ საზოგადოებას ღონისძიება ნებას აძლევს, ამავე საგნისათვის გამართავს განსაკუთრებულ სასწავლებელს საკუთარის ღონისძიებით.

ამ მუხლში ჩამოთვლილის შემთხვევის დროს საზოგადოება ხელმძღვანელობს იმ კანონმდებლობით, რაიცა მოქმედებს.

მე § 5-ში სწერია: "საზოგადოებას უფლება აქვს შეიძინოს სრული საკუთრებად უძრავი ქონება." ეს მუხლი ამ გვარად უნდა შეიცვალოს: "საზოგადოებას ნება აქვს უძრავი ქონების როგორც შეძენისა, ისე გაცემის."

მე § 19 ძალით საზოგადოების გამგეობა აირჩევა სამის წლით ერთბაშად ცხადია, გამგეობის გამოსვლაც ერთბაშად უნდა მოხდეს. შეიძლება ამ გარემოებამ ზოგიერთი უხერხულობა დაჰპალოს. ამის გამო გამგეობას სასურველად მიაჩნია ეს მუხლი ასე შეიცვალოს: "საზოგადოების გამგეობა აირჩევა სამის წლით დახურულის კენჭის ყრით და ყოველ წელს გამგეობიდან გამოვა ერთი მესამელი წევრთა რიცხვისა; შირველ ორ წელს კენჭის ყრით შემდეგ კი ვადის გასვლით.

საზოგადოების გამგეობის
წევრების სია

~~მე § 19 ძალით საზოგადოების გამგეობა აირჩევა სამის წლით ერთბაშად ცხადია, გამგეობის გამოსვლაც ერთბაშად უნდა მოხდეს. შეიძლება ამ გარემოებამ ზოგიერთი უხერხულობა დაჰპალოს. ამის გამო გამგეობას სასურველად მიაჩნია ეს მუხლი ასე შეიცვალოს: "საზოგადოების გამგეობა აირჩევა სამის წლით დახურულის კენჭის ყრით და ყოველ წელს გამგეობიდან გამოვა ერთი მესამელი წევრთა რიცხვისა; შირველ ორ წელს კენჭის ყრით შემდეგ კი ვადის გასვლით.~~

2. 10. 1927 წ. 3 სტ.

პერს. მ. მ. 17/IV-50.

85 = 1/10
 1/33
 ЦИТА ГССР
 Телеради

162400: 24/1/55. 81

ЦИТА ГССР
 Телеради
 29 09 1955
 81